דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים [illegible]

קיים

יום ראשון, כ"ה באייר תשמ"ז, 24 במאי 1987 ● גליון 19125

היום 12 עמודים ● המחיר 85 אג', באילת 74 אג'

היום בדבר
- בינם ומול פניהם / חיים גורי
- הפלשתינאים והשלום / ד"ר חאתם אבו גזאלה, עזה
- על חשבון הליבראלים / עליזה ולך
- עונה טובה לסחיטה / זאב טריינין
- מאבק חסר כבוד על הכבד / אריאלה ראובני
- דבר פתוח (4); ספורט (9–10); מדע ורפואה (11); בידור (12)

מזג האויר

נאה.
הטמפרטורות הצפויות: ירושלים: 12–23, רמת-הגולן: 10–25, טבריה: 14–28, צפת: 12–26, שומרון: 12–24, תל-אביב: 17–24, לוד: 15–25, יריחו: 18–32, עזה: 17–23, באר-שבע: 15–28, אילת: 23–35.

נורה מחבל שהפעיל מטען ● נלכדה חוליית מניחי מוקשים ● ערבים התפרעו בשער שכם

תושבים זועמים ניסו לפגוע בישראלי שדרס צעיר בעזה ● צעיר ישראלי חטף ופצע ילד ערבי בירושלים

מאת טלי זלינגר, אוריאל בן-עמי, דני צדוקי, טובה צימוקי ויהודה לוי, סופרי "דבר"

קצין צה"ל הרג ביום ו' מחבל, שהפעיל מטען-צד ליד רכב צבאי בכביש עזה – חאן-יונס. בתוך כך נמשך המצוד על רוצחי הילד רמי חבה, ושר הבטחון הבטיח למועצת יש"ע להחמיר בתגובה את ענישי מיידי האבנים בשטחים. אתמול גם נמסר, כי זרועות הבטחון חשפו באחרונה שתי חוליות מחבלים שפעלו באזור יהודה.

שני בקבוקי תבערה הושלכו אמש לעבר אוטובוס קו 1 בעת שעבר באיזור שער שכם במזרח ירושלים. אחד הבקבוקים התלקח, אך איש לא נפגע.

זמן קצר לאחר מכן החלו מאות ערבים שיצאו מתפילה בהר-הבית ליידות אבנים לעבר מכוניות באיזור שער שכם. שמשת ניידת משטרה נופצה וכן נפגעה מכונית פרטית אחרת. מאות ערבים נוספים, שהיו באיזור, הצטרפו למיידי האבנים.

נמסר, כי למקום הוזרמו כוחות משמר הגבול והמשטרה הפעילה גז מדמיע כדי לפזר את המתקהלים.

משבושים פעולת צה"ל

בעזה היה אתמול נסיון להצית מכונית ישראלית, לאחר שנהגה דרס למוות צעיר מקומי. הנהג הגיע לתחנת המשטרה בעזה, נחקר על התאונה ושוחרר לביתו.

בירושלים ניסה צעיר דתי לחטוף ילד ערבי ליד הכותל המערבי. הצעיר טען, שהילד ניסה "לרצוח אותו", אך מסתבר שהצעיר אינו יציב בנפשו.

גורם צבאי בכיר שיבח את פעולותיהם המהירות של אנשי מג"ב וצה"ל בתקרית מטען-הצד הבוקר, כי הקצין שפגע במחבל פעל על-פי כל הכללים הנהוגים וביצע בשלמות את משימתו. בדיקת העקבות וטביעת האצבעות, הבהירה חד-משמעית כי ההרוג הוא אמנם מפעיל המטען.

בעקבות [illegible] בצהריים הפעיל מטען-צד על רכב של צה"ל ובו חייל [illegible] שנסע בכביש עוקף-עזה. לא נגרם נזק והחייל עצר את רכבו ורץ בעקבות המחבל שראהו נמלט אל

(המשך בעמ' 2)

מנכ"ל משרד החוץ לשעבר דוד קמחי מחייך בשביעות רצון עם צאתו ביום ו' מבית-המשפט הפדראלי בוואשינגטון בלא שנדרש להעיד בפניו על-חלקו בהסדרת משלוחי הנשק האמריקאיים לאיראן. (צילום: א.פ.)

ישראל תפסיק השיתוף עם חוקר פרשת איראן

צו-ההבאה נגד קמחי הושעה אחרי שהתחייב להתייצב בכל עת לפני השופט – אם יידרש

מאת יוסי מלמן, מסופרו המדיני של "דבר"

ישראל לא תשתף עוד פעולה עם התובע המיוחד של ארה"ב החוקר את פרשת משלוחי הנשק לאיראן, אך תמשיך לסייע לוועדה המיוחדת של הקונגרס [illegible]

[illegible] בירושלים בעקבות זימונו של דוד קמחי לבית המשפט בארה"ב.

(המשך בעמ' 2)

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – השופט אוברי רובינסון, ששלח את ג'ונתן פולארד למאסר עולם, היה [illegible]

(המשך בעמ' 2)

כל המגזר הערבי ישבות אם הממשלה לא תבטל את שכר-הלימוד המפלה

מאת חיים באור ומוחמד חלילה, סופרי "דבר"

כינוס הזירום של נציגי הציבור הערבי שהתקיים אתמול בשפרעם הוליט על שורה של צעדים כדי לאלץ את הממשלה לחזור בה מהחלטתה בנושא שכר הלימוד באוניברסיטאות. גם ההסתדרות הצטרפה לקריאה להנהיג שכר לימוד שווה.

בכינוס שהתקיים ביוזמת ועד ראשי הרשויות הערביות וועדת המעקב לנושא החינוך הערבי השתתפו כל חברי הכנסת הערביים מסיעות המערך, מפ"ם, המתקדמת וחד"ש, שני הנציגים הערביים במועצה המרכזית של ההסתדרות ונציגים של הגופים הציבוריים הערביים הפעילים במגזר הערבי.

הכינוס קיבל שורה של החלטות, שיבוצעו מייד עם תום חופשת הרמאדאן בסוף השבוע, וביניהן – שביתה כללית בת יום אחד שתקיף את כל המגזר הערבי במתכונת יום האדמה והפגנה ארצית מול משכן הכנסת של כל הסטודנטים הערביים באוניברסיטאות ותלמידי כיתות י"א-י"ב.

בן יתקיימו שלוש הפגנות אזוריות בגליל התחתון, הגליל המערבי והמשולש, שביתה בלתי מוגבלת בזמן ברשויות המקומיות, ואם כל זה לא יועיל – תתקיים שביתה כללית וממושכת שתקיף

(המשך בעמ' 2)

ראש הממשלה יצחק שמיר עם שני חברי ועדת הבדיקה לנהלי השב"כ: יצחק טוניק (במרכז) וצבי זמיר. (צילום: מגי איילון / לע"מ)

תע"ש, רפא"ל ותדיראן לוחצים לבטל הלביא ומזכירים כוח הקלפיות של רבבות עובדיהם

מאת סופרי "דבר"

מפעלים בטחוניים גדולים המעסיקים רבבות עובדים החלו להתארגן בסוף השבוע כדי לשכנע את שרי הממשלה לבטל את תוכנית המטוס "לביא", מתוך חרדה לפגיעה בתשתית שלהם בהמצאות המשאבים הבסיסיים לייצור המטוס. נציגי מפעלים אלה – בעיקר תע"ש, רפא"ל ותדיראן – שוקלים לבקש מן הממשלה לאפשר להם להופיע בפניה ולהשמיע את נימוקי חרדתם לפני קבלת ההחלטה על עתיד ה"לביא".

בדיונים שנערכו לתיאום עמדות בין אנשי התעשייה הצבאית, תדיראן והרשות לפיתוח אמצעי לחימה הודגש, כי כוחם האלקטוראלי של עובדי שלושת המפעלים גדול מזה של 20,000 עובדי התעשייה האווירית. מזכיר ועד עובדי תע"ש, שלום חבשוש, אמר אמש, כי בתע"ש, רפא"ל ותדיראן גם יחד כמעט 35,000 עובדים, "שגם הם כוחות אלקטוראליים". חבשוש אמר כי הפגיעה בתשתית הטכנולוגית של מפעלים אלה בסכנה של פיטורי אלפי עובדים בהם, מוחשיות לא פחות מאשר בתעשייה האווירית ועלולות להחריף אם יימשכו ההשקעות ב"לביא" על חשבון מפעלים בטחוניים אלה ואחרים. "אין לנו כוונה לנהל מלחמת עובדים בעובדים – אך אם ימשיכו הממשלה ומשרד הבטחון לקצץ בתשתית שלנו, נוכיח להם שאיננו נופלים מעובדים אחרים".

מנכ"ל תדיראן, יגאל נאמן, ששוחח על הבעייה עם אישים בכירים במערכת הבטחון עמד לשגר אמש מכתבים ברוח דומה לכל חברי הממשלה. המנהל היוצא של רפא"ל, זאב בונן, כבר התריע בשבוע שעבר נגד הפגיעה הנמשכת במפעלי רפא"ל בגין העדפת ה"לביא".

לדברי המקורות, גרמה העדפה זאת להפסקת תיקצובם של פיתוחים אחרים ולפגיעה בטחונית ממשית, באלצה את ישראל לחשוף לעיני גורמים אמריקאיים הפתעות

(המשך בעמ' 2)

שלושת פרקליטיו של עיזאת נפסו (משמאל לימין): צבי הדר, אריה קמר ובנו משה קמר

שלושת שופטי בג"צ ישמעו היום הערעור

צפוי שהמדינה תימנע מתשובה לערעור נפסו או שתגיב רק על חלקו

מאת טובה צימוקי סופרת "דבר" בירושלים

שלושה שופטי בית המשפט העליון, בראשות הנשיא מאיר שמגר, ישמעו הבוקר בירושלים את ערעורו של סגן עיזאת נפסו שורשע לפני למעלה משבע שנים בריגול ובבגידה ונדון למאסר 18 שנים. כדיון שייערך בדלתיים סגורות יציג את עמדת המדינה הפרקליט הצבאי הראשי תא"ל אמנון סטרשנוב. את סגן נפסו ייצגו עוה"ד צבי הדר, אריה קמר ומשה קמר.

על סמך הדיונים שהתנהלו בשבועות האחרונים בין הפרקליטות הצבאית הראשית לבין פרקליטות המדינה בנוגע לתשובת המדינה הסתמנו שתי אפשרויות:

לפי האפשרות הראשונה, המדינה לא תשיב לכמה מסעיפי הערעור. קרוב לוודאי שהמדינה לא תגן על הרשעתו של נפסו בסעיף העבירת אמצעי לחימה לאוייב. על חלקן מטענות הערעור, ישיב הפרקליט הצבאי הראשי ויטען כי בהם הורשע נפסו כדין.

לפי האפשרות השנייה, יודיע הפרקליט הצבאי הראשי, כי למדינה אין מה להשיב לטענות המערער. או אז, ייתכן שערעורו של נפסו יתקבל כבר מחר והוא יצא זכאי וחופשי.

משפטנים בכירים צפו אתמול, כי בית המשפט יתן את דעתו לעקרונות של אנשי השב"כ שהביאו להרשעתו של נפסו, תוך ביצוע עבירות לכאורה.

המשפטנים הזכירו אתמול את דברי נשיא בית המשפט העליון מאיר שמגר בבג"צ חנינות אנשי השב"כ. "גם הבטחון הלאומי נשען על שלטון החוק. הן כשמשו לאבטחת הסדרים הפנים מדינתיים והן ביצירת כלים המאפשרים התמודדות עם גורמים עליונים".

באותה פסיקה כתב השופט העליון אהרן ברק

(המשך בעמ' 2)

מחקר חדש על תעשיית הנשק הישראלית מגלה:

נשק מישראל למדינות קומוניסטיות ומוסלמיות בלי קשר ליחסים הרשמיים

בין המדינות הללו: אתיופיה, אינדונזיה, מאלזיה וסין ● היקף של יצוא הנשק הישראלי בשנת 1987 מגיע ל־1.1 מיליארד דולאר

מאת נתן דונר, סופר "דבר"

ישראל ייצאה נשק ישראלי לאתיופיה המארקסיסטית, לאינדונזיה ולמאלזיה המוסלמיות, למשטרו של גנראל סומוזה בניקרגואה וכן לסין (על פי דיווחים זרים), וזאת אף כי רוב המדינות הללו אינן מקיימות יחסים דיפלומאטיים עם ישראל.

כך כותב אפרים ענבר, מרצה בפקולטה למדעי-המדינה באוניברסיטת "בר-אילן", במחקר המתפרסם בימים אלה בפרסום רשמי של המכון ללימודי הקהילה היהודית באוניברסיטת טמפל-פילדלפיה והמרכז הירושלמי לענייני ציבור. המחקר עוסק בהיבטים שונים של יצוא הנשק הישראלי.

אפרים ענבר מציין במחקרו, כי היקף היצוא של נשק ישראלי לחו"ל יגיע ב־1987 ל־1.1 מיליארד דולאר בהשוואה ל־50 מיליון דולאר ב־1975. הוא מגדיר את העלייה בהיקף היצוא כדראמטית, אך מדגיש, כי ישראל צורכת נשק יותר מאשר מספקת אותו, ותורמת אחוז אחד בלבד מהיקף סחר הנשק בעולם. תעשיית הנשק הישראלית לא נהפכה לספקית הנשק המרכזית של שום מדינה, גם לא של ישראל עצמה.

תעשיית הנשק מייצאת 10 אחוזים מהיקף היצוא הישראלי, והיא עומדת במקום השני אחרי תעשיית היהלומים. תעשיית הנשק, הכוללת יותר מ־100 מפעלים (שלושה מהם מרכזיים: התעשייה הצבאית, התעשייה האווירית ורפא"ל), היא אחת מספקיות העבודה הגדולות בארץ.

(המשך בעמ' 2)

פרס מנסה לשכנע שרי המערך לאשר את צירוף פרץ לממשלה

הליכוד לא יתנה הסכמתו למינוי מחליף לרובינשטיין בהחזרת מודעי לממשלה

מאת יוסי מלמן ועליזה ולך, סופרי "דבר"

שמעון פרס ינסה הבוקר לשנות את החלטת שרי המערך ולשכנעם להצביע בעד אישור שובו של הרב יצחק פרץ למשרד הפנים. שר החוץ זימן פגישה מיוחדת בעניין זה לפני הישיבה השבועית של הממשלה.

אולם שר הקליטה יעקב צור הודיע אמש, כי בכל מקרה הוא ידבוק בסיכום של שרי המערך ויצביע נגד המינוי המוצע על-ידי יצחק שמיר והליכוד. לפי סיכום קודם זה, היו אמורים שרי המערך להתנגד להצעה ולדרוש את העברתה לעיון הקבינט, שבו היא לא היתה מתקבלת בגלל התיקו הקבוע.

פרס נועד בסוף השבוע לשיחה עם הרב פרץ ונראה כי שינה את דעתו ולא יציע עוד לבצוע את שובו לממשלה.

בתוך כך אמר עזר וייצמן ל"דבר", כי לא קיבל שום פנייה בעניין ובכל מקרה אין הוא רואה עצמו כמועמד לקבל את תיק התקשורת עם התפטרותו הרשמית הבוקר של השר אמנון רובינשטיין. השר וייצמן, הזועם על הפרסומים בנושא זה הוסיף, "עם כל הכבוד למשרד התקשורת, שבתי לפוליטיקה כדי לעסוק בנושאי מדינה ובטחון".

אם לא ימונה עזר וייצמן, אפשר ששר הכלכלה גד יעקבי יעבור למשרד התקשורת, ואת מקומו יתפוס ח"כ רפי אדרי, אם כי במפלגת העבודה יש ח"כים נוספים וכן סגני שרים הרואים עצמם

(המשך בעמ' 2)

ברווז חסר שחר

מגיב משרד החוץ לידיעה על פגישת פרס-גורבצ'וב

מאת יוסי מלמן, מסופרו המדיני של "דבר"

"ברווז עתונאי חסר שחר" – מגדירים במשרד החוץ את הידיעות כאילו יועצו השבוע בבוקרשט בירת רומניה מנהיג ברה"מ מיכאיל גורבצ'וב ושר החוץ שמעון פרס. פקידים בירושלים אמרו כי לא מתוכננת פגישה כזו כלל וכלל, "אם כי היינו מאוד מעוניינים בקיומה".

בידיעות שפורסמו בסוף השבוע ב"גארדיין" הלונדוני וב"פוליטיקה" הוינאי, נמסר מפי מקורות במוסקווה כאילו צפוי מפגש כזה במהלך ביקורו מחר של המנהיג הסובייטי בבוקרשט.

לדברי ה"גארדיין", אמורה הפגישה החשאית בין שני האישים לשמש כאחד השלבים המרכזיים בתהליך חידוש היחסים בין ברה"מ לישראל. העתון מוסיף וכותב, כי הפגישה הוסדרה במהלך השיחות שקיים פרס בשבוע שעבר עם שגריר ברה"מ יורי דובינין בוואשינגטון.

ההסתדרות דורשת שינוי רפורמת המס

להגנה על החלשים ושכבת הביניים

מאת חיים ביאור, סופר "דבר" לענייני עבודה

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד נפגשו ביום ו' עם שר האוצר משה נסים וביקשו ממנו הכנסת רווחים ברפורמה במיסוי.

קיסר והברפלד הבהירו לשר האוצר, כי דעתם אינה נוחה מהרפורמה במתכונתה הנוכחית, כפי שהופעלה מה־1 באפריל השנה. לדבריהם, מקילה הרפורמה את נטל המס על העשירים, בעוד השכבות הבינוניות והנמוכות אינן נהנות ממנה.

ראשי ההסתדרות הדגישו, כי בעת שנחתם ההסכם האחרון לייצוב המשק, דובר על הכנסת שינויים בתוכנית הרפורמה שגיבש האוצר, כך שההקלות במיסוי יחולו, באופן פרוגרסיבי, גם – ואולי בעיקר – על השכבות הבינוניות. באופן זה ביקשה ההסתדרות להביא להגדלת ההכנסה נטו של שכבות אלה, בלי להכביד את עלות העבודה למעסיקים.

בפגישה נדונה גם הסוגיה של המשא ומתן על השכר בשירות הציבורי. ההסתדרות מצדדת במשא ומתן רצוף ומהיר, תוך שימת דגש על תיקון השכר של מעוטי ההכנסה מקרב העובדים בשירות.

השיחות בין שר האוצר לבין ההסתדרות יימשכו מחרתיים.

(המשך בעמ' 2)

הבית הלבן ביטל את אזהרת מרפי לאיראן

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – כשבועיים לפני תחילתו של מסע דילוגים נוסף של ריצ'ארד מרפי באירופה ובמזרח התיכון, כדי לבדוק אפשרות שיתוף ברה"מ בוועידה הבינלאומית, קוצצו כנפיו על-ידי הבית הלבן בהקשר אחר.

דובר הבית הלבן הסתייג פומבית מדבריו של מרפי ביום ה' בתדרוך לכתבים, שמהם ניתן היה ללמוד כי אם תתקוף איראן אניות הנושאות דגל אמריקאי במפרץ הפרסי – עלולה איראן להסתבך במלחמה עם ארה"ב. דובר הבית הלבן אמר, כי הדברים לא נאמרו על דעת הנשיא וכי אינם מתאימים לעמדת הבית הלבן. עוד אמר הדובר, כי מרפי הוזהר מראש, לפני התדרוך, שלא להיכנס להבחנות היפותטיות.

עם זאת אמרו אתמול מקורות בממשל, כי לא חל פיחות במעמדו של מרפי וכי הוא נהנה מאמון מלא של הבית הלבן ומחלקת המדינה לקראת יציאתו למסעו בן ייפגש, בראשית החודש הבא, עם עמיתו הסובייטי ולאדימיר פוליאקוב בז'נבה, באירופה המערבית, ששמה לא נמסר, ואחר-כך יפגוש אישים בכירים במזרח התיכון.

השגריר ייקבע השבוע שמיר – תומך בבראון

מאת יוסי מלמן, מסופרו המדיני של "דבר"

ראש הממשלה יצחק שמיר ממשיך להעדיף את חנן בראון, שפרש לאחרונה ממשרד החוץ, לתפקיד שגריר ישראל בוואשינגטון, אך בכל מקרה השבוע יוחלט סופית על מינוי השגריר החדש. כך אמרו אמש פקידים בלשכתו של שמיר לאחר שהמזרחן איתמר רבינוביץ זומן ביום ו' לפגישה אצל ראש הממשלה.

בשיחה שנמשכה כשעה עמד יצחק שמיר על דעותיו של ד"ר רבינוביץ, אך לא מסר בסיומה את עמדתו. עוזריו של שמיר הדגישו, כי בפגישה שיקיים השבוע עם ממלא מקומו יוחלט סופית מי יהיה השגריר.

אם שמעון פרס ימשיך להתנגד למועמדותו של חנן בראון, שהיה המשנה למנכ"ל משרד החוץ, יישארו כמועמדים רק אשר בן נתן, אורי לוברני ואיתמר רבינוביץ. שגריר ישראל בארה"ב מאיר רוזן מסיים בסוף החודש את תפקידו ושב לארץ.

נתפס אחד משישת המחבלים שברחו

הערכה: האחרים לא חצו הגבול

מאת טלי זלינגר, הסופרת הצבאית של "דבר"

מקורות בצה"ל מעריכים, כי חמישה המחבלים שעדיין לא נתפסו לאחר שברחו לפני עשרה ימים מכלא עזה, לא חצו את הגבול והם מתחבאים ברצועה. אותם מקורות מביעים אופטימיות זהירה לאחר שנתפס מחבל אחד מתוך השישה שנמלטו.

המחבל שנלכד נתפס לפני ימים אחדים ברצועה, לאחר מצוד ממושך של כוחות צה"ל. המצוד אחרי חמישה האחרים נמשך.

לאש"ף 250 מיליון ד' בשנה ולערפאת קרן בת 8 מיליארד דולאר

מאת ויליה שרון, סופרת "דבר" באנגליה

לונדון (מיוחד ל"דבר"). – תקציבו השנתי של אש"ף הוא 250 מיליון דולאר, ולרשות יאסר ערפאת קרן שהונה נאמד ב־8 מיליארד דולאר, היא הקרן הלאומית הפלשתינית. קרן זו משקיעה היום סכום העולה על 1.6 מיליארד דולאר, והיא מפיקה מהשקעותיה 150 מיליון דולאר בכל שנה. כך טוען עלון הידיעות "ביפק" בגליונו האחרון.

לדברי העלון, מצבו הכספי של אש"ף איתן, ולסכום האמור נוספים מסים הנגבים מפלשתינים העובדים במדינות המפרץ ותרומות מפרטים ומדינות, המעלים את התקציב השנתי ל־250 מיליון דולאר. לדברי העלון, שולט ערפאת בהון נוסף הנאמד ב־8 מיליארד דולאר, המושקע ברובו בעסקים שונים, בעיקר במדינות העולם השלישי ובממון עסקות סמים בהן פעילים אנשיו.

هكذا من الأصل

مكتبة ابنة الأصل

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות •

525,000 דולאר במזומן על השולחן. ג'וני חאן מטקסס (מימין) הוא כולו חיוכים עם קבלו את כספי זכייתו בטורניר הפוקר העולמי השנתי ה־15, שהתקיים בקזינו „הפרסה של ביניון" בלאס־וגאס. על חאן היה להביס 152 שחקני פוקר כדי לזכות בסכום זה. (צילום: א.פ)

שמיר: שולץ אמר לי: כשיתחיל המו"מ – יש לנו עמדות משלנו

מאת עליזה ולך, כתבת „דבר" לעניני מפלגות

„שולץ אמר לי בכל הכנות: אני אתכם עד המשא־ומתן, אבל במשא־ומתן, לכשיתחיל, יש לנו עמדות משלנו". דברים אלה אמר ראש הממשלה יצחק שמיר ביום ה' למשלחת של נציגי הקיבוץ הדתי, שבאו אליו במאמץ לשכנע אותו, כמו גם את ממלא־מקומו שמעון פרס, לא להביא לפירוק הממשלה ולהקדמת הבחירות.

ראש הממשלה חזר והדגיש בפגישה כי „אין סיכוי שוועידה בין־לאומית תתקיים", לא רק בגלל התנגדותה של ישראל, „אלא מפני שברה"מ והערבים אינם מרוצים מהתנאים שהצבנו להם".

לדברי ראש הממשלה, „הגענו לנקודה שאי אפשר לפסול מעבר לה למען ועידה בין־לאומית. ועידה פירושה כאילו אמרת שאתה סומך על האו"ם שיקבע את גבולותינו. ועידה זה מיני־או"ם, אבל בוועידה זה קשה יותר, כי באו"ם ארה"ב תמיד הצביעה איתנו".

לדעת שמיר, „הכניסו את חוסיין למערבולת עד כדי כך שהוא צריך להצטדק בפני מובארק ואסד", בשעה ש„מצב היחסים שלנו עם ירדן מצויין". שמיר הדגיש, שירדן פועלת נגד אש"ף, מנהלת עם ישראל מדיניות של גשרים פתוחים ויש לה קשרים עם ישראל בנושא המים.

שמיר הדגיש שהוא מוכן לכל צורת פישור בינו ובין פרס, „ובלבד שפרס יפסיק להתעקש ויוריד מהוועידה", שכן לא ייתכן להמשיך במצב, שמפלגה יושבת בממשלה ופועלת לפירוקה.

פרס מנסה

(המשך מעמ' 1)

מתאימים לבחירה.

השר רובינשטיין, שישתתף היום בישיבת הממשלה בפעם האחרונה, יצביע נגד צירופו של ח"כ יצחק פרץ לממשלה.

ראש הממשלה יצחק שמיר אינו מתכוון להתנגד למינוי שר תקשורת, במקום אמנון רובינשטיין. בחוזרתו של יצחק מודעי לבסיס המשפטים. עמדתו של שמיר היא, שההסכם הקואליציוני מאפשר לכל אחד מהגושים למנות שר במקום שר משריו שהתפטר.

מקורבי שמיר אמרו אמש ל„דבר", שהליכוד לא יוכלו להוציא מידיו את תיק המשפטים בתמורה לקבלת תיק התקשורת, בפתרון לאי־חזרתו של מודעי לבסיס המשפטים.

כאשר תיכנס התפטרותו של רובינשטיין לתוקפה יעבור תיק המשפטים לידי ראש הממשלה. אם תתבע אותו מפלגת העבודה לאחד משריה, אמרו אמש ל„דבר" גורמים בכירים בליכוד, עשוי הליכוד לבקש ש„יעור־כוחו" של גוש הבערך המצטמצם בשלושה ח"כים ושל „סינאי", ויש מקום לשקול אם התיק מגיע לו.

תע"ש, רפא"ל

(המשך מעמ' 1)

טכנולוגיות שפיתוחן הוקפא, כאמצעי יחיד להמשך מימון הפיתוח.

אל"מ (מיל.) ד"ר קובי ריכטר, שפרש לא מכבר מחיל־האוויר, לאחר שכיהן בכהונה חיל כראש מחלקת אמצעי לחימה, תקף אתמול בחריפות, בראיון בגלי צה"ל, את תהליך קבלת ההחלטות שהביא עד כה את הפסקת תוכנית הלביא. ריכטר, שהשתתף בחודשים האחרונים בצוות שייעץ לרב־אלוף שומרון, מתח ביקורת קשה על חלקם של הרמטכ"ל הקודם משה לוי ומפקד חיל האוויר עמוס לפידות בתהליך קבלת ההחלטות.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד אמר בסוף השבוע שההסתדרות תפעל בכל יכולתה למען המשך ייצור ה„לביא", שכן הפסקת ייצורו פירושה הרס התעשייה הטכנולוגית בישראל ובריחת כוחות טכנולוגיים מעולים.

הדברים נאמרו בכינוס של ארגוני עובדי צה"ל ומערכת הבטחון, בהשתתפות מנכ"ל משרד הבטחון דוד עברי, שהתקיים בתל־אביב.

הברפלד אמר, שההחלטה בדבר ייצור ה„לביא" התקבלה לאחר בחינת הנושא על היבטיו השונים, כולל ההיבט המקצועי. מאז ועד היום הוצאו כבר 2 מיליארד דולאר על... יצירת המטוס, ולכן... רואה ההסתדרות צורך חיוני בהמשך הפרוייקט.

כל החלטה שלא תאפשר פיתוח ה„לביא" היא בניגוד לאינטרס הלאומי של ישראל ותגרום לבעיה אדירה של חוסר תעסוקה לבעלי מקצוע מעולים – אמר הברפלד.

כל המורים בחיפה ישבתו מחר במחאה על הקיצוצים במערכת

מאת אריאלה ראובני, כתבת „דבר" בחיפה

הסתדרות המורים במחוז חיפה תערוך מחר שביתה כללית של כל מערכות החינוך במחוז במחאה על הקיצוץ הדראסטי במערכת החינוך ועל ההשלכות ההמוניות שעלולות להיות לו בתחום החינוך. באותו יום תערוך ב־16.30 ב„גן הזיכרון" בחיפה עצרת מחאה של הורים ומורים.

יו"ר סניף הסתדרות המורים בחיפה אברהם בן שבת אמר, כי השביתה נועדה למחות נגד הקיצוץ במערכת החינוך, הנמשך זה שבע שנים והפוגע באופן חמור בכל מקצועות ההוראה. השביתה גם נועדה למחות נגד תכנית הפיטורים של כ־6000 מורים.

ישראל תפסיק

(המשך מעמ' 1)

הפקידים האמריקאים כי בעצם הזימון השר התובע המיוחד ולש „הבהיר בעליל – אם כי לא בכתב – שהשגה בין ממשלות ישראל וארה"ב. על פיה, תמורת הסכמת ישראל לשתף פעולה עם הממשל לא ייעצרו אישים מישראל שהיו קשורים לפרשה.

ראש הממשלה יצחק שמיר הביע בסוף השבוע את כעסו על התנהגות הממשל והגדיר אותה „הפרה". מקורביו אמרו, כי הלקח שיופק מפרשיית איראן־קונטראס הוא שישראל תחדל לשתף פעולה בנושאים כאלה, ו„תתחיל להתנהג כמדינה ריבונית".

העתונאים הטרידו את דוד קמחי... הרופא

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר") – מרגע שנודע דבר צו ההבאה נגד קמחי ניסו כתבים ישראלים למצוא אותו. אחרי מאמצים אותר דוד קמחי מישראל במלון „הילטון" בניו יורק והכתבים הישראלים ערכו לו מארבים באכסדרת המלון וניסו גם, במשך שעות רבות, לאתרו טלפונית בחדרו במלון. רק בשעת ערב מאוחרת שב דוד קמחי למלון, והוא ורעייתו התלוננו מרה על ההטרדות הרבות.

התברר, כי המדובר היה בד"ר דוד קמחי, רופא ישראלי יורד השוהה במיאמי, שבא לחופשה בניו־יורק ונקלע, בלא ידיעתו, למוקד התעניינות.

נשק מישראל למדינות

(המשך מעמ' 1)

בניגוד לדעה הרווחת, שעלות כוח־העבודה הישראלי הוא יקר בהשוואה למדינות אחרות בעולם, מציין אפרים ענבר, כי כוח העבודה הישראלי בתחום תעשיית הנשק למשל זול יותר מאשר במדינות אחרות בעולם, וזו הסיבה לכך, שישראל יכולה להציע נשק במחיר נמוך יחסית. כן הוא מציין, כי למרות העלייה בהיקף העסקות פוטרו בשנים האחרונות אלפי עובדים מהתעשיות הבטחוניות.

ענבר ציין, כי בצד עסקות נשק גדולות, שאורגנו על־ידי „סיבת" – הגוף המרכזי במערכת הבטחון העוסק במכירת נשק לגורמים זרים – נכשלו עסקות נשק עם מדינות מסויימות, שחששו כי נשק ישראלי בצבאם יחשוף אותן לביקורת של המדינות האיסלמיות.

ההסתדרות דורשת

(המשך מעמ' 1)

כאשר השר יופיע בפני פורום של חברי הוועדה המרכזת וראשי האיגודים המקצועיים. בעקבות זאת ייפתחו הדיונים על השכר בשירות הציבורי לשנה הקרובה. צפויה הקמתם של צוותים משותפים לאוצר ולהסתדרות לתיקון השכר ברמות הנמוכות ולהקלות במיסוי.

בתוך כך החליטו איגודים מקצועיים אחדים, לא להצטרף להסכם המסגרת שייחתם השנה, משום שאין ברעתם להסתפק בתוספות שהסכם זה יבטיח. מזכיר איגוד המיקרוביולוגים והביוכימאים, אשר גולדשלאגר, מסר ל„דבר", כי שכרם של חברי האיגוד נשחק „הרבה מעבר לאותם 12–15 אחוזים שההסכם אמור להעניק", ולפיכך תובע האיגוד תוספות יחודיות ש„נעלמו" בשנים האחרונות.

תדי קאופמן אורח „דבר"

מזכיר מועצת פועלי ת"א־יפו תדי קאופמן היה בסוף השבוע אורח „דבר" ונועד לשיחה עם המנכ"ל החדש של העתון אמנון בריני.

בתום השיחה נערך לקאופמן סיור בבית „דבר" שבמהלכו נפגש עם עובדי דפוס, מינהלה ועתונאים. לאחר מכן התקיימה שיחה בהשתתפות נציגי ההנהלה – החשב ד. גורן ומנהל הדפוס מ. רעני, מנהל כ"א ר. מלי, וכן יו"ר מועצת העובדים א. אמסלם ויו"ר ועד העתונאים ה. ארליך. בשיחה הוכר על מחשוב תהליך הייצור של העתון ועל מערכת יחסי העבודה.

אל קאופמן נלוו: אברהם מזרחי – חבר מזכירות המועצה ומחזיק תיק עובדי הדפוס, צבי נרלד – מזכירות אגודת עובדי הדפוס בת"א וצבי אילמן – דובר מועצת פועלי ת"א־יפו.

בפילהרמונית

הקולות לא התמזגו

מאת יהודה כהן

היות שגם האמנים האורחים הם בני־אדם ועלולים ליפול למשכב בשל מחלה או להיות אנוסים לבטל את הופעתם מסיבה כלשהי, רושמת התזמורת הפילהרמונית הישראלית מראש בלוח התוכניות שלה את הפתגם „הזכות לשינויים בכל הפרטים – שמורה".

ג'יימס לוין הוא כבר האמן השביעי – המנצח החמישי – שלא התייצב השנה (בשל מחלה). מחליפו, המנצח זאב דורמן, שהצטיין לפני חודשיים בניצוח על הסימפוניה השמינית של ברוקנר, אמנם השיג בביצוע אותה סימפוניה רמה מוסיקלית זהה, אך לא את אותו האיזון במיצלול, כי כלי הנשיפה בלטו יותר על המידה.

זו היתה תופעה בכל יצירות הערב, למעט הקונצ'רטו מס' 2 של בטהובן עם הפסנתרן בן השלושים־ושלוש אוהד בן־ארי, בעל כשרון מאוד העשוי להגיע לשורה הקדמית של פסנתרנים, אם אמנם יפתח את אישיותו וידע ליצור תוך כדי נגינה, דבר שלא הפגין באותו ערב, בשעה שהוכיח שליטה מצויינת בכלי.

שירה רבין, שניגנה את הקונצ'רטו לכינור בלה מג'ור של מוצארט, אמנם עיצבה את היצירה בחמימות, אך קול כינורה היה הפעם דק וכוסה תכופות בידי התזמורת, אף שהמנצח הנמיך את עוצמת קולה. בפתיחה לאופרה „החטיפה מן ההרמון" של מוצארט, שהושמעה בראשית התוכנית, היה הרושם כאילו כל קבוצת כלים ניגנה בפני עצמה, והקולות לא התמזגו.

נורה מחבל שהפעיל מטען

(המשך מעמ' 1)

תוך הפרדס. הצבא סגר את הפרדס, ואחד הקצינים הבחין ברמות שיצאה ממנו.

הקצין ביקש לעצרו, האיש נמלט מן המקום. הקצין ירה באוויר, ומשווידא, לדברי המקור הצבאי הבכיר, כי זה האיש המבוקש, ירה בו ופגע בו בשני ברכיים. אחרי הצהריים מת האיש מפצעיו.

חקירת רצח הילד – נמשכת

בתוך כך נמסר, כי חקירת רצח הילד רמי חבה נמשכת באפיקים מודיעיניים. בליל שבת הוסר העוצר מהכפרים הערביים הסמוכים לאלון־מורה והוחלו חיפושים בכפרים ערביים רחוקים יותר. לפי שעה נבדקות עדיין כל האפשרויות. אחת ההערכות הבדיקה היא כי רוצחו או רוצחיו של הילד גילו אותו משוטט באיזור המערה ליד אלון־מורה והחליטו להרגו במקום וללא תכנון מראש.

לאלון־מורה ממשיכים לזרום מבקרי הזדהות רבים על רצח הילד רמי חבה, בין המנחמים גם מוכתר הכפר הערבי דיר אל חטב הסמוך, שתושביו הושמו בעוצר בעקבות האירוע.

להחמיר העונשים

שר הבטחון יצחק רבין יורה להחמיר את עונשם של מיידי־אבנים בשטחים – כך נמסר בפגישה שהתקיימה ביום ו' בלשכתו עם ראשי מועצת יש"ע. ראשי המתנחלים קבלו, כי „הערבים בשטחים מרימים ראש" ודרשו שינוי של מדיניות הבטחון והתרעתה. בפגישה השתתף גם הרמטכ"ל דן שומרון, אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע, אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי ומתאם הפעולות בשטחים שמואל גורן.

קצינים בכירים אמרו לסופר „דבר", כי עונשיהם של מיידי־אבנים מסתכמים במקרים רבים בקנסות בלבד ואינם מרתיעים את הזורקים. במערכת הבטחון מתגבשת החלטה להורות לתובעים הצבאיים לדרוש עונשים כבדים עד שלוש־ארבע שנות מאסר למיידי־אבנים.

שר המשפטים אברהם שריר תומך בהטלת עונש מוות על מחבלים רוצחי ילדים. שריר אמר בסוף השבוע, כי יצטרף להצעת חוק כזו באם יתברר שרוב של שרים תומך בה. לדעתו, עונש זה ירתיע את המחבלים.

חשיפת חוליות מחבלים

זרועות הבטחון חשפו באחרונה שתי חוליות מחבלים שפעלו באיזור יהודה.

החוליה הראשונה, שחבריה מתגוררים בכפרים חוסאן, בתיר ונחלין באיזור בית־לחם, הניחה מוקשים בכביש לישוב הדר־ביתר ב־13 במאי 1987. המוקשים שנלקחו משדה־מוקשים ירדני ישן, פורקו על־ידי כוחות הבטחון מבעוד מועד ללא נזק ונפגעים.

החוליה השנייה שנתפשה גלכוה במחנה הפליטים אל־ערוב מצפון לחברון. חולייה זו יידתה בקבוקי־תבערה בחודש שעבר ובראשית חודש זה על רכב־סיור של צה"ל. לא היו נפגעים ונזק מפעילותה.

דרס למוות

בעזה ניסו כאמור תושבים נזעמים להצית אתמול מכונית ישראלית שדרסה למוות בעיר ערבי. נהג המכונית הצליח להימלט לתחנת המשטרה.

עשרות עוברי אורח התנפלו על המכונית וניסו להציתה, ביחד עם נוסעיה. נהג המכונית הצליח להמשיך מהמקום, וכשמטר אבנים מלווה אותו, הוא הצליח להגיע לתחנת המשטרה בכיכר המדינה בעיר. לאחר חקירה, הוא שוחרר לביתו באשקלון.

חטף ילד ערבי

בירושלים התנפל אתמול צעיר דתי על ילד ערבי בן שבע, חטף אותו מידי דודתו בעת שיצאו מהר הבית ורץ איתו עד לכותל המערבי. במהלך הריצה נפצע הילד בראשו ונזקק לטיפול רפואי בבית חולים.

התוקף נעצר לחקירה, אך הוא אינו משתף פעולה. במשטרה סבורים כי הוא אינו יציב בנפשו.

הצעיר הדתי התנפל על הילד בכניסה לרחבת הכותל, אחז אותו בידו ומשך אותו ברחבה. סיור של משמר הגבול שהבחין במתרחש רדף אחריו ועצר אותו.

עדי ראיה סיפרו, כי בעת ריצתו צעק החשוד, כי „הילד ניסה לרצוח אותי" והזכיר את רצח הילד באלון מורה.

החשוד הועבר לחקירה במשטרת העיר העתיקה שם ניסו החוקרים לדובבו ללא הצלחה. החשוד אמר רק כי שמו „אליהו" והוא בן 23. היום תחליט המשטרה, אם להאריך את מעצרו.

צפוי שהמדינה תימנע

(המשך מעמ' 1)

„אין בטחון ללא חוק. שלטון החוק הוא מרכיב בבטחון הלאומי. הבטחון מחייב מציאת כלים ראויים לחקירה, שאם לא כן לא יוכל שירות הבטחון הכללי למלא את יעודו".

עיזאת נאפסו, קצין צ'רקסי מכפר קמא ששירת בדרום לבנון, נעצר ב־1980 והועמד לדין באשמת ריגול, בגידה והעברת אמצעי לחימה לאויב. הקצין נמצא אשם, בבית־דין צבאי ונגזרו עליו 18 שנות מאסר והורדה לדרגת טוראי. הקצין ערער בפני בית הדין הצבאי לערעורים וערעורו נדחה ב־1986.

את הערעור לבית המשפט העליון הגיש בעקבות התיקון לחוק השיפוט הצבאי, שלפיו יכול חייל שמיצה את כל הערכאות הצבאיות לערער גם בפני ערכאה אזרחית.

הסנגורים בטוחים, כי יש בידיהם די חומר העלול להכריע את גורל הערעור וכי היום – לאחר שהשב"כ הודה למעשה ששיקר לבית הדין הצבאי – עומד התיק כולו על הודאתו של נאפסו בלבד, שנגבתה, לדבריו, באמצעים פסולים.

כל המגזר הערבי ישבות

(המשך מעמ' 1)

את כל האוכלוסיה הערבית לתקופה בלתי מוגבלת בזמן.

הכינוס העיד במיוחד את התנגדותם של הסטודנטים היהודים להחלטת הממשלה וגם את התנגדות האוניברסיטאות. המורצים ועל כן הוחלט להדק את הקשר עם שלושת הגופים ולתאם יחד אתם את המאבק בעתיד.

ההסתדרות – לבטל

שלשום נפגשו ראשי ההסתדרות עם שר האוצר משה נסים ודרשו ממנו לבטל מייד את החלטת הממשלה על שתי רמות של שכר לימוד באוניברסיטאות.

המזכ"ל ישראל קיסר ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד הדגישו שהם מצדדים בשכר לימוד אחיד שלא יעבור את 1,100 דולאר בשנה. יצויין, שזו גם הצעתו של שר החינוך יצחק נבון.

עם זאת תבעו קיסר והברפלד להפעיל הלכה למעשה את חוק החיילים המשוחררים תשמ"ד (1984) שעיקריו – מתן מענקים והלוואות נוחות לחיילים משוחררים המבקשים לרכוש השכלה גבוהה.

השר נסים לא התייחס ישירות לדבריהם של ראשי ההסתדרות בסוגיה זו, אך הודיע כי יציג את עמדתם בישיבת הממשלה היום. גם הוועדה המרכזת של ההסתדרות תבע בישיבתה היום עמדה משמעית. בעד שכר לימוד אחיד באוניברסיטאות בסכום שכר 1,100 דולאר.

צו־ההבאה נגד קמחי

(המשך מעמ' 1)

בית יותר לישראל ביום שישי לפני הצהריים, כשהוא, אחרי דיון של שעתיים בלשכתו, שנערך בדלתיים סגורות, להשעות את צו ההבאה נגד דוד קמחי.

קמחי יצא מחייך מן האולם, ואמר לכתבים שהמתינו לו כי הוא חופשי לצאת ולהיכנס בארה"ב כרצונו, וכי הוא מתכוון לשוב לישראל בקרוב. עם זאת התחייב פרקליטו של קמחי, בשמו ובשם השגרירות הישראלית, אותה הוא מייצג דרך קבע, כי קמחי ישוב ויתייצב בפני השופט, אם יידרש לכך.

הפרקליט מרווין רישי התחייב לצרף טיעוניו במכתב ממחלקת המדינה בו נאמר כי למרות שקמחי אינו נהנה מחסינות דיפלומאטית הוא יכול לטעון לסודיות בשל היותו עובד מדינה ישראלי בתקופה בה התרחשה הפרשה האיראנית.

נגד קמחי הוצא בשבוע שעבר צו־הבאה על ידי לורנס וולש, השופט החוקר ב„פרשה האיראנית", לבוא ולמסור עדות על חלקו בפרשה. נמסר כי אין כוונה להפליל את קמחי, אלא לשאוב ממנו מידע העשוי להפליל את שותפיו האמריקאים לעיסקה האיראנית, הקולונל אוליבר נורת', רוברט מקפרליין, ג'והן פוינדקסטר ומייקל לאדין.

שגרירות ישראל טענה, כי צו ההבאה נוגד הבנה שהיתה בין ממשלת ישראל לממשל האמריקאי על פיה הבדיקה של החזית הישראלית בפרשה תיעשה בין הממשלות ולא על ידי חקירה אישית של הישראלים שהיו מעורבים בפרשה. מקור ישראלי אמר לעתונות האמריקאית, כי „כל עוד שלא יבוטל צו־ההבאה לא תשתף ישראל פעולה עם ארה"ב בחקירת הפרשה.

דיון נוסף בצדדים המשפטיים של צו־ההבאה, יתקיים ב־10 ביוני בפני השופט רובינסון, ונמסר כי קמחי עצמו לא יידרש להופיע בדיון זה.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
אשתי, אמנו וסבתנו היקרה

גינה כץ

על מועד ההלויה נא להתקשר לטלפון 04-725368

אבלים:
בעלה: יצחק
בתה וחתנה: רחל ושלמה גלר
בנה וכלתה: גדעון ואסתר כץ
הנכדים: הגית, סיגל, הלית, מיכל וכפיר

המועצה המקומית כפר תבור
מודיעה בצער על פטירתו של

יוסף רוזנפלד

ההלויה תתקיים היום, יום ראשון כ"ה באייר תשמ"ז 24.5.87 ותצא בשעה 16.00 מבית הכנסת לבית העלמין בכפר תבור.

מיכה גולדמן
ראש המועצה

במלאת עשרים שנה לנפול בנינו חברינו
נתייחד עם זכרם ונעלה לקברם של

יודקוביק שמעון
ביום שלישי כ"ז באייר תשמ"ז 26.5.87 בשעה 11.00

והראל אורי
ביום שישי א' סיון תשמ"ז 29.5.87 בשעה 16.00 בבית הקברות בתל־חי.

המשפחות
ובית כפר גלעדי

השתתפותנו הכנה באבלה הכבד של חברתנו
סימה בן־ביבי
במות **אמה** ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מחוז הדרום

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי הגלבוע
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגלבוע שבתל יוסף מופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא תכנית מפורטת מס' 5105 שינוי לתכנית מפורטת מס' 2963 – חלוקת מגרשים לבניה, כפר מקיבלה ביחד עם תשריט המצורף אליה.

אלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
גוש 20013 חלקי חלקה 3–6.
גוש 20014 חלקי חלקות 1, 7, 8, 14–20.
עיקרי מטרת שינוי התכנית:
א) הרחבת שטח כפר מקיבלה.
ב) קביעת יעודי קרקע לשמושים השונים בתחום התכנית.
ג) התוויית דרכים.
ד) קביעת הנחיות, הגבלות והוראות לביצוע התכנית.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אתו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

את ההתנגדות יש להגיש בכתב בפרוט הנמקות ובלווי תצהיר חתום על ידי עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – צפון
תאריך: כ"ה באדר התשמ"ז 26.3.1987

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי המרכז
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת הנקרא "שינוי תכנית מפורטת מס' ממ/6040.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6685 חלקות: 65, 67, 87, 88, 90, חלקי חלקות – 62–64, 66, 68, 69, 85, 86, 89, 91, 92, 94–96, יהוד.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: שנוי יעוד מאזור מגורים ב' לאזור מגורים א' עם חזית מסחרית. שנוי מספר יחידות דיור במגרש 118/6 שנוי שטח צבורי פתוח לדרך.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים 3172 ה' תשמ"ה, עמ' 1608 ובעיתון בוקר הארץ מתאריך 23.6.85 ובעיתון ערב מעריב מתאריך 23.6.85 בשפה העברית ובעיתון בוקר נוסף דבר מתאריך 24.6.85 בשפה העברית/ערבית:

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית, לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז
16.2.1987

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי גבעתיים
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, החליטה באישור שר־הפנים לאשר תכנית מס' גב/281 א' שינוי לתכנית מס' גב/281 על שינוייה ושינוי למתאר גב/55.

השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם:
גוש 6161 חלקה 9
גוש 6162 חלקה 130 (חלק)
בין רחובות וייצמן – הטאבק, מודיעין – ריינס.

עיקרי הוראות השינוי:
עיצוב מרכז עירוני לעיר גבעתיים, קביעת אזור מגורים, מסחר, כבר אזורות ושטח ספורט, בית העירייה, שטחים לצרכי ציבור, ושצ"פ, מערכת כבישים וחניות, מעברים להולכי רגל.

הודעה על הפקדת השינוי פורסמה בילקוט הפרסומים 3126 תשמ"ד עמ' 409.

השינוי האמור בצורה שאישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים, וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

מרדכי בהנא
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב
מאי 1987

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה – 1965
מרחב תכנון מקומי בית שאן
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה בית שאן שבמועצה המקומית בית שאן מופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא תכנית מפורטת מס' 5532 שינוי לתכנית מפורטת מס' 4500 – שכונת "בנה ביתך", בית שאן ביחד עם תשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בתוכנית:
גוש 22907 חלקי חלקות 2,4,6,9,10,12,13,50,51,53,54, 66,67.

עיקרי מטרת שנוי התכנית: הסדרת חזקה בעקבות הסגת גבול במגרשי "בנה ביתך" ויעוד שטחים להקמת מקלטים.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אתו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

את ההתנגדות יש להגיש בכתב בפרוט הנמקות ובלווי תצהיר חתום על ידי עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

תאריך: ט"ו באדר התשמ"ז 16.3.1987
עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – צפון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי אשקלון
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 88/ לתכנית מפורטת 159/03/4 – מגדל אשקלון.
ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות השינוי
שינוי קו בנין של מגרש א/2 לגנון בלבד.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 4.340 דונם. גושים: 1247 חלקה 52,51,43,4,3,1 חלקי חלקות: 44,42,6,5 – רחוב הפלמ"ח מגדל – אשקלון.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניינים בקרקע, בבנין או בכל ענין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה.

שלום דניאל
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

הועדה המקומית לתכנון ובניה – מרחב רמת השרון

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה – מרחב רמת השרון, בגוש: 7271 חלקה: 23, ברח' שוהם 5, המסומנת כאזור מגורים א', בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בנייה, בבית מגורים – קוטג'.

ההקלה המבוקשת באחוזי בנייה מגיעה ל־6%.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר / אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבנייה מרחב תכנון רמת השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

מ. הדבין
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבנייה
מרחב רמת השרון

בית משפט השלום
רחוב ויצמן 1 תל־אביב
תיק אזרחי מס' 10804/87
הזמנה לדין

לניסי עובד וניסי מרים שכתובתם היתה ברחוב חידא 11 בני ברק וכיום בלתי ידועה. הואיל והתובע קמן בניכין ע"י ב"כ יעקב נוה עו"ד מרחוב הרצוג 9 תל־אביב הגיש לבית משפט השלום בתל־אביב תובענה נגדך, כמפורט בכתב התביעה הנמצא בתיק הנ"ל, הינך מוזמן להגיש כתב הגנה תוך 30 יום מיום פרסום הזמנה זו, ולהתייצב למשפט ביום 13/7/87 שעה 08.30 ודע לך, שאם תגיש כתב הגנה ולא תתייצב למשפט ביום האמור בהזמנה, ינתן באותו יום פסק דין שלא בפניך, אך אם לא תגיש כתב הגנה במועד שנקבע לכך בהזמנה, יינתן פסק־דין שלא בפניך אף לפני היום שנקבע למשפט וההזמנה להתייצב תבוטל.

יום 18.5.87 מזכיר ראשי

שערים יציגים ליום 22.5.87

סל	1.6779
דולר ארה"ב	1.5828
מרק גרמני	0.8917
לירה שטרלינג	2.6615
פרנק צרפתי	0.2665
100 ינים יפניים	1.1291
פלורין הולנדי	0.7916
פרנק שווייצרי	1.0877
כתר שבדי	0.2544
כתר נורבגי	0.2393
כתר דני	0.2370
מרק פינלנדי	0.3660
דולר קנדי	1.1753
דולר אוסטרלי	1.1422
רנד דרום אפריקאי	0.7948
10 פרנקים בלגיים	0.4304
10 שילינגים אוסטריים	1.2681
1000 לירות איטלקיות	1.2306
לירה אירית	2.3874
100 פזטות ספרדיות	1.2728
יחידת מטבע אירופית	1.8511
דינר ירדני	4.6693
10 לירות לבנוניות	0.1347
לירה מצרית	0.7835

התזמורת הפילהרמונית הישראלית 50

קונצרט למנויים מס' 9
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה ו': הערב – 24.5.87
סדרה ח': יום ב', 25.5.87
זאב דורמן
מנצח
שירה רבין
כנרת
אוהד בן־ארי
פסנתרן
התכנית:
מוצרט: הפתיחה לאופרה „החטיפה מן ההרמון"
מוצרט: קונצ'רטו לכינור בלה מאג'ור
בטהובן: קונצ'רטו לפסנתר מס' 2
ברוקנר: סימפוניה מס' 8
מנויי סדרות ו' ו־ח' מתבקשים להקדים בואם בשעה להיכל התרבות כדי להאזין לשישייה, אופ' 18 מאת ברהמס בבצוע:
חיים טאוב, לזר שוסטר, דניאל בנימיני, מרים הרסמן
מרצל ברגמן ואלה ימפולסקי

קונצרט למנויים מס' 9
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה א: יום ד', 27.5.87
סדרה ב: יום ה', 28.5.87
סדרה ד: יום ו', 29.5.87 (ב־2.00 אחה"צ)
סדרה ג: מוצ"ש 30.5.87 (ב־9 בערב)
דניאל בארנבוים
מנצח ופסנתרן
התכנית:
מוצרט: קונצ'רטו לפסנתר, ק' 595
צ'ייקובסקי: סימפוניה מס' 4

מרפאת שיניים
„מגדה"
עזרה ראשונה מ־8 בבוקר
עד 12 בלילה כולל מוצ"ש
ומוצאי חג ת"א אלנבי 66
טל. 660391, 660048

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	8	22	בהיר
אמסטרדם	8	14	בהיר
בואנוס איירס	5	15	בהיר
הלסינקי	10	18	בהיר
הונג קונג	24	26	גשום
וינה	7	9	מעונן
ז'נבה	5	11	בהיר
טוקיו	21	23	גשום
טורונטו	14	27	מעונן
יוהנסבורג	7	21	מעונן
לונדון	8	13	מעונן
ליסבון	16	22	מעונן
מדריד	18	25	מעונן
מונטריאול	15	23	מעונן
ניו יורק	14	26	מעונן
סאן פאולו	לא נמסר		
פריס	6	17	מעונן
פרנקפורט	6	13	מעונן
ציריך	5	14	בהיר
ריו דה ז'נרו	לא נמסר		
שטוקהולם	4	16	בהיר
שיקגו	14	18	מעונן

swissair

דבר
DAVAR دافار
מאוחד עם [illegible]

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
עורך „דבר השבוע"
טוביה מנדלסון
מנהל כללי אמנון בריני
המו"ל – „דבר" בע"מ
מדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
298032, 281860, 286156

סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאויה קומה ג'
טלפון 242203, מ. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־642111־2, מ. 33104

משרד החוץ הסובייטי מודיע:

פסגת גורבצ'וב־רייגן תתקיים בסתיו אם מו"מ ז'נווה יתקדם

וינה (א.פ.) – פגישת פסגה בין נשיא ארה"ב רייגן ומנהיג ברה"מ גורבצ'וב תיתכן עוד בסתיו השנה, אם תושג עד אז התקדמות מספקת בשיחות פירוק הנשק בז'נווה – אמר דובר משרד החוץ הסובייטי גנאדי גראסימוב בראיון שהעניק לבטאון המפלגה הקומוניסטית הצ'כית „רודה פראבו".

„אם יושג הסכם בדבר פירוק הטילים בעלי הטווח הבינוני ואם תושג הסכמה בינינו לבין האמריקאים בנושאים מרכזיים הנוגעים לכלי הנשק הקונבנציונאליים ולתוכנית 'מלחמת הכוכבים', יהיה בכך בסיס מספיק לקיום פסגה", צוטט גראסימוב.

גראסימוב הדגיש עם זאת את הקשיים העומדים עדיין בדרך להשגת הסכם בין המעצמות בשאלות העיקריות העומדות על הפרק, ובהמשך דבריו הוא אף האשים את שר ההגנה של ארה"ב קספאר ויינברגר בהתנגדות להסכם בדבר פירוק הנשק הגרעיני. גורם נוסף שהוא הוכיח, המקשה, לדבריו, על השגת הסכם הם חילוקי הדעות בקרב מדינות אירופה המערבית בקשר להסכם שהוצע על־ידי גורבצ'וב בנוגע לטילים בעלי הטווח הבינוני.

שלשום הודיע נשיא צרפת פרנסואה מיטראן, כי ארצו לא תציב כל תנאים מוקדמים לתמיכה בהסכם בין המעצמות להוצאת הטילים הגרעיניים מאירופה. בדברו במסיבת עיתונאים בפאריס בתום שני ימי דיונים שקיים עם קאנצלר מערב־גרמניה הלמוט קוהל הוסיף מיטראן ואמר, כי עתה תלויה ההסכמה האירופית בדבר תמיכה בהשגת הסכם בגרמניה.

קוהל, שממשלת הקואליציה שבראשה הוא עומד חצויה בשאלה זו, אמר, כי ממשלתו תודיע את הכרעתה בנושא ב־4 ביוני.

בהתייחסו למה שכונה לכינוי „אופציית שני האפסים" והיינו לתוכנית לפירוקם המוחלט של הטילים ארוכי הטווח ואלה בעלי הטווח הבינוני המוצבים על אדמת אירופה, הביע מיטראן את דעתו, כי „זוהי יוזמה טובה" אך שהבטחתה מחייב ללוותה ביוזמות דומות לגבי קטגוריות נוספות של כלי נשק, שכן „כשאתה עוסק בפירוק בשלבים של הנשק, אינך יכול להציב תנאים מוקדמים לגבי כלל סוגי הנשק".

איש צוות חילוץ מחפש ניצולים בין שרידי בית־הספר של העיירה סרגוסה שבטקסס. בית־הספר נהרס עד היסוד בסופת הטורנאדו שפקדה את העיירה בלילה שבין יום ו' לאתמול ושמחקה את כל בתיה עד היסוד. 37 בני אדם נהרגו בסופה, שמהירותה היתה 320 קמ"ש, וכ־110 נפצעו. (צילום: א.פ.)

הגעתי לישראל בזכות פעילותה של אמי – סיפר המסורב למברג

(ע). – „הודות לאמי שהזעיקה את גדולי העולם, הגעתי היום לישראל. אני מודה לה ולכל אלה שסייעו בעדה להגיע לארה"ב, לריקיאוויק, ללונדון ולוינה, כדי להיאבק על יציאתי לישראל", אמר בהתרגשות גרישה למברג בן 41 בהגיעו ביום ו' מוינה ומשם ב„אל־על" לשדה התעופה בן־גוריון יחד עם רעייתו ראולה ובתם ריטה בת החמש.

הפגישה עם ההורים פרידה ולזר למברג, שני אחיו וילדיהם לאחר שלא התראו 16 שנה – היתה רוויה דמעות גיל, חיבוקים ונשיקות.

גרישה למברג סיפר, כי לפני [illegible] קיבל הודעה מן ה„אוביר" (משרד ההגירה הסובייטי), כי [illegible] ה„סודיות" הוסר [illegible] הוא יכול לצאת, ביחד עם משפחתו לישראל [illegible] מכאן לצלצל מיד לאמו בישראל, „שתידע ושלא תמשיך לעשות רעש בעולם".

אמו, פרידה למברג, היא דוברת של ארגון „אמהות למען חופש" שליד המועצה הציבורית למען יהודי ברה"מ.

גרישה למברג גוייס ב־1967 לחיל הבינוי של ברה"מ. 4 שנים לאחר שחרורו הגיש בקשה לעליה ומאז הוא מסורב עליה.

משפחות העולים, העיתונאים ופעילי המועצה הציבורית שהגיעו לשדה התעופה בן־גוריון, התקבלו ביחס נוקשה מצד השומרים בפתח, שלא התירו להם להגיע לאולם הקליטה של [illegible], בגלל תקלות [illegible].

העיתונאים החליטו למחות ולכנס בהקדם את מזכירות אגודת העיתונאים כדי [illegible].

שוטרים דרום־קוריאנים בלבוש אזרחי מנסים לעצור מפגין בעוד חבריו מונעים זאת בעדם בכוח. משטרת הבירה סיאול הציבה אתמול 15,000 שוטרים במרכז העיר מול המפגינים, הדורשים רפורמה דמוקראטית של המשטר במדינה (צילום: א.פ.)

תיאטרון

חבלי משיח מתוך החיים

מאת אוריאל בקעמי, סופר „דבר"

אילו הייתי מנהל ה„קאמרי", הייתי מזמין את תושבי ההתנחלויות ביו"ש – היום ל„חבלי משיח". ובלבד שיבואו ויראו את האימה המתפרצת מן החיים לבמה ומן הבמה לחיים.

המחזאי מוטי לרנר רשם לזכותו הישג נכבד בכניסה לדמויות המתנחלים, המפוצצים הסכם שלום עם ירדן באמצעות פיצוץ מסגדי הר הבית.

הגברותיות השלטת בדמויות עוברת היטב לקהל ואף מוחלטת לתום. הוויכוח המתפרץ בין הדמויות על הדרך לגאולה – מועבר באופן אותנטי ומאיים גם יחד.

הרב שמואל ברגר (עודד תאומי) עובר מהפכים רבים בהצגה. הוא אמור להיות האיש שלא הבינו אותו, שביקש „לזעזע עליונים", כדי למנוע את הסכם השלום המזוייף לדעתו. אלא שהוא התכוון לזעזע בתפילה, והתנגו, בני, הבין שיש לזעזע עליונים באמצעות דינמיט – שפוצץ את כיפת הסלע. הפיצוץ הזה מוסס את הסכם השלום והמלחמה מיד חולה במקומה.

משהו מביך קורה בהצגה הזו, שדווקא תרצה (רונית פורת) אשת בנו של ברגר, שאינה יכולה ללדת – דווקא היא קולטת את המסר האנושי ומתקוממת על דרך הגאולה השקרית הזו.

אברום (יוסי כרמון) דורש להסתגר ולהקים מחדש את המדינה עם מי שיישאר. ולבסוף, כשמתחילה המלחמה, נוטל נדב (דב נבון) הבן המוגבל בשכלו, את הקלצ'ניקוב מאבנר אחיו (יהודה מור) ויורה לאחר יאוש בראשו. עשרים שנה של טעות הביאו אל הסוף הזה.

מנהל המכירה הפומבית של „סותבי" רוי דיוויס מעיף מבט אחרון בפריט מספר 457, ספרון קטן אך יקר, המכיל תשע סימפוניות שלמות של וולפגאנג אמדאוס מוצארט כתובות בכתב ידו. הספרון נמכר ביום ו' במחיר שיא של 2.585 מיליארד לירות שטרלינג על־ידי סוחר האמנות לונדוני עבור לקוח שזהותו אינה ידועה. (צילום: א.פ.)

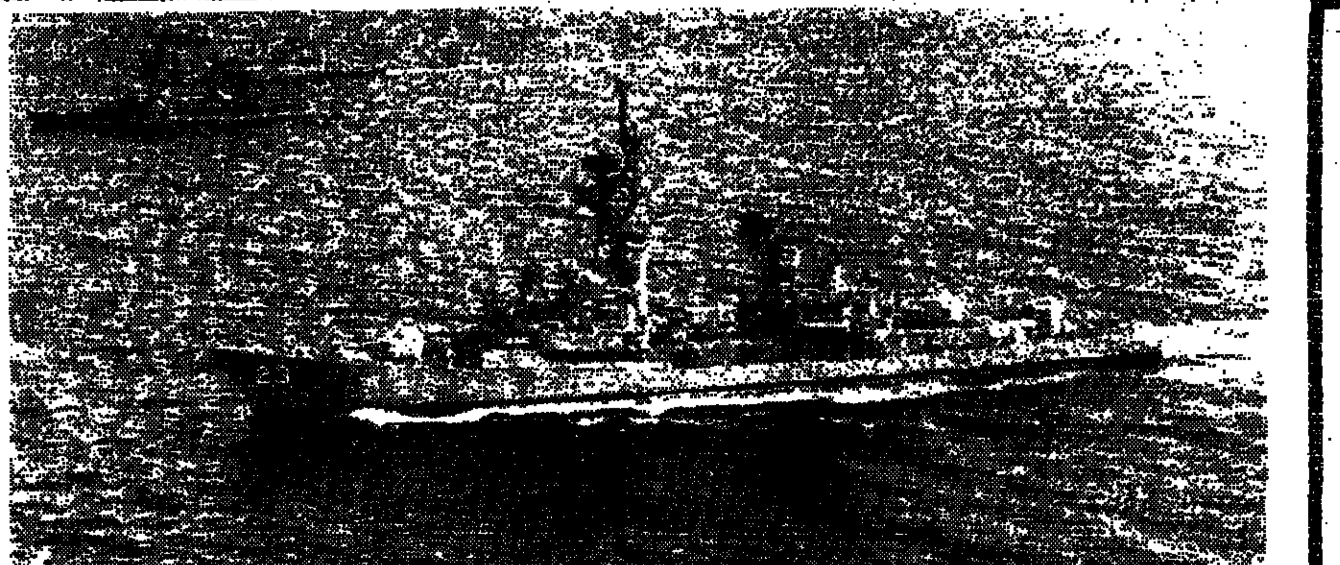

ארבע ספינות הכוח הים תיכוני של נאט"ו מתמרנות זו הפעם הראשונה עם ספינות הכוח האטלאנטי של הברית ממערב לכף גיבראלטר. מקדמת התמונה: המשחתת האמריקאית „ריצ'ארד בירד", המשחתת התורכית „סאוואסטפ", הפריגטה הבריטית „אמזון" והפריגטה האיטלקית „גרסאו". (צילום: א.פ.)

רייגן: נוכחותנו במפרץ – חיונית; איראן: נייירט מיכליות בדגל ארה"ב

פלורידה (רויטר). – נשיא ארה"ב רונאלד רייגן אמר אתמול בנאום שנשא בטקס אזכרה שנערך בפלורידה לימאים שנספו בהתקפה על הפריגאטה האמריקאית „סטארק", כי הנוכחות האמריקאית במפרץ הפרסי חיונית, עקב הסכנה להפיכתו של האיזור למוקד של סכסוך עולמי.

„במידה שכוח עוין ישתלט אי פעם על האיזור האסטרטגי הזה, הוא יהפכו למחסום של חירותם של בעלי בריתנו ושלנו", אמר רייגן. „מטרתנו אינה לעודד סכסוך חדש, אלא לחסוך חיי אדם על־ידי מניעת סכסוכים נוספים".

ביום ו' הכריז, כזכור, יו"ר הפרלמנט האיראני עלי עכבר רפסנג'אני בנאום שנשא במסגד בטהראן, כי איראן לא תתיר את הפלגתן של מיכליות כוויתיות במימי המפרץ תחת דגל אמריקאי ואמר שתוצאות התקפת המטוס העיראקי על הפריגאטה האמריקאית „סטארק" מלמדות, כי המעצמות אינן מסוגלות להגן על האינטרסים שלהן בכוח צבאי.

בדרשה שנשא במסגד בטהראן הכריז רפסנג'אני, כי תוכניות המעצמות לסיוע למיכליות הכוויתיות „לא יעברו ללא תגובה איראנית". „אנו נגיע לאניותיהם", הוא אמר, „נתפוס את דגליהן ונביא אותן לחופינו, ונוכיח לאמריקאים שאינם יודעים להלחם".

דברים ברוח דומה אמרו אתמול גם פקידים איראניים בכירים נוספים. סגן שר החוץ האיראני חוסיין שייח אול איסלאם המבקר בימים אלה בסין העממית אמר, כי הוא מאמין שתקיפת הפריגאטה האמריקאית היתה מעשה מתוכנן מראש שנועד להגביר את המתח באזור ולגרור את המעצמות למעורבות בסכסוך. „הנוכחות האמריקאית תוביל להתנגשויות בעלות תוצאות בלתי ניתנות לחיזוי מראש" הוא צוטט על־ידי סוכנות הידיעות האיראנית הרשמית באומר.

גם שר החוץ של איראן עלי עכבר ולאיאתי טען, כי ההתקפה „נועדה לסלול את הדרך להתערבות המעצמות במפרץ הפרסי". באיגרת ששיגר למזכיר האו"ם האוויר פרז דה קויאר הוא דחק בו „לחדש את היוזמות להשכנת השקט במפרץ הפרסי ולהפגת המתיחות הגוברת". ולאיאתי כתב עוד באיגרתו, כי יוזמת האו"ם צריכה להבטיח את יציאתן של כל ספינות המלחמה הזרות מהמפרץ לרבות אלו של ארה"ב, ברה"מ, בריטניה וצרפת.

אתמול תקפו האיראנים אונית משא קטנה של נסיכות קטאר. חיילים איראנים שיגרו לפחות עשרה טילי כתף מסירות מנוע מהירות לעבר הספינה, העלו אותה באש וגרמו בכך לפציעתם של שלושה ימאים.

אתמול קיימה ממשלת כווית ישיבת חירום ודנה בה בדליקה המשתוללת מאז יום ו' בלילה במתקן הנפט במנה אל אחמדי. שר המדינה הכוויתי לענייני הקבינט ראשד עבד אל עזיז אל ראשד שהודיע על כך נמנע מלומר אם ידועה כבר סיבת הדליקה, האחרונה בשורת התפוצצויות ודליקות שפקדו את מתקני הזיקוק באחמדי בשנה האחרונה ושלחלק מהן לפחות היו אחראים קיצונים שיעים שנשלחו על־ידי איראן.

„כשמצטרפים לצי יודעים שזה מסוכן" אומרים אנשי שייטת הצי ה־6 בחיפה

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר" בחיפה

„בימי שלום אין מצפים להתקפות פתע מצד מטוסים היורים טילים על אוניה שאינה מעורבת בסכסוך כלשהו, אך מאידך כאשר מצטרפים לצי המלחמה של ארה"ב יודעים שבוחרים במקצוע מסוכן" – בדברים אלה הגיב בסוף השבוע קפטין ג'די לואיס, מפקד אונית התיקונים „ילוסטון" של הצי השישי בקבלת פנים שנערכה אצל סגן ראש העיר חיפה שמעון רודיק.

הקצין סירב לומר אם מפקדי האוניות שנמצאות מחוץ למפרץ הפרסי קיבלו הוראות מיוחדות בעקבות ההתקפה על הפריגאטה „סטארק". „אינני יכול לומר כיצד הייתי מגיב ובאיזה צורה הייתי פועל אילו האוניה שבפיקודי היתה נתונה להתקפה דומה" – אמר לואיס. „אינני יודע מה היו התנאים של האניה 'סטארק' בשעת ההתקפה עליה, אך אתה מתאמן כדי [illegible] לחשוב".

השייטת האמריקאית המורכבת מה„ילוסטון" (1250 אנשי צוות כולל 350 נשים), הפריגאטה נושאת טילים „דוייל" והפריגאטה „סריפ", הגיעו לנמל חיפה לשהות של כשלושה שבועות. ביום ה' הקרוב תגיע לחיפה שייטת נוספת של שלוש אוניות הצי השישי ובראשם סיירת נושאת טילים „סאמי קרולינה".

יצויין, שזו הפעם הראשונה אחרי משפט פולארד שאוניות הצי השישי מגיעות לחיפה. ביקורים אחרים שהיו צריכים להתבצע בחודשים האחרונים בוטלו ללא הסבר ובחיפה קשרו זאת בפרשת פולארד.

בפריגאטה „דוייל", שחגגה אתמול את יום־הולדתה־הביניים, חולקו לצוות פרוסות של עוגה ענקית, מעשה ידיו של אופה אניה שהוגדר כאופה הטוב ביותר בצי המלחמה האמריקאי. ה„דוייל" הינה אונית־אחות של ה„סטארק", אם כי היא צויידה בציוד מתקדם יותר, בהיותה צעירה מה„סטארק" בשנה אחת.

הצתה בבית־ספר יהודי ליד פאריס; גילויי אנטישמיות עקב משפט בארבי

מאת גדעון קיץ, סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – שלושה בניינים ברוסים של בית־ספר יהודי דתי, „תורת אמת", בפרבר פרסל מצפון לפאריס, עלו באש אור ליום ו' בהצתה מכוונת. שר הפנים הצרפתי שארל פסקואה, שהגיע למקום, אמר, כי אין להוציא מכלל אפשרות הצתה „על רקע של שנאה גזעית".

החוקרים משערים כי מדובר במעשה של צעירים או ילדים, בגלל קשקושים ומלים גסות שנדבקו במקום. הבניינים שנשרפו הכילו גני־ילדים וחדר־אוכל. בסך־הכל לומדים בבית־הספר כ־800 תלמידים. בפרסל ריכוז האוכלוסיה היהודית הגדול ביותר בצרפת: 18,000 נפש, שהם כ־40 אחוז מן האוכלוסיה.

למרות הרצון למנוע דרמטיזאציה מעותרת בקהילה היהודית בצרפת שוררת דאגה בעקבות גילויים אנטישמיים שונים על רקע משפט בארבי. בליון נעצרו ושוחררו שישה צעירים „פאנקיסטים", שציירו צלבי־קרס ב„ספר הזהב" שבאוהל הזכרון שהקהילה הקימה בכיכר העירייה. קודם לכן לוכלכו בכתובות אנטישמיות מצבות בבית־קברות יהודי בסביבה וגם לוח זכרון ל־42 ילדים יהודים, שגורשו למחנות השמדה בעיירה איזייה בפקודת קלאוס בארבי. חוגים „רוויזיוניסטים" ניצלו את משפט בארבי להפצת חוברת עם מאמרי „היסטוריונים", המכחישים את קיומם של תאי הגאזים.

ספר הכנה לבחינות הבגרות בצרפת:

המצוד על יהודי פאריס שאחריו הובלו למחנות – נועד להגנתם

מאת גדעון קיץ, סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – בבתי־הספר הצרפתיים מלמדים בימים אלה את תולדות הכיבוש הגרמני ומשטר וישי על־פי הוראת ראש הממשלה שיראק, אבל החומר והשיטה הושארו לשיקולו של כל מורה, ומשרד החינוך הצרפתי לא פרסם חומר מיוחד. לעומת זאת מסופר בספר הכנה לבחינות בגרות, הנמצא בשימוש התלמידים, כי השלטון הצרפתי ביצע את המצוד הגדול על יהודי פאריס, שבעקבותיו גורשו למחנות ריכוז, "כדי להגן על היהודים", וכי אנשי המחתרת הצרפתית עסקו בפעולות טרור והטילו פחד בקרב האוכלוסיה.

השבוע השני למשפט הפושע הנאצי קלאוס בארבי בליון הגיע ביום ו' לסיומו בלי שהנאשם חזר או הוחזר לדוכן הנאשמים, שאותו עזב ביום השלישי לדיונים. בסוף השבוע הזה החל שלב העדויות בהאשמות נגד בארבי, ואין מוציאים מכלל אפשרות, שנשיא בית־המשפט יורה בשלב מסויים על הבאת הנאשם בכוח, כאשר יהיה צורך בעימות עם העדים. בנושא זה יש מחלוקת בין 41 עורכי־הדין של התביעה, המייצגים אינטרסים שונים של יהודים, אנשי מחתרת וארגונים שונים. כל כושב נפתח בתביעת פרקליט הליגה נגד גזענות להביא את בארבי לאולם ובהתנגדותו של פרקליט אחר. ויכוחים אלה מסייעים, כמובן, להגנה.

ביום ד' שעבר זכה הסניגור, עו"ד ז'אק ורז'ס לסיוע בדמותו של פרקליט שמאלן מקונגו־ברזאוויל, ז'אן מרטין מבמבה, אשר הצטרף להגנה. "זה מראה, שבארבי אינו גזען, כפי שאומרים, אחרת לא היה מסכים שיגן עליו שחור עור", אמר הפרקליט.

אירועי „יום ירושלים" ישאו צביון לא־צבאי – שלא לפגוע בערבים

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

החל מיום ד' יתקיימו עשרות ארועים בירושלים לציון עשרים שנה לאיחוד העיר. באירועים צפויים להשתתף רבבות אנשים שיעלו לרגל לירושלים במסגרות שונות וכן יהיו אירועים בחו"ל.

מרכז מטה הארועים רפי דבורה מסר, כי הארועים יהיו באופיים לא־צבאיים כדי להבליט את ירושלים כ„עיר שלום" ומתוך התחשבות בערביי מזרח העיר.

לקראת יום ירושלים קושטה העיר בבובות ענק של דמויות ירושלמיות טיפוסיות, ואמני העיר ציירו ציורי ענק שנתלו במקומות בולטים ומרכזיים בעיר.

ביום ירושלים תתקיים בגבעת התחמושת עצרת זכרון ממלכתית לחיילי צה"ל שנפלו בקרבות על שחרור העיר. חטיבת הצנחנים, שחייליה שחררו את העיר, תקיים כינוס רב משתתפים, תיחנך הטיילת בשכונת ארמון הנציב, ברחבת הכותל תיערך עצרת הודיה ובהיכל הספורט תיפתח תערוכה על התפתחות הספורט. שמי העיר יוארו בזיקוקים מרהיבים.

היום יפתח כינוס חבר נאמני האוניברסיטה העברית. באולם מועצת העיר ייפגשו ילידי יום ירושלים 1967, ובמעמד נשיא המדינה ייחנך הבניין החדש של בית החולים „משגב לדך".

הסוכנות היהודית

לקראת יום ירושלים החלה הסוכנות היהודית לערוך רשימת מלאי של השקעותיה בעיר במשך 20 השנה שעברו מיום איחודה.

יו"ר הסוכנות אריה דולצ'ין מסר, כי הסוכנות השקיעה 60 מיליון ש"ח בשיקומן של 6 שכונות בירושלים. כמו כן עומדת המגבית המאוחדת לישראל – קרן־היסוד, לשקם אזור נוסף במרכז ירושלים בסכום של 22 מיליון ש"ח.

ראש המודיעין הסורי בלבנון:

לוב „קנתה" בן־ערובה אחד או יותר בביירות כדי ללחוץ על צרפת

מאת גדעון קיץ, סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – לפחות אחד מבני־הערובה המערביים המוחזקים בלבנון נמכר על־ידי חוטפיו ללוב – אמר ראש המודיעין הסורי בלבנון גנראל גאזי כנעאן, בראיון לעתון הצרפתי הימני „לה פיגארו".

לדברי כנעאן, קנתה לוב בן ערובה צרפתי אחד או יותר, כדי שישמש כלי בידיה ללחוץ על צרפת לשנות את מדיניותה בצ'אד, שם היא ספגה מאז חודש ינואר השנה שורת מפלות מוחצות מידי כוחות ממשלתו של נשיא צ'אד חיסנה האברה הנתמכת על־ידי חיילי צרפת.

כנעאן לא אמר איזה מששת הצרפתים המוחזקים כבני ערובה בלבנון הוא שנמכר ללובים. הוא אמר כי סוריה עושה כל שלאל ידה כדי לזרז את שחרור החטופים, אך הוסיף, כי „למען האמת, יש לפי שעה התקדמות מועטה בלבד".

שלשום חזר למערב־ביירות צרפתי שהוחזק שם כבן ערובה ושוחרר לפני כחצי שנה. לדברי מקור בביירות שרצה בעילום שמו, חצה מרסל קודארי, בן 54, ממרסיי, את קו ההפרדה בין שני חלקי העיר בלילה שבין יום ו' לשבת. קודארי הוא בן־הערובה הראשון ששב לביירות לאחר שחרורו.

„חבר מוסלמי חיכה לו בצד המערבי", סיפר המקור, „והוא שוהה עתה אצל חברים." ביום ו' אמר קודארי בראיון שהעניק לטלוויזיה הלבנונית עם הגיעו לנמל ג'וניה, כי „לבנון היא ביתי השני. אמרתי שאשוב והנה אני כאן".

תמונת פולארויד של בן הערובה האמריקאי אלן סטין, שהופצה ביום ה' שעבר בין סוכנויות הידיעות בביירות על־ידי ארגון „הג'יהאד האיסלאמי". לתמונה צורפה הודעה, כי מחקירתו למד הארגון, שסטין ושלושת עמיתיו מן האוניברסיטה האמריקאית של ביירות שיתפו פעולה עם שירותי הביון האמריקאיים והישראליים. (צילום: א.פ.)

נדחתה הצעת צה"ל לבטל המספר הכחול

מאת טלי ליפנר, הסופרת הצבאית של „דבר"

מפקד בכיר של צה"ל בשטחים העלה באחרונה רעיון להסיר את המספרים הכחולים מכלי הרכב של תושבי השטחים המקומיים. הרעיון נפסל על־ידי משרד התחבורה והמשטרה.

נודע, כי בבסיס ההצעה היתה הכוונה למנוע זיהוי מובהק ובולט של כלי רכב של ישראלים הנוסעים בשטחים, על־ידי הענקת לוחיות רישוי צהובות, ישראליות, לכולם. ההנחה היא, כי ממילא מתבצעים חלק גדול מהפיגועים תוך שימוש ברכב ישראלי, שכור או גנוב, ועל־כן יש רק חשיבות בטחונית משנית לאפשרות זיהוי כלי הרכב המקומיים בשטחים.

המשטרה התנגדה לרעיון בטענה שהלוחיות הכחולות מקילות על הבדיקות במחסומים בכניסות לערי ישראל. מפקדי צה"ל מורים לחיילים, לעומת זאת, לבדוק במחסומים בשטחים כל כלי רכב, גם ישראלי, עד לשלב הזיהוי.

התנקשות בבן משפחה של ראש עיריית ג'נין

חוסיין סולימאן, קרוב משפחתו של ראש עיריית ג'נין, נורה אתמול ונפצע באורח בינוני עד קשה ממכונית נוסעת בג'נין. אתמול סמוך לשעה 12 בצהריים ירו אלמונים בסולימאן ממכונית בעלת לוחיות זיהוי של השטחים. הפצוע, בן 35 מהכפר עראבה, הוא קרוב משפחתו של ראש עיריית ג'נין עבדאללה לאחלוח, שמונה על־ידי המנהל האזרחי ביו"ש לתפקידו. על־פי הערכת המשטרה, הרקע למעשה הוא חבלני, על רקע שיתוף־הפעולה של ראש־העיר עם שלטונות ישראל.

בידי כוחות־הבטחון מצוייה זהות המתנקש ופרטיו וחקירת האירוע נמשכת.

לוחם השוורים הספרדי לוצ'יו סאנדין מונף באוויר על קרניו של שור בזירה במאדריד בקרב שנערך במסגרת פסטיבל סאן איסידרו ביום ה' שעבר. סאנדין שאיבד את אחת מעיניו בקרב לפני שנים אחדות ניצל גם הפעם ממוות ואף לא נפצע באורח חמור. (צילום: א.פ.)

هكذا من الأصل

هكذا منه الأصل

מוצא, קריית־ענבים, נווה־יעקב, טרות, רמת־רחל

ירושלים כפרים סביב לה

מאת אברהם ב. ריבלין

פתח־תקוה נוסדה, כידוע, על־ידי יהודי ירושלים (יחד עם עולים חדשים אז מהונגריה תושבי ירושלים) בשנת תרל"ח (1878) – אבל ההתיישבות היהודית המאסיבית בסביבותיה של ירושלים החלה רק כחמישים שנה לאחר מכן – בשנות העשרים של המאה העשרים, וגם זו נפסקה אחר כך למשך כמה שנים וקודם לכן, בשנת 1894, הוקם הכפר הקטן מוצא על יד ירושלים) – כמפורט להלן:

בשנת תר"פ (1920), עם התגברות „העליה השלישית" מיד לאחר מלחמת העולם הראשונה, הוקמו בעזרת ההסתדרות הציונית שתי קבוצות בקרבתה של ירושלים: קריית־ענבים (ריל"ב), 13 ק"מ מעיר הבירה בדרך ליפו, ועטרות (קלאנדיה) 11 ק"מ מצפון לירושלים בדרך העולה לשכם. בשנת תרפ"ו (1926) נוסד הקבוץ רמת־רחל מדרום לירושלים על־ידי אנשי גדוד העבודה (שעל שם טרומפלדור). כפר זה נהרס על־ידי הערבים במאורעות הדמים באוגוסט 1929 והוקם מחדש כעבור שנה. במלחמת הקוממיות שלנו (תש"ח – 1948) שימש קבוץ זה עמדה קדמית בהגנת ירושלים לאחר נפילת גוש־עציון בידי הלגיון הירדני־הבריטי, אלא שתושביו הוכרחו לנטשו והוא נהרס. לאחר קרבות דמים נכבש המקום על־ידי כוחותינו, והמשק חודש בשלישית בשנת 1950 והתבסס מחדש.

לאחר ייסודה של המושבה פתח־תקוה הוקמו כמעט כל שאר המושבות הראשונות (החל משנת 1882) רק על שטחי מישור. הדבר מובן; שכן היה הכרח להסתפק ברכישת שטחי קרקע שהוצעו למכירה במחירים סבירים; אבל הסיבה העיקרית היתה, כפי הנראה, שלא היה כח אדם מספיק וגם לא האפשרויות הכספיות שנדרשו להכשרת קרקעות הרריות ומסולעות לחקלאות ולשיכון, לסלילת דרכי גישה ועוד. לאלה נדרשו, כמובן, השקעות גדולות הרבה יותר, הן בכספים והן בעבודה וגם אנשי מקצוע. למרות קשיים אלה, נוסדה עוד בשנת 1882 המושבה ראש־פינה על ידי יהודי צפת שרגילים היו לחיות בשטח הררי, ויהודים צפתים הם גם שניסו בשנת תרמ"ו (1886) ליישב את הגולן ויסדו את המושבה בני־יהודה שנעזבה לבסוף.

נסיון מוצלח להתיישבות חקלאית עברית במאות האחרונות חל, למעשה, בשטח ההררי רחוק זמן רב קודם לכן, גם כן על־ידי יהודי צפת. אלא שהתיישבות זו, שהיתה במעט פרטית, לא החזיקה מעמד ולא היה לה המשך. היה זה עוד בשנת 1834 (תקצ"ד). אז עברו כמה משפחות של יהודי צפת, ובראשן רבי ישראל ב"ק ובנו רבי ניסן, והתיישבו על הר ג'רמק (הר מירון). על כך סיפר ב"ק בעיתונו „חבצלת" שהוציא לאור כעבור כשלושים שנה, בשנת תרכ"ג (1863), בירושלים:

„בשנת תקצ"ד היתה כל העיר צפת לשלל ולביזה ונשארנו בחוסר כל. שמתי פני לשר, הפחה אברהים, בעיר עכו, והשר הזה חמל עלי ויתן לי כפר קטן הנקרא זארטוק לאחוזה. בניתי בו בתים לשבת, עשיתי לי גינות, זרעתי שדות ועוד בשנה ההיא אכלתי לשובע מזרע הארץ. בשנה השניה היה בקר וצאן, סוסים וחמורים, ובעזה"י גם את השבת שמרתי בכל פרטיה ודקדוקיה, את כל המצוות התלויות בארץ קיימתי וגם ביתי היה פתוח לרווחה. אבל נסיבות רבות וצרות שונות באו עלינו בשנת תקצ"ט (היא שנת 1839) לרגל המלחמה הנוראה בין אדוננו השולטן (של תורכיה) ובין פחה מצרים, אשר בעבורו הוכרחתי לעזוב את הכפר הנחמד הזה".

כידוע, הוכרח איברהים־פשה לסגת בשנת 1840 עם צבאו למצרים שעליה משל אז אביו מחמד עלי, ובעזרתן של מעצמות אירופה חזרה ארץ־ישראל להיות אזור (נחשל) באימפריה העותומנית. ר' ישראל ב"ק עבר לירושלים ו„כפר הנחמד הזה", שגעגועיו אליו ניכרים בדברים שכתב כשלושים שנה לאחר מכן, כמסופר לעיל, הוזנח ונחרב. ר' ישראל ובני לוויתו השתקעו בירושלים, ובה נעשו הוא ובנו, ר' ניסן ב"ק, מטובי העסקנים הפעילים. בירושלים גם הוציאו לאור את העתון „חבצלת" בעריכתו של ר' ניסן ב"ק ואחר מכן בעריכת ר' ישראל דב פרומקין, חתנו של ר' ישראל ב"ק. עתון זה יצא לאור בירושלים במשך שנים רבות.

אבל גם הגליל לא נשכח לגמרי. בשנת תר"ן (1890) נוסדה משמר־הירדן בגליל העליון, בשנת תרנ"ו (1896) נוסדה המושבה הצפונית מטולה, ובתרס"ב (1902) נוסדה המושבה יבנאל בגליל התחתון.

ואילו ההתיישבות הכפרית היהודית המאורגנת בסביבות ירושלים החלה רק בשנות העשרים של המאה העשרים – כאמור, וגם זו נפסקה אחר כך למשך שנים.

להתיישבות בסביבותיה של עיר הבירה בשנות העשרים היו כמה תקדימים. שכן ההתיישבות הראשונה בסביבות ירושלים הולה – כמסופר בקטע הראשון של מאמר זה – עוד במאה הקודמת, בשנת תרנ"ד (1894), עם יסוד הכפר מוצא על־ידי המסדר „בני ברית" בירושלים. אדמותיו נקנו עשרות שנים קודם לכן בשנת 1860, על ידי משפחה יהודית מעולי בגדאד (לא לצורך משק כפרי במיוחד, אלא כתחניון לעגלות הנוסעים). כמו כן התיישבו בשנת תרנ"ה (1895) יהודים עולים מבולגריה בכפר הערבי ערטוף והפכוהו למושבה עברית בשם הר־טוב. גם כפר זה נוסד, למעשה, עוד קודם לכן, בשנת תרמ"ג (1883), אמנם למען יהודים, אבל על־ידי המיסיון הבריטי – ומטרתו היתה להעביר את המתיישבים בו על הדת. כאשר לא הושגה המטרה, נמכר הכפר בשנת 1895 לקבוצת יהודים מבולגריה שהשקיעו במושבתם זו עבודה רבה ועלה בידם להפריחה. הכפר הר־טוב התמזג עם העיירה התעשייתית בית־שמש שנוסדה בשנת 1950.

לאחר יסוד עטרות בצפון ירושלים בשנת 1920, יסדו באותה שנה בקרבת מקום כמה עשרות משפחות יהודיות, מבני היישוב הישן בירושלים וקרובים להסתדרות „המזרחי", את המושב נווה־יעקב, בערך 7 ק"מ מצפון לירושלים, בדרך העולה לשכם – על קרקע שוממה וסלעית שקנו מן הכפר הערבי בית־חנינה, אשר תושביו טענו אז כי לפי המסורת שבידיהם הם צאצאי איכרים יהודים שלפני מאות שנים הוכרחו להתאסלם. ידוע שבין תושבי בית חנינה ובין תושבי נווה־יעקב שררו יחסים ידידותיים מאד, גם בימי מאורעות הדמים בשנת תרפ"ט (1929). אבל עד מלחמת הקוממיות שלנו בתש"ח קם בבית חנינה דור אחר.

נווה יעקב הוקמה בהון פרטי מצומצם, לא נעזרה כמעט ולא כלום על־ידי המוסדות הציוניים המיישבים וגם אנשיה לא היו רובם ככולם מתאימים לתפקידים הכפריים שהטילו על עצמם מתוך רצון לנטוש את העיר ולצאת למרחב, ובכל זאת התבססה יפה. גם עטרות התפתחה מקבוצה קטנה והלה למושב עובדים פורח ומשגשג עם עשרות רבות של בתים, שהירק בו הרחיק את השממה. תוצרת עצי הפרי וגם כרמי הגפן של עטרות החיו את הסביבה ופרנסו בכבוד את בעליהם שעמלו קשה.

עטרות ונווה יעקב שבדרך לשכם, וקריית ענבים שבדרך לתל־אביב־יפו, פיתחו במיוחד את ענף הרפת ומשך שנים סיפקו כפרים אלה חלב טרי וטוב ליהודי ירושלים – עוד בטרם היתה „תנובה". בכרכרת איכרים משוכה על־ידי סוס הובא בוקר בוקר, בשעה מוקדמת מאד, כדי החלב לירושלים. כאשר הנהיגו תושבי נווה־יעקב קשר של אוטובוס מיוחד בין כפרם לירושלים (אנשי כפר זה עבדו רובם, בראשית קיומו, בעיר ועל כן ראוה לכלי תחבורה מסורי מיוחד; בכפר נשארו במשך רוב שעות היום על פי רוב רק הנשים הילדים וכן הפועלים חברי „הפועל המזרחי" שעבדו כאן), הוארך קו אוטובוס זה עד הקבוצה עטרות והדבר הקל במידה רבה על יושביה, שקשר קבוע ומהיר עם העיר היה להם צורך חיוני ומהם למוך מאוחר יותר גם חברי ריל"ב (קריית־ענבים). ובמשך השנים גם תושבי הכפר הערבי בית־חנינא, שיחסים טובים כאמור לעיל שררו ביניהם ובין אנשי נווה־יעקב.

שתי נקודות צפוניות עבריות אלה, עטרות ונוה יעקב, נהרסו במלחמת תש"ח, לאחר שיושביהן הועברו בחשכת הליל לירושלים וכך ניצלו. כיום הוקמה במקום הכפר העברי נווה־יעקב שכונה ירושלמית ובה בתים רבי־קומות, ובעטרות הותקן שדה־תעופה מיוחד לעיר הבירה, לאחר שהמקום צורף לתחום העירוני של ירושלים.

משך זמן רב – רב יותר מדי – היו ישובים אלה (עטרות ונוה יעקב) בצפון ירושלים, וכן מוצא, הר־טוב וקריית ענבים (במערב) ורמת רחל בדרום – הכפרים העבריים היחידים בסביבותיה של עיר הבירה, עד אשר הוקמה בשנת 1939 הקבוצה מעלה החמישה בקרבת קריית ענבים, בשנת תש"ג (1943) – בימי מלחמת העולם השניה – הוקם מחדש גם כפר עציון, במרחק רב יותר מירושלים, בהרי חברון, ולאחר מכן סמוך לכפר זה – גם הקיבוצים משואות־יצחק (1945), עין צורים (1946) ורבדים (1947). ארבעת היישובים הפורחים האלה נהרסו במלחמת תש"ח ורבים מאנשי כפר עציון נהרגו. אבל כיום פורח שוב כל גוש עציון, לאחר שכל הסביבה הפוריה היפה הזאת עמדה בשוממותה בהיותה תחת כיבוש הלגיון של ממלכת ירדן משנת 1948 עד 1967.

הלוח הכללי
בשבילך ובשבילי

דירות להשכרה

• בגבעתיים 3+ הול פינת נחמן? "כל" מן 03-826184, 03-456713 (6586)

דירות בשכ"ח

• בתל־אביב בהקיטון 71 3 חדרים "שלשון לכל מטרה 03-838958 (26560)

הצעות עבודה

• להפצת שיווק דרושים מוכנים בעל־רכב. מסור להעסקה. מוכרים שנים אחריו אם מכרו לבית. 03-383338 לאחר (27556)

• שותפים־ פקידים מודיעין בילאר 35 עד 65 לעבודה בכל המשמרות. (26898)

• דרושה מוכירה מבירות לעבודה עבוזרה מנומה היגנית בעלת תואר B.A. "נוגע" הנה להודיע הצפירה 28 רמת־גן (26532) 03-7527503

• דרוש נוער רציני לעבודה אישית (26549) 375675

• להפצת שיווקי מוצר שכונה הכוונון (26558) 03-7513894-5

• (26548) 03-7513894-5

• מנהלת עבודה לפעולת לאוטולוג 03-837096 (26547)

• מנקה לעבודות נקיון עוברי נקיון (26543) 03-255270

• לפעלו לייצור תפוחים דרוש נהג מוהל בכל הארץ (26498) 03-797375

מכוניות

• אילנטכה אומה 1982 4 צי׳ לינור ראשונה מבנה 24,000 ק"מ (26482) 03-857621 ש"ח 28,000.-

רוצים לקנות

• קונים ציוד למסעדות ולמטבחים 03-814584 03-831494 (26528)

רהיטים

• במציאה סלון קטיפה חדש 490.- (26509) 03-815585 03-731594

חיות בית

• כלב חציד מגיע לבני מים מלוחים (27551)

הלוואות

• מתמכה בעולם ההלוואות לשכירים פרייס 2000 ת"א 03-623042 חיפה (26958) 04-535795

מזגני אוויר

• במבצע מזגנים משופצים "חימום" "אמריקה" "התקנה" (27557) 03-454505

ריפוי והדרכה

• חדש בתניה מבצע פורזה 30 שקל (27715) 053-842514

• חדש 15.- למפר' ע"י נמות, בתא 03-624212 (27581)

• מכל מעריך חברית, מכסויות חוש (27580) 03-236527

• 24 שעות מפר' לידי וגיל, שרות (27579) 03-454820 05-222004

• 15.- ש"ח מפלאכיות (27578)

• מכל מיחוד (27577) 03-824006

• רוצה להרגיש בשמיים בוא לשר (27575)

• מבצע מפר' 15.- משוקיות הכספי (27576)

• מבצע 10.- ש"ח מפר' משוקיות (27574) 03-244459

• מבצע 15.- ישקע אחד במפר' (27573) 03-657898

• 15.- ש"ח ממלאכיות 03-229954 (27572)

• מבצע 15.- מסקסיות צעירות (27571) 03-252965

• "פורוזן־ההילוט" נוזה חדש (27570) 03-7515081

• במבטן האסקסופרסר (27569) 03-454713

• מהוורה הראשל אסקסיות (27568) 03-454713

• 14 ש"ח הקבלה (27556) 03-288618

• ארט מודה הכוונה (27553) 03-576127 20

• מסאג' מסוניתיות 03-611196 03-621461 (27549)

• "יוסף" 5 שעות של בילוי ולידי (27548) 03-723913

• עשרות אקזוטיות (26635) 03-5440157

• מכר במוסדות פרוקות ומשלוחי (26634) 03-726867

• "פרוזן" צעירות אקסקלוסיביות ל־בילוי ולידי 03-259654 (26633) 03-236753

• 15.- ש"ח ע"י צעירות (26628) 03-285653

• מינוק ולידי בתירות (26622) 03-586571

• חדש 15.- למפר' להרפיה (26620) 03-375835

• מבצע למחירה 15.- למפר' (26614) 03-280758

• 15.- למפר' פרטי (26609) 03-227910 93

• מפר' "מטבה בא" (26602) 03-238685

• ב"במטה" מפר' תאלטרי (26599) 03-288297

• "המסמם" 24 שעות (26594) 03-452474 050-24358

• מחסם מפר' להתפיק (26591) 03-243995

• פרטי מטנטיית (26589) 03-243995

• במבצע מפר' עזין (26587) 03-621717

• 20.- למפר' (26585) 03-375885

• 20.- מפר' מקצועי (26588) 03-239828

• חדש הציעוית (26578) 03-223235 115

• (26575)

• מפר' (26573) 03-287740

• חדש ומעניין בילוי (26572) 03-725915

• מפר' (26568) 284513

• 20.- למפר' (26565) 03-285919 13

• (26564) 222547

• רק בגן־עדן (26557) 223725

• (26556) 03-5460666

• (26545) 052-570075

• (26544) 03-825451

• (26541) 03-701806

• (26542)

• (26548) 03-758104

• (26534) 03-61-042

• (26535) 03-234396

• (26530) 03-319969

• הדודים לבשבן בן אברהם חוק לידר (27558)

• הבנת אשקלון (27550)

• לפסח הרכבות (26632)

• לברמן יצחק בן יעקב (26627)

• אושה נוסף בן שלמה (26625)

• הרום אליהו בן יעקב (26624)

• אלפר יעקב בן יוסף (26621)

• גליקס יורם מאיר (26617)

• (26603)

• (26608)

• (26597)

• (26592)

• (26590)

• (26588)

• (26585)

• (26582)

• (26581)

• (26579)

• (26577)

• (26576)

פוליש ונקיון

• "הנוצר" נקיון ופוליש (26559) 03-310030

• "המבריק" נקיון ופוליש (26522) 03-315734

נרשמו לנישואין

• (27567)

• (27566)

• (27565)

• (27564)

• (27563)

• (27562)

• (27561)

• (27560)

• (27599)

שידוכים

• (27552) 04-446025 03-733994

הכרויות

• "יוסף" 5 שעות של בילוי ולידי (27016) 03-723913

• הבירות אקסקלוסיביות (26779) 03-734755

• "פרוזן" צעירות אקסקלוסיביות ל־בילוי ולידי 03-259654 (26626) 03-236753

• מטייל שרותי ליווי ובילוי (26571) 03-295222 03-29322

ירושלים

ריפוי והדרכה

• (26504) 02-232085

• (26500) 03-381443 03-380154

• (26491) 02-422405

קיבוץ יסעור
מחפש
מציל
מוסמך
רצוי בוגר וינגייט
נא להתקשר במשך היום
לטלפון: 04-960112
ובערב 04-960348

מזכירה
הדפסה מושלמת
בעברית ואנגלית
שעות העבודה: 8.00–17.00
אזור אירפורט
שרותי תיירות
טל' 03-242546

מאיר חברה למכוניות ומשאיות בע"מ
יבואני VOLVO בישראל
דרושים
למוסך המרכזי בפתח־תקוה
★ פחחים
★ צבעים
שעות העבודה 07.30 – 16.30
לפנות לטלפון 03-9224514
או במקום לבני

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

הודעה לבעלי המניות

ניתנת בזה הודעה כי אסיפה כללית שלא מן המנין של החברה תתקיים ביום ג' 16 ביוני 1987, בשעה 09.15 במשרד הרשום ברחוב יהודה הלוי 27, תל־אביב.

על סדר היום:
לדון ואם יראה הדבר – לקבל כהחלטה מיוחדת של החברה את ההחלטה הבאה: "לתקן את תקנות ההתאגדות של החברה כלהלן:

1. במקום תקנה 79 לתקנות ההתאגדות יבוא:
"79. (א) דירקטור לא יהיה פסול מלהחזיק במשרה אחרת או מלמלא תפקיד אחר בחברה או בחברה אחרת שלחברה ענין בה.
(ב) דירקטור לא יהיה מנוע מלכהן כדירקטור בכל חברה אחרת שלחברה ענין בה.
(ג) דירקטור לא יהיה מנוע מלהתקשר, במישרין או בעקיפין, בחוזה עם החברה או עם חברה אחרת שלחברה ענין בה.
(ד) חוזה כאמור בס"ק (ג) לא יהיה בטל ולא יהיה ניתן לביטול רק מחמת שלדירקטור ענין או טובת הנאה בו.
(ה) דירקטור לא יהיה חייב למסור לחברה דו"ח על רווח הנובע ממשרה שהוא מחזיק בה או מתפקיד שהוא ממלא כאמור בס"ק (א), מכהונה כדירקטור כאמור בס"ק (ב) או מחוזה כאמור בס"ק (ג)."
2. במקום תקנה 80 לתקנות ההתאגדות יבוא:
"80 (א) דירקטור שיש לו, במישרין או בעקיפין, ענין בהחלטה העומדת להתקבל בדירקטוריון או בנושא העומד לדיון בדירקטוריון, או בחוזה קיים או מוצע של החברה, חייב להצהיר על קיומו של ענין כאמור בעת תחילת הדיון בדירקטוריון בנושא הקשור במישרין או בעקיפין לענין, או מיד לאחר שנתברר לו שהוא בעל ענין. לצורך זה לא יראו דירקטור כבעל ענין רק בשל כך שהוא נושא משרה בחברה או בחברה אחרת הקשורה לחברה או מכהן כדירקטור בחברה אחרת הקשורה לחברה.
(ב) דירקטור בעל ענין כאמור בס"ק (א) לא יהיה נוכח בדיון הנוגע לענינו ולא יצביע לגבי ההחלטה בענין זה."
3. במקום תקנה 81 לתקנות ההתאגדות יבוא:
"81. הדירקטורים ייבחרו באסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה ויכהנו עד לאסיפה הכללית השנתית הרגילה שלאחריה. דירקטור שתמה תקופת כהונתו יהיה כשיר להבחר מחדש."
4. במקום תקנה 82 לתקנות ההתאגדות יבוא:
"82. לא נבחרו דירקטורים באסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה, ימשיכו חברי הדירקטוריון הקיימים לכהן ויראו אותם כאילו נבחרו מחדש.""

תל־אביב, 24 במאי 1987

הדירקטוריון

בעלי המניות של החברה רשאים להשתתף ולהצביע באסיפה בעצמם או על־ידי בא־כוח, ובמקרה של תאגיד, על־ידי נציג שהורשה לכך כדין.

בהתאם לתקנות 69 ו־70 לתקנות ההתאגדות של החברה, ייחתם המסמך הממנה בא־כוח או נציג על־ידי בעל המניות הממנה או על־ידי התאגיד, לפי הענין, יצויין את מספר וסוג(י) המניות אליו הוא מתייחס ויופקד במשרד הרשום לא פחות מ־48 שעות לפני מועד האסיפה.

בא־כוח או נציג אינו חייב להיות בעל מניות בחברה.

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

הודעה לבעלי המניות

ניתנת בזה הודעה כי האסיפה הכללית השנתית של החברה תתקיים ביום ג', 16 ביוני 1987, בשעה 09.30, במשרד הרשום ברחוב יהודה הלוי 27, תל־אביב.

על סדר היום:
1. לקבל את הדו"חות הכספיים של החברה ואת דו"ח הדירקטוריון ודו"ח רואי החשבון לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1986 ולדון בהם;
2. לאשר כדיבידנד סופי לשנת 1986 את דיבידנד הביניים בשיעור של 6% ששולם ביום 26 בדצמבר 1986 לבעלי 6% מניות בכורה צוברות;
3. לבחור בחברי דירקטוריון;
4. למנות רואי חשבון ולקבוע את שכרם;
5. לדון בכל ענין אחר אשר אפשר לדון בו באסיפה כללית רגילה של החברה.

הדירקטוריון

בעלי המניות של החברה רשאים להשתתף ולהצביע באסיפה בעצמם או על־ידי בא־כוח, ובמקרה של תאגיד, על־ידי נציג שהורשה לכך כדין.

בהתאם לתקנות 69 ו־70 לתקנות ההתאגדות של החברה, ייחתם המסמך הממנה בא־כוח או נציג על־ידי בעל המניות הממנה או על־ידי התאגיד, לפי הענין, יצויין את מספר וסוג(י) המניות אליו הוא מתייחס ויופקד במשרד הרשום לא פחות מ־48 שעות לפני מועד האסיפה.

בא־כוח או נציג אינו חייב להיות בעל מניות בחברה.

בנק ישראל

חדש

הודעה על הוצאת מילווה קצר מועד

ביום 27.5.1987 תונפקנה סדרות מילווה קצר מועד לפי הפירוט הבא: –

מספר הסדרה	כמות מוצעת במיליוני שקלים חדשים שווי נקוב	מועד הפריון	ימים לפריון
0647 א'	10	24.6.87	28
0747 ב'	40	22.7.87	56
0837 ג'	90	19.8.87	84

בקשות לרכישה של הסדרות תוגשנה באמצעות הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך, במחירים שיהיו נמוכים משווין הנקוב. יום המכירה הראשון בבורסה לניירות ערך יהיה יום ג', 26.5.1987 (ערב יום ד', 27.5.1987).

ביום המכירה הראשון בבורסה ימכור בנק ישראל את מלוא הסכום המוצע או חלק ממנו כפי שייקבע על ידו.

הסדרות תסחרנה בבורסה לניירות ערך ביחידות של 100 שקל חדש שווי נקוב ותפדינה על ידי בנק ישראל בשווין הנקוב (100%), בתאריך הנקוב לעיל.

התנאים המתייחסים לסדרות הנ"ל פורסמו בתקנות מילווה קצר מועד (סדרות מסוג א', ב' ו־ג') התשמ"ד 1984 – קובץ תקנות מספר 4615.

פרטים נוספים אצל הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך.

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי טבריה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שבעיריית טבריה מופקד שינוי תכנית מתאר הנקרא תכנית מתאר מס' 5580 שינוי לתכנית מתאר מס' 287 – מורדות טבריה שלב ב' טבריה. ביחד עם תשריט המצורף אליו.

אלה הם השטחים הכלולים בתכנית:–
גוש 15062 חלקות 12, 27, 30, 33, 35, 37, 40
גוש 15063 חלקי חלקות 2, 16–18, 21–23, 28
עיקרי מטרת שינוי התכנית:
לאפשר פיתוח דרכים, חניות ותשתיות לצורך הבינוי הקיים והעתידי.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אתו רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז הצפון

תאריך: כ"ה בניסן תשמ"ז
24 אפריל 1987

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, רמלה

עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התיכנון והבניה תשכ"ה 1965 מודיעים כי הוגשה לוועדה בקשה לאישור הקלה לתוספת חדרים בקומה ד' בגוש 4349 חלקות 164, 165, בשכונת נוודרים.

את התבנית אפשר לראות במשרדי הוועדה בעיריית רמלה ברח' הרצל פינת רח' וייצמן בשעות הקבלה.

התנגדויות אפשר להגיש לוועדה תוך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו.

י. רבי, יו"ר הוועדה המקומית

אוטונומיה טריטוריאלית

מאת פרופ' מריון מושקט

„להתנגד לכל שינוי ולהצטייד בנושאים קשים עם הסכנה שלכם בלבד – זו הפילוסופיה שאתם רוגלים בה", דברים אלה שהיפנה וילסון, נשיאה של ארה"ב בזמן מלחמת־העולם הראשונה, לעבר שוללי מדיניותו בענייני פנים וחוץ, הם עדיין אקטואליים אצלנו. מלמדות על כך ההתקפות שלוחות־הרסן של אנשי הליכוד על שרי החוץ והבטחון, והתנגדותם הנחרצת לכל שינוי שיש בו כדי להקל את המאמצים להשגת שלום באזורנו.

לעומת של התומכים בקידום המו"מ, הגורמים העיקריים השותפים לתהליך השלום – נוסף על ישראל – ארה"ב, במידת־מה מדינות מערב־אירופה, ירדן, מצרים ותושבי השטחים – מעוניינים יותר ויותר במניעת קפאון. הם מבינים שהקפאת המצב פירושה לא רק שפיכת דם אלא גם סלילת הדרך למלחמה חדשה. הם מבינים שמלחמה כזו, בשל מירוץ החימוש, תהיה יותר הרסנית מאשר־פעם והסיכוי לשים קץ לסכסוך יפחת ויילך. הם מבינים שמלחמה כזו עלולה לפרוץ במקרה, אף בניגוד לכוונותיהן של ממשלות מיליטאנטיות – אם בעקבות פעולות טרוריסטיות או התרחבותן של התנגשויות שראשיתן מוגבלת.

אין המדובר רק בלבנון, הנקרעת בין פלגים מתנגשים, שאינם כפופים למרכז ממשלתי ושאף הצבא הסורי מתקשה להשליט מרותו עליהם. המדובר גם בסוריה, ששליטיה ממשיכים להצהיר את תוכניותיהם התוקפניות לגבי ישראל וזוכים בשל כך לתמיכה מצד שליטיהן הבלתי־אחראים של לוב ואיראן.

בשל הפחד מפני צעדים הרפתקניים באיזור ומפני הפלג הטרוריסטי של אש"ף, הדרך למימוש האופציה הירדנית ולמימוש תמיכתה של מצרים במשא־ומתן, רצופה קשיים רבים. אבל דווקא משום כך יש לעשות הכל כדי שלא יהיה קפאון וכדי שיימשך תהליך השלום.

נראה שכדי למנוע קורבנות נוספים לא יהיה לישראל מנוס מנקיטת צעדים חד־צדדיים. צעדים כאלה יגבילו את האפשרות של התנגשויות וירחיבו את סמכויות האוכלוסיה המקומית לסלילת הדרך למו"מ, תוך חיזוק האמון ההדדי ובניית נדבכי בטחון. מטרת ההצעות שהעלה שמעון פרס עוד בהיותו ראש ממשלה היתה לשחרר את המוסדות הישראליים מתפקידי שליטה, שיטור וניהול בשטחים המאוכלסים של עזה והגדה המערבית ולאפשר לתושביהן להקים מינהל עצמי. מינהל כזה יהיה גם צעד בדרך לגיבוש מנהיגות מתונה, המסוגלת לשאת ולתת עם ישראל ולהשפיע על חלקיה השונים של האוכלוסיה הפלשתינאית ואף על מדינות ערב השונות.

הצעות של פרס תואמות את האינטרסים החיוניים של כל הצדדים בסכסוך ואת הסכמי קמפ־דייוויד, וזאת בניגוד לפירושם של הסכמים אלה כאסמכתה לאוטונומיה פרסונאלית בלבד ותוך סירוב להגיע גם לפשרה טריטוריאלית. פשרה כזו, מימי תוכנית אלון ועד ימינו, נותרה עקרון־יסוד לא רק של תנועת העבודה כי אם גם של רוב הציבור. מעידים על כך משאלי דעת־הקהל בעניין ראשות הממשלה; הם מצביעים על גידול נמשך בתמיכה במועמד המייצג את תפיסת הפשרה הטריטוריאלית לעומת ירידת התמיכה במועמד המחנה הדוגל במדיניות „אף שעל".

אגב, מגמת הפשרה הטריטוריאלית תואמת את החלטת מועצת הבטחון 242, שבה כולנו אוחזים כמו בקרני המזבח. החלטה זו תבעה מישראל נסיגה לגבולות חדשים, שייקבעו במשא־ומתן ובהתאם לצרכי הבטחון של ישראל.

התומכים ברעיון „ארץ ישראל השלמה" מתעלמים לא רק מסכנת הפיכתה של הארץ למדינה דו־לאומית ובעבור זמן – אם תשמור על משטר דמוקראטי – על העברת השלטון בה לרוב הערבי, אלא גם מהסכנה הנשקפת לעצם קיומנו במצב של סכסוך מתמיד ובדידות שתלך ותגבר במשפחת העמים.

בדרך כלל, אוטונומיה פירושה שלטון עצמי בתחומים שונים, במסגרת שלטון זר. כמעט תמיד היתה האוטונומיה מצב מעבר לעצמאות מלאה, אם כי השליטים הזרים סברו שאוכלוסיית המקום תשלים אם תלונה ורובה תסכים להמשיכה, בשל יתרונות שהובטחו לה. למעמד של אוטונומיה זכו המדינות הווסאליות באימפריה העותמאנית, עד שהצליחו להשיג ריבונות. רומניה, בולגריה וסרביה עברו את שלב האוטונומיה לפני שזכו לעצמאות. ההשתלשלות במושבות הבריטיות היתה דומה. חלקן נוצר. ומדמה כדומיניונים, עם יתר עצמאות, לפני שזכה בריבונות, אם כי אחדות המשיכו גם אחר־כך להכיר במלכי בריטניה כבראשי מדינתם (סמלית, כמובן). רובן סברו שכדאי להן להשאר בחבר העמים (הבריטי לשעבר).

גם ברה"מ היא, פורמאלית, פדראציה של שטחים אוטונומיים ומדינות עצמאיות, הרשאיות, בהתאם לחוקה, לצאת מהמסגרת הפדראלית. למעשה, מדובר בזכות על גבי הנייר, זכות פיקטיבית. השלטון המרכזי במוסקווה הוא המכריע בכל עניין חשוב, ועם זאת נשמר להלכה עקרון האוטונומיה הטריטוריאלית. אוקראינה ובילורוסיה הן אף חברות באו"ם ובכמה ארגונים בין־לאומיים אחרים, אבל אין זה גורע מתלותן במרכז. מעמדן דומה לזה של מחוזות ויחידות בשלטון מוניציפאלי או של טריטוריות בימי קדם ובימי הביניים, שהועברו על־ידי קיסרים לניהול המצביאים שכבשון.

עד היום נשארו שרידי ניהול כזה בסקוטלנד, שם השלטון המקומי מחליט על דעת עצמו, בענייני חקלאות ודיג ובתחומים אחרים, והאוכלוסיה בוחרת את נציגיה לפארלמנט בלונדון.

עם זאת, יש שם גם קבוצות התובעות יתר חופש ואף עצמאות מלאה – באירלנד הצפונית, למשל, וכן באיזור הבאסקי בספרד, במחוז הפלמי בבלגיה ובמקומות אחרים. בכל המקומות האלה קיימת אוטונומיה טריטוריאלית. האוטונומיה הפרסונאלית היא המצאה שהמציאה ממשלת בגין, כדי להקל על אוהדיה לעכל החזרת שטחים ולהשלים עם מצב מעבר בגדה המערבית ובעזה. אוטונומיה, אם אין היא צורת שלטון־מעבר לחירות או לשיתוף־אמת בשלטון פדראלי, כמו בשווייץ, בארה"ב או במערב־גרמניה, מולידה סכסוכים ומאבק. בימינו זה יותר ויותר מסוכן, לא רק לבטחון המדינות המעורבות בסכסוך אלא לבטחונו של העולם כולו.

אגב, כאשר העלה בגין בקמפ־דייוויד את הרעיון של אוטונומיה פרסונאלית, הוא התכוון לאו־דווקא למשטר הגנת מיעוטים, שבסוף מלחמת־העולם הראשונה הוקם בכמה מדינות במזרח־אירופה, אלא בעיקר לקפיטולאציות – לסמכויות בענייני דת ואישות של נוצרים ויהודים תחת שלטון מוסלמי או כפי שהן התקיימו לגבי היהודים באיחוד הפולני־ליטאי בימי הביניים, בצורת „הוועד של ארבע הארצות". אחר־כך נאלץ לוותר על הרעיון הזה והסכים להסדרים, שמצאו ביטויים בהסכם השלום בין מצרים לבין ישראל. בהסכם דובר על מצב־מעבר למימוש הזכויות הלגיטימיות של הפלשתינאים – הזכות לאוטונומיה טריטוריאלית ולא פרסונאלית, לרבות לחופש לאומי.

כידוע, גם המנדאט על פלשתינה ניתן לבריטים כדי להבטיח „בית לאומי" ליהודים. הואיל והם התכחשו לחובתם, הגבילו את העליה, אסרו על יהודים לקנות קרקע וכדומה, הם נאלצו בסופו של דבר, בגלל התנגדות היהודים, למסור את הא"י לאו"ם. האו"ם הבטיח אוטונומיה טריטוריאלית לשני העמים, בצורת שתי מדינות ריבוניות. מאחר שהערבים סירבו לקבל הכרעה זו, באו עליהם הצרות שהקפיאו את מעמדם כפי שהיה לפני 40 שנה ועתה שוב הם עומדים בפני או"ם, התובע מהם שיכירו בהחלטות מועצת הבטחון 242 ו־338, בקיומה של ישראל ובחובתם לשאת ולתת על שלום. הזכות להשתתף במשא־ומתן, שיכריע על מעמד השטחים אחרי תקופת־מעבר של חמש שנים, ניתנה לא לאש"ף או לפלג אחר אלא לתושבי המקום, לירדן ואף למצרים.

למותר להדגיש שהשתחררותם של מוסדות ישראליים מתפקידי־מינהל בשטחים צפופי אוכלוסיה ערבית, בעזה ובגדה המערבית, פירושה השתחררות לא רק מאוכלוסיה עויינת וביצור בטחונה של המדינה, אלא גם צעד רציני לקראת מימוש התחייבויות, שיזרזו את תהליך השלום הדרוש לכל עמי האיזור.

ציונות של מלצרים

מאת פרופ' אריה איסר

השנה נערך הכנס הגיאולוגי השנתי במצפה־רמון והיה קשור במאורע הגיאולוגי של מכתש רמון. השר שחל וסגן השר כץ־עוז הציגו במושב הפתיחה, שהוקדש לסימפוזיון על עתיד הנגב, את רעיונות הממשלה וועדת השרים לענייני הנגב. קהל הגיאולוגים שמע מפיהם, שאם הרעיונות הללו יהיו מלווים גם במעשים, קיימים כל הסיכויים שהנגב יהפוך מרבץ אדם ועשיה. כתב המאמר הציג בקווים כלליים את רעיונותיו בקשר למפעל המים הרומי, שיוביל מים ממאגרי אבן־החול הנובית שמצאו מתחת לנגב. לפי [illegible] רבים לאורך הערבה וצינור מים בקוטר גדול יוביל מים דרך הגיא לאיזור באר־שבע, שם ימהלו את המים עם מי השפכים המטופלים מגוש דן ועם מים מסלעי הגיר, שנמצאו באיזור ולאורך גבול מצרים. בעזרת מים אלה אפשר יהיה לפתח פיתוח אינטנסיבי את הערבה ואת „משולש החול הגדול", המשתרע מניצנה ועד רביבים.

אחרון הנואמים היה דן פרי, סגן ראש הרשות לשמורות הטבע. הוא פתח במתקפה כללית על הסטיכיה ששלטה עד כה, לדעתו, בכל מה שקשור לפיתוח הארץ בכלל והנגב בפרט, כלומר פיתוח של תעשיה וחקלאות. הוא הצביע על כך שההכנסות מהתיירות באילת משתוות להכנסות ממפעלי ים־המלח, וההכנסה מבית־מלון גדול משתווה להכנסה מקיבוץ. לדעתו, אנחנו דבקים בקונצפציה מוטעית שטוענת כי יש לפתח בנגב חקלאות ותעשיה. כל מה שיש לעשות הוא, לדבריו, להשאיר את הנגב כמות שהוא ולהוסיף רק פארקים ובתי־מלון, לאיכסון מאות־אלפי התיירים שיבואו לראות את מחמדיו. כמובן, פרנסתנו תבוא אז מאליה. דן פרי לא חסך דברי ביקורת מכל מהרסי הנגב, אלה שחושבים על תעלות מים לים, על תחנות כוח, על צינורות מים ומסילות ברזל וכבישים, שלא לדבר על שאיבת מים ופיתוח חקלאות ושדות ירוקים. בכל אלה הוא רואה הרס הנוף ופגיעה במקור ההכנסה העיקרי – התיירות.

לדעתי כל התנועה הזאת של הערצת הטבע הלא־מופרע וראייתו כאידיאל, אינה אלא צורה חדשה של דת ופולחן, הזהה בכל המובנים ובכל הסממנים לתנועות דתיות אחרות. היא באה למלא את החלל הריק שנוצר אצל הנוער ואצל מבוגרים רבים, שגירשו את האלוהים ואת הפולחן הדתי מחיי היום־יום. נראה שאצל רבים וטובים המחסור באב, נשוא הערצה ותפילה, חייב בפיצוי אחר. משום כך הצעתי לקרוא לתנועה הזאת בשם „נטורי מדברא".

מאחר שאין מקום לוויכוח עם תנועה דתית, לא נשאר לי אלא להתריע על קיום התנועה הזאת, שהולכת וכובשת את הנוער בעזרת מערכת בתי־ספר שדה, שבהם מרביצים בקהל הנוער דוגמות של התנגדות לפיתוח המדבר ולהפרחתו שאין להן כל יסוד, לא מדעי ואף לא הגיוני.

אולם כדי שלא נחטא באותו חטא של אימוץ דוקטרינה, ננסה לבדוק את הדברים: אולי בכל־זאת צודקים דן פרי ותנועתו ואמנם אין צורך בפיתוח ואין צורך במפעלים, לא במפעלי ים־המלח, לא בחקלאות ולא בערבה? מדוע לא נשאיר את הדברים הללו בטבעיותם?

כשדנים בבדיקת דוגמות או דוקטרינות טוב לעשות זאת על־ידי שאלות אפיקורסיות. הבה נניח שאין אנו נמצאים בשנות השמונים, אלא נניח שכבר אז החלה להשתלט בתחילת המאה האופנה של „הירוקים", מגיני הטבע (בעצם, במדבר צריכים לקרוא להם „הצהובים"), יתברר לנו עד מהרה, שכל מה שנעשה בארץ הזו, מייבוש הביצות ועד בניית תעשיה, סלילת כבישים, הקמת מפעלי מים וחקלאות ועוד ועוד, הכל טעות איומה. הרי היינו יכולים להשאיר את עמק יזרעאל כביצה גדולה, גן־עדן לציפורים ולחיות. הוא הדבר לגבי עמק החולה, שלא לדבר על מרחבי הנגב, מגררה ודרומה.

במקום לייבש ביצות ולהפריח שממות, יכולנו לבנות בתי־מלון ולעודד תנועת תיירים גדולה, שתבוא לראות את שכיות ארצנו כפי שהן, בלי שנגעה בהן יד אנוש. בעצם, גם לא היה קונפליקט בינינו לבין האנגלים והמאנדאטים, כי הרי אחת הסיבות שהם לא חיבבו אותנו במיוחד היתה, שאנחנו רצינו לשנות את הנופים הרומאנטיים של פלשתינה ולהקים כפרים וישובים מודרניים, לירק את שדות הנגב המאובקים ולרשת אותם בצינורות ובממטרות. כבר אז התפעלו האירופאים מ[illegible] הפרימיטיבי, האקזוטי, שבו יכלו לחיות חיי אדונים. בשביל מה היו נחוצים כל המאמץ של בניית ארץ־ישראל חדשה וחברה עובדת ויצרנית. הרי יכולנו כולנו להיות היום עם של בעלי בתי־מלון, מנהלים, שרתים, תרגנים, טבחים, מלצרים ופקידים. כל מה שהיה עלינו אז לעשות זה לחייך, להתנות קידה ולהושיט יד לקבלת תשר. אם אמנם צודק דן פרי, שהכנסתו של בית־מלון היא כהכנסת קיבוץ, הרי כמה בתי־מלון, קזינוס ועוד כמה תענוגות, שמקומות כאלו מספקים לתיירים, יכלו לדשן את כיסינו, ולא היה לנו צורך להשקיע השקעות בהקמת בתי־חרושת או מפעלים אחרים. כי הרי ידוע הוא, שההשקעה הדרושה להקמת תעשיה וחקלאות היא עצומה, ואילו ההשקעה בבתי־מלון היא יחסית מזערית. בקיצור, חזון המדינה היהודית שחזה אותה הרצל, חזון של חברה חדשה יצרנית, והחלוצים שעלו לארץ, להקים חברה עובדת, המשתכרת ללחמה ביגיע אפיה, אם מעבודת הקרקע ואם מתעשיה, אינם אלא טעות היסטורית כלכלית איומה.

יש רק בעיה אחת – בעיית התדמית. כלומר, זו של בעל הפונדק היהודי בגלות, ששרת את האיכרים עובדי האדמה. כי בסך־הכל מדינת ישראל התיירותית לא היתה יותר מאשר פונדק גלותי גדול, שבמקום שיעמוד בעיירה נידחת בפולין הוא עומד במזרח־התיכון; במקום למזוג רק וודקה, הוא מוזג ויסקי ופינה־קולדה, ובמקום לשיר לאורחים הגויים „מה יפית", הוא שר להם שירי מולדת ומראה להם את נופי ארצו. אבל ידוע, שתמורת הכנסה מתאימה אפשר גם להתגבר על בעיית התדמית.

מאחר שהמשברים התכופים על התעשיה והחקלאות מרמזים על כך שאמנם דן פרי וחבריו צודקים והקונצפציות שלנו אמנם מוטעות, לא נשארה לנו הברירה, אלא לשנות מן היסוד את דרך חיינו ומחשבתנו. זה יחייב רק שינוי קטן בדגל הלאומי שלנו. על הדגל של מדינת התיירות צריך יהיה לצייר מגן־דוד מורכב ממזלגות וארבעה כוכבים סביבו.

גם אם נצליח להתרגל לדגל המזלגות הכוכבים, נעמוד בפני בעיה קשה אחרת והיא – האם נוכל להחזיק שטח רחב־ידיים, ריק מאדם, בשכנות לאחד האזורים שבו „מתקיימת" אוכלוסיה ברמת צפיפות מהגבוהות בעולם? נראה לי, שעם כל ההסברים שנוכל להמציא, יהיה לנו קשה לתרץ לדעת־הקהל בעולם – ורבים מאיתנו גם יתקשו לתרץ זאת למצפונם האישי – כיצד אנחנו, מצד אחד, לוחצים אוכלוסיית פליטים לתוך סיר לחץ אנושי ומהצד האחר, משאירים ארץ רחבת־ידיים, עשירה במשאבי קרקע ומים, כארץ בור ושממה.

אין לי ספק שאבות הציונות והמדינה יתהפכו כמה פעמים בקבריהם כאשר אחרים יטענו באוזנינו אותה טענה שהם טענו באוזני שליטי האומות והוועדות והחקירה למיניהן, כאשר הסבירו את הצורך בהקמת מדינת ישראל. כלומר, שבאירופה היהודים חיים בלחץ פוליטי וכלכלי ואילו בארץ ישראל שטחים נרחבים שוממים מחכים להפרחתם.

בסיכום, האידיאולוגיה שמציעים לנו „נטורי מדברא" – ליישב את הנגב על־ידי עובדי בתי־מלון ותיירים ולוותר על פיתוחו על בסיס תעשיה וחקלאות – יפה ומתאימה לנו כשם שהאידיאולוגיה של „נטורי קרתא" יפה ליישוב ירושלים ולפיתוחה.

פרידה מכאיבה מא"י השלמה

מאת ח"כ אמנון לין

מאז מלחמת ששת הימים אנו מנהלים אותו ויכוח חריף. המדהים הוא שמצויים בתוכנו חוגים רבים, „ניצים" ו„יונים" כאחד, שלא שינו את עמדותיהם במשך 20 שנה, אף שהנסיבות המשתנות צריכות היו לדרבן את כולנו לבחינה מחודשת של השקפותינו ועמדותינו.

גם אני רציתי בכל מאודי שתישמר בידינו „ארץ ישראל השלמה", אלא שהנסיבות השתנו [illegible] ואת יש לצפות מכל אדם המסוגל לביקורת עצמית ולראיה מפוכחת, בלתי משוחדת.

מי שמנסה כיום לערוך קרב מאסף נגד ההגיון של הסדר עם ירדן, כפי שמציע שמעון פרס, שביסודו מחייב פשרות השאובות במידה רבה מהסכם קמפ־דייוויד, חייב היה לחשוב על כך לפני שישראל הסכימה לעקרונות ולנורמות שנקבעו בהסכם קמפ־דייוויד. כיום אין זה משנה מי מאיתנו הסכים ומי התנגד לאותם סעיפים, כי החלטת הכנסת היא הסכמת כולנו. אני עצמי לא הצבעתי בעד הסכם קמפ־דייוויד. את התנגדותי להסכם נימקתי במכשולים שהוא יערום על דרכנו כשנצטרך להתקדם בתהליך השלום עם ירדן; לאחר שהבינותי שישראל הסכימה לסגת בסיני אל מעבר לגבולות 1967 ולפנות את כל הישובים היהודיים, התחננתי שלפחות נעמוד על כך, שבעיית הפליטים מרצועת עזה תמצא את פתרונה במצרים. הנחתי שבכך לפחות נקבע תקדים שיקל במשהו את הבעיה הדמוגראפית כשנגיע לדיון על מהלך השלום בינינו ובין ירדן. כיוון שאזהרותי לא נשמעו והדבר לא נעשה, היה ברור לי כי בוויכוח בין שתי האסכולות, לאחר מלחמת ששת הימים, ניצחה אסכולת הפשרות. צחוק הגורל הוא שמי שהנחיל את הנצחון הזה לאסכולת הפשרות הוא דווקא מנחם בגין, יוזם הסכם קמפ־דייוויד.

[illegible]

אני מודה שעברתי מעבר חד מאד כשהודבר [illegible] לפחות בשלב זה, על רעיון „ארץ־ישראל השלמה". אלא שכל מי שעוסק בעניינים פוליטיים ומדיניים, מצפים ממנו שיהיה מסוגל לפעול על־פי שיקולים ראציונליים ולא על־פי רחשים אמוציונאליים וכמיהות אישיות. ולכן אלו המסקנות ההגיוניות שאין מהן מנוס:

★ מי שאינו רוצה שהמעצמות יכפו עלינו פתרונות, חייב לפעול עכשיו לזירוז תהליך השלום בינינו ובין ירדן ולהעדיף ועידה בין־לאומית, ביוזמתנו, שתאפשר לחוסיין להסכים למשא־ומתן ישיר עמנו. כל פתרון כפוי, ביוזמת המעצמות, יהיה בהכרח לרעתנו.

★ מי שמשוכנע בכך, חייב להתחשב בשינויי הנסיבות בארצות ערב וכן בנורמות שנקבעו בהסכם קמפ־דייוויד, המכתיבות לחוסיין וגם לנו את המהלכים.

★ מי שרוצה למנוע הקמת מדינה פלשתינאית ביו"ש ובעזה, כפתרון כפוי, אסור לו להחמיץ את ההזדמנות שנפתחה כיום לפנינו, עקב התעייפות העולם הערבי מהתמיכה באש"ף וירידת קרנו של אש"ף בעולם – ולפעול להסכם עם ירדן. רק הסכם כזה יוכל להיות סכר נגד רעיון המדינה הפלשתינאית.

★ מי שרוצה למנוע הפיכת מדינת ישראל למדינה דו־לאומית, נוסח ערפאת, על־ידי סיפוח מיליון ושש־מאות אלף תושבי השטחים למדינת ישראל, אין לו ברירה אלא לתמוך בהסדר עם ירדן, שישאיר את תושבי השטחים הערבים כאזרחי ירדן.

★ מי שמבין את כל אלה ממילא חייב להיות מוכן לפשרות. פשוט אין מהן מנוס, גם אם הן כואבות.

עם זאת, יש להזהיר בעוד מועד את מפלגת העבודה מפני אשליות שעלולים לטפח חוגים מסויימים בתוכנו, כי ניתן יהיה להשיג בעם תמיכה בוויתורים החורגים מתוכנית אלון. גם אם כמיהתנו לשלום עם חוסיין עזה, אסור לנו להעז ולפגוע במעמד ירושלים השלמה כבירת ישראל ובריבונותה הבלתי־מעורערת, גם אם פירוש הדבר דחיית ההסדר עם חוסיין.

אסור לנו גם לגלות כל גמישות בהתנגדותנו לשיתוף אש"ף במשא־ומתן. השאלה איננה אם יסכים או לא יסכים להחלטות או"ם 242 ו־338; השאלה גם איננה אם יכריז על הפסקת הטרור. השאלה היא אידיאולוגית: הניגוד בינינו ובין „הישות הפלשתינאית המדינית" שאש"ף עומד בראשה, הוא ניגוד קיומי.

כשציינתי שנתהוו באזורנו נסיבות חדשות, שכל הצדדים חייבים להתחשב בהן, התכוונתי גם לעובדות שנוצרו בשטחים. אל יימצאו בינינו חוגים, שבלהט הוויכוח עם הליכוד בשאלת קיומה של הוועידה הבין־לאומית, יחושו להכריז הכרזות בלתי־אחראיות, המנוגדות למצע המפלגה, בדבר נכונות מפלגתנו לפנות 70,000 מתיישבים יהודים מהשטחים. נושאים אלה הם חלק מהמשא ומתן עצמו.

אינני מכיר אדם אחד רציני, שיהיה מוכן להיכנס להיסטוריה של עמנו כמי שנושא על אחריותו האישית את פילוג העם ופריצת משבר חמור, שקשה להעריך מה יהיו תוצאותיו. משבר חמור כזה ופילוג בעם עלולים לחצות את כל רבדי החברה הישראלית, האזרחית והצבאית, ולהעמיד בספק הצלחת כל הסדר של שלום בעתיד במישור המדיני. פילוג העם ומשבר כזה עלולים לעורר אשליות אצל מדינות ערב שהן מסוגלות לפתוח בהרפתקאות צבאית נגדנו.

נפעל בדבקות להשגת השלום, ובד בבד נפעל, מתוך אחריות לאומית, למנוע פילוג בעם.

רגע מבוזבז של עברית

[illegible]

יחליט העם – במשאל

מאת ד"ר אבא גפן

במאמר שפירסמתי ב„דבר" (11.2.85) „פרס בעיני בוקראשט ומוסקווה", לקראת ביקור של שמעון פרס בבוקרשט, סיפרתי על התנגדותו – כשהיה ראש האופוזיציה – לכינוסה מחדש של ועידת ז'נווה. שאלתי אם ייענה פרס לציפיות נשיא רומניה, צ'אושסקו, וכראש ממשלה יסכים לכינוסה של ועידת ז'נווה, הסברתי מדוע בוועידת ז'נווה, במתכונתה המקורית, אין נשקפת לישראל כל סכנה.

עתה כבר ברור ששמעון פרס, כראש ממשלה, נענה לציפיות צ'אושסקו ופתח במהלכים בכיוון חידוש תהליך השלום במסגרת פורום בין־לאומי. רק חבל מאד ששמעון פרס סטה מהמתכונת המקורית של ועידת ז'נווה. לא זו בלבד שהדבר אינו מאפשר למערך ולליכוד לגבש עמדה משותפת במסגרת ממשלת האחדות הלאומית, אלא הוא עומד לסבך את המדינה בהקדמת בחירות מיותרת ובלתי־נחוצה ואף לסכן את עצם הסיכוי לחידוש תהליך השלום. האם המערך בטוח כל־כך בתוצאות הבחירות על ועידה בין־לאומית, שהסתום והדו־משמעי בה רב מן הידוע והברור? לא כן לגבי ועידת ז'נווה, במתכונתה המקורית. שם הכל יהיה ידוע וברור.

בוועידת ז'נווה, במתכונתה המקורית, ישתתפו רק ישראל, מצרים, סוריה, ירדן (שבמשלחתה יוכלו לשבת גם נציגים פלשתינאים), ארה"ב וברה"מ. אש"ף לא יוכל להיות מוזמן לוועידה הזאת וגם לא יוזמנו אליה שלוש חברות מועצת הבטחון האחרות (סין, בריטניה וצרפת), שהשתתפותן יכולה להיות רק לרעת ישראל. הבסיס לדיונים בוועידת ז'נווה, במתכונתה המקורית, הוא עקרון ההסכמיות, לא עקרון של רוב ומיעוט. על כך אמר בשעתו משה דיין: „בוועידת ז'נווה לא יוכלו לכפות על ישראל שום דבר, שלא ייראה לנו. יש לנו בה זכות וטו. מה שלא נוכל להסכים לו בירושלים, בוושינגטון או באו"ם, לא נסכים לו גם בז'נווה".

למה איפוא מעדיפים המערך והליכוד להעלים את האמת ואינם מאמצים את מה שהיתה עמדת גולדה מאיר ומנחם בגין?

אין זה סוד, שהישיבה יחד בממשלת האחדות הלאומית שיבשה, למעשה, את חילוקי־הדעות בין המערך והליכוד בכל התחומים. הם מצאו שפה משותפת בנושאי הבטחון, לרבות היציאה מלבנון; יחד סיבכו את המדינה בפרשיות פולארד, שב"כ ונשק לאיראן; הם מנהלים במשותף מדיניות חברתית־כלכלית, שעושה את העשירים עשירים יותר ואת העניים עניים יותר; יחד איפשרו מתן מיליוני דולארים לארנסט יפת ומאות־אלפים לבכירים בחברת העובדים של ההסתדרות. אז למה שלא יאמצו במשותף עמדה לכינוסה מחדש של ועידת ז'נווה, במתכונתה המקורית, שבה השתתפה בדצמבר 1973 ממשלת גולדה מאיר, ובכינוסה־מחדש תמכה בשעתו ממשלת מנחם בגין?

אין מנוס מהחשד, שהמערך והליכוד יוצרים מחלוקת מלאכותית – מתוך שיקולים מפלגתיים כיתתיים צרים – בקוותם שבמערכת־הבחירות יסיט הדבר את תשומת־לב הציבור מהפרשיות החמורות המיותרות ומהבעיות החברתיות־כלכליות האמיתיות. אלא ששתי המפלגות הגדולות יתבדו. העם הרבה יותר חכם מכפי שחושבים מנהיגיו והוא יעניש את שתיהן, אם לא ישימו קץ לכל התרגילים להקדמת הבחירות ולא יאמצו – כעמדה משותפת – את עמדתן של ממשלות גולדה מאיר ומנחם בגין והיא – כינוסה מחדש של ועידת ז'נווה במתכונתה המקורית. רק בוועידה כזו תהיה ישראל בעלת זכות וטו – כדברי דיין – על כל הצעת החלטה שלא תיראה לה. וזה הדבר החשוב ביותר והרלוואנטי ביותר מבחינתה של ישראל, בכל הקשור לוועידה הבין־לאומית.

אבל אם נכונות טענות הליכוד, שמאחורי הסטיה של שמעון פרס ממתכונתה המקורית של ועידת ז'נווה קיימת הסכמה עם המלך חוסיין לוויתורים טריטוריאליים משמעותיים מצד ישראל, אזי שמעון פרס חייב לקיים מה שהבטיחה בשעתה גולדה מאיר, בשם מפלגת העבודה: אם יגיע רגע של אמת בעניין הנסיגה מהשטחים תמורת שלום, היא תקיים משאל־עם והעם יחליט.

אין איפוא כל מקום להקדמת הבחירות. יש מקום לפרוצדורה – כלומר, שתי המפלגות הגדולות יתאחדו סביב ועידת ז'נווה במתכונתה המקורית, או למהות – כלומר, משאל־עם על מסירת שטחים תמורת שלום.

הכותב, בעבר שגריר בבוקרשט, עומד בראש רשימת הגמלאים לכנסת ה־12.

هكذا من الأصل

...י"הזיקוק ...ום אוויר

קשה, כבורת ענני פיח שחורים, שגרמו קשיי נשימה לתושבים באיזור.

לפי נתונים של הרשות, בתי הזיקוק פולטים כ־48 אחוז מכלל הגפרית הדו־תחמוצתית באיזור חיפה והמפעל אינו עושה די כדי למנוע סבל מהתושבים.

יצויין, כי לפני כחודש וחצי, הוגשה תביעה אזרחית לבית משפט השלום בחיפה נגד בתי הזיקוק, על־ידי "אגמ" – ארגון אזרחים נגד זיהום אוויר בחיפה ובקריות, ובה מואשם המפעל בהאשמות דומות. תביעה זו עדיין מתבררת, בנפרד.

תומכים בפיצוי לק"ש על נזקי של"ג וקטיושות

(ש). – ועדת הפנים של הכנסת תומכת בתשלום פיצויים לעיריית קרית שמונה על נזקי מלחמת של"ג ועל הקטיושות שפגעו בעיר בשנים האחרונות.

הוועדה נפגשה השבוע עם ראש העירייה פרוספר עזרן ובעקבות זאת החליטה למנות בורר, שיקבע את גודל התשלום.

עיריית קרית שמונה דורשת כשלושה מיליון דולר, אולם נראה שאם יחליט הבורר על פיצויים נמוכים יותר, תראה גם בכך הישג נאה.

בתוך כך נמסר, כי ועדת הפנים של הכנסת תמליץ על כיסוי 75 אחוז מגרעון עיריית קרית שמונה, שכיום שיעורו 5 מיליון דולר.

באחרונה אף סוכם עם ראש העירייה, כי בשבועות הקרובים תקבל קריית שמונה מקדמות ראשונות על חשבון כיסוי גרעון העירייה.

בת שמונה מקיבוץ גינוסר טבעה בכנרת

מאת שמעון וייס, סופר "דבר" בצפון

מעין איזודכת, בת שמונה, מקיבוץ גינוסר, טבעה ביום ה' אחר־הצהריים בכנרת. נסיבות הטביעה עדיין לא ברורות, והמשטרה פתחה בחקירה. במסגרת זו נעצר באותו היום חבר המשק, בן 26, שהוא המטפל בכיתה שבה למדה מעין, כחשוד בהתרשלות שגרמה את טביעתה של הילדה.

האסון אירע כאשר בני כיתה ג' בגינוסר יצאו לרחצה בחוף הקיבוץ. בתום הרחצה, כאשר התאספו הכל כדי לחזור לכיתה, התברר כי הילדה נעדרת.

המטפל סבר, כי הילדה עזבה את החוף דקות אחדות קודם לכן וחזרה לכיתה.

כאשר שבו הילדים לכיתה, התברר כי הילדה לא נמצאת. הם מיהרו חזרה לחוף, שם גילו את בגדיה והמגבת שבהם השתמשה. מיד החלו חיפושים בתוך המים ולאורך החוף ובעבור שעה קלה נמצאה הילדה ללא רוח חיים, כשעל צוארה "שנורקל".

צוות מד"א מטבריה, שהוזעק למקום, ניסה לבצע בה פעולות החייאה, אך ללא הצלחה. רופא קבע את מותה של הילדה. האסון גרם תדהמה ואבל כבדים בקיבוץ. מהמשטרה נמסר, כי זו עדיין לא החליטה אם להעמיד את המטפל, חבר המשק, לדין.

סיכויים לשיבת סיעת הליכוד לקואליציה העירונית בחיפה

מאת אריאלה ראובני, סופרת "דבר"

סיעת הליכוד בעיריית חיפה, שנאלצה לפרוש לפני שבועות אחדים מהקואליציה העירונית, לאחר שהתנגדה להעלאת מסי הארנונה, עשויה לחזור לשורותיה אם תצביע ביום ג' הקרוב בעד הצעת התקציב החדש במועצת העירייה.

לסופרת "דבר" נודע, כי בסיעת הליכוד חלוקות עדיין הדעות בנושא זה, אולם כמה מהפעילים נוטים, כפי שנודע, להצביע בעד אישורו של התקציב.

אחד התומכים באישור התקציב הוא ד"ר אריך לב, אשר שימש עד לפרישתה של הסיעה כסגן ראש העיר מטעם הליכוד.

ד"ר לב ייעדר מההצבעה במועצת העירייה בגלל נסיעתו לחו"ל, אולם הוא השאיר מכתב בידי שמעון רודיק, ממלא־מקום ראש העיר, שבו הוא מאשר את תמיכתו בתקציב החדש.

סופרת "דבר" מציינת, כי אם אמנם תחזור סיעת הליכוד לקואליציה, יותנה הדבר בכך שד"ר לב ימשיך לכהן בתפקיד סגן ראש העיר מטעם הליכוד, עד לסיום כהונתה של מועצת העירייה הנוכחית.

ננעלה ועידת חולון לחינוך ברוח ערכי תנועת העבודה

מאת סופר "דבר" בחולון

הצעת החלטה לדחות על הסף את רצון שר האוצר לקצץ קיצוץ נוסף בתקציב החינוך וכן החלטה בגנות הצעת הממשלה בשאלת שכר הלימוד לסטודנטים באוניברסיטאות כלולות בסיכום שהתקבל בוועידת חולון לקידום החינוך לערכי תנועת העבודה, שננעל בסוף השבוע.

מזכיר מועצת פועלי חולון משה רינת קרא לממשלה, להסתדרות, לציבור ההורים והמורים וכן למחנכים לתת את ידם להחזרת החינוך ברוח תנועת העבודה – ועל־ידי כך לממש ביתר תוקף את זכותם של ההורים לקיים את סעיף ב' בחוק החינוך הממלכתי, הקובע את זכותם של ההורים להתארגן ולקבוע תוכניות לימודים בהתאם לשאיפותיהם החברתיות.

מתנגדים להצעה לשכן דגים טורפים בכנרת

מאת שמעון וייס, סופר "דבר" בצפון

הצעה לאכלס את הכנרת בדג טורף מסוג "לברק" העלתה, לאחרונה, בחוגי אגף הדיג שבמשרד החקלאות, והיא מעוררת התנגדות חריפה בקרב מדענים בארץ ובהם חוקרי דגים מהמעבדה לחקר הכנרת.

כמה מהם אף הציעו לדחות את הרעיון על הסף, בהתחשב במידע מאגמים אחרים בעולם, שבהם הוכח, כי צעדים כאלה הביאו לפגיעה אקולוגית ובכלל זה פגיעה באיכות המים ומימשק הדיג.

הרעיון להכניס לכנרת דג טורף נולד עקב הצורך לדלל אוכלוסיות סרדינים בכנרת, מצד אחד, וקשיי שיווק ה"לבנונים", מצד שני. מקורו של דג ה"לברק" הוא בים התיכון.

הסכנה בהכנסתו לכנרת של ה"לברק" נובעת מהחשש כי יטרוף לא רק סרדינים, אלא גם דגים רצויים, כמו אמנונים צעירים. כן חוששים, כי הוא יתחרה עם דגי האגם על מקורות המזון – המעטים בלאו הכי – שיש לדגים בכנרת בקיץ ובסתיו.

נודע, כי בנושא הכנסת דג ה"לברק" לכנרת מתנהלים דיונים, אף כי כרגע עדיין לא נעשה דבר למימוש הרעיון.

הקרנות לחולים בסרטן מעכשיו גם ב"סורוקה"

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר" בנגב

בבית החולים "סורוקה" בבאר־שבע, המשרת את אוכלוסיית הנגב, יחל בימים הקרובים בביצוע הקרנות לחולי סרטן. בהיעדר שירות זה, נאלצו עד כה עשרות רבות של חולים להיטלטל כל שנה עם בני משפחותיהם לבתי חולים במרכז הארץ, כגון "איכילוב", "תל השומר" באזור תל־אביב ו"הדסה" בירושלים, כדי לקבל טיפול חיוני זה.

הפעלת השירות לחולי סרטן ב"סורוקה" התאפשרה בעקבות החלטת הנהלת קופת־חולים להקים במקום מכון אונקולוגי, הכולל מאיץ קווי בעלות של כ־750,000 דולאר, חדר בקרה וסימולאטור.

קופת־חולים עומדת להשקיע בקרוב 200,000 דולאר נוספים להשלמת חלקו השני של המכון, שיכלול מרפאה ויחידות גילוות בתחום זה.

בחוברת של משרד החינוך שחיבר בלפור חקק מומלץ:

לחנך לאזרחות ב"טיפול מרוכז" בסמלים לאומיים

מאת יעל פישביין, סופרת "דבר" לענייני חינוך

מנכ"ל משרד החינוך מציע לחנך לדמוקרטיה ולאזרחות באמצעות "טיפול שיטתי ומרוכז בכל סמלי המדינה" ולהציב בכתות דגלים, סמלים, נוסח של ההמנון ואת נוסח מגילת העצמאות.

ההצעה מובאת בפתח חוברת חדשה, שנועדה למורים, הנקראת "סמלי מדינת ישראל". החוברת נכתבה על־ידי מי שהיה חבר מזכירות "התחיה" בלפור חקק, שהציע כזכור, לחוקק חוק שידריך את מערכת החינוך להציב דגל בכל כיתה ולשיר את ההמנון בתחילת כל יום לימודים. הצעה זאת נדחתה, כמובן, על ידי הכנסת.

החוברת החדשה הינה מקבץ של קטעים מתוכניות קיימות בהיסטוריה ובאזרחות, קטעים שהוצאו מהקשריהם הלימודיים, כשכולם מתייחסים לסמלים הלאומיים, תוך הדגש על המקורות הדתיים־לאומיים של כל סמל – המנורה בעלת שבעת הקנים, המגן דוד, צבעי הכחול לבן ומילות ההמנון הלאומי ומגילת העצמאות.

הדיון במקורותיהם הדתיים־לאומיים של סמלים אלה נעשה בחוברת החדשה בהרחבה רבה ונלווים אליו צילומים רבים, אולם מגילת העצמאות, לעומת זאת, מובאת בצילום מוקטן, שלא ניתן כלל לקרוא את הכתוב בו.

בהנחיותיו הפדגוגיות של המנכ"ל נאמר, בין היתר, כי החינוך לאזרחות ולדמוקרטיה קשור בהכרת סמלי המדינה ובהפנמת ערכיהם. "הצגת הדגל, הסמל, ההמנון ומגילת העצמאות באופן בולט בבית הספר ובכיתות מחזקת אף היא את התהליך החינוכי", כותב המנכ"ל וממשיך: "חינוכם האזרחי לאומי של תלמידינו עשוי להתחזק אם יכירו את הערכים הקשורים בסמלי המדינה".

בחוברת עצמה נכתב בהרחבה, שהמנורה מסמלת את הקשר לבית המקדש, שמגן הדוד הוא סמל דתי לאומי, כשם שהצלב הוא סמל הנצרות והסהר והכוכב הם סמל האיסלם.

יצויין, כי גם אגף הנוער של משרד החינוך הקים באחרונה קבוצת חשיבה להעברת נושא הסמלים והטקסים לנוער, ובאחת הישיבות שהתקיימו בנושא זה, התקוממו חלק מהנוכחים וטענו שלהעלאת הנושא "ריחות לא טובים" של לאומנות.

ד"ר רות פירר, העומדת בראש הגופים המחנכים לדמוקרטיה, בשיתוף עם מערכת החינוך, מסרה כי באחרונה יש בקרב אנשי חינוך נטייה לזהות את הדמוקרטיה כנטייה שמאלה ובניגוד של לאומיות וציונות, ואת החוברת החדשה יש, אולי, להבין דווקא על רקע זה.

חסיד אומות עולם שחלה מבקש לשווא דיור הולם

מאת נתן רועי, סופר "דבר" בתל־אביב

חבר הכנסת הפרופסור שבח וייס פנה בימים האחרונים לשר העבודה והרווחה משה קצב, כדי שיפעל להסדרת דירת מגורים לחסיד אומות העולם דנקוב ספירו, המתגורר ליד בית הרושת לקמח בפרדס־כץ וסובל מאוד מבעיות נשימה בגלל מגוריו באיזור זה.

רגינה ספירו־דנקוב, אשתו של חסיד אומות העולם, שיגרה לפני ימים אחדים מכתב לחבר הכנסת שבח וייס ובו היא מספרת, כי מאז חודש מארס 1986, היא פונה שוב ושוב לעיריית בני־ברק ומפצירה באנשיה שיסייעו בידה ובידי בעלה לעבור לסביבת מגורים אחרת או יפו, מכיוון שבעלה עבר ניתוח בריאה, להסרת גידול ממאיר, והדיור בסמיכות לבית הרושת לקמח מקשה עליו מאוד את הנשימה.

לאחר מספר חודשים, כתבה רגינה ספירו לחבר הכנסת שבח וייס, היא קיבלה תשובה מעיריית בני־ברק ובה נמסר לה כי אין כל אפשרות לעזור לה.

בעקבות התשובה השלילית, פנתה רגינה ספירו לעיריית תל־אביב ולחברה העירונית־ממשלתית "חלמיש" – אך ללא הועיל. גם ועד חסידי אומות העולם פנה לראש עיריית תל־אביב שהבטיח כי העניין יסודר, וכי תינתן לו עדיפות ראשונה. אולם, עד כה לא חלה התקדמות בעניין, טוענת רגינה ספירו.

"בינתיים, הלוואי גם אני, מהתוססות עצבים", כותבת רגינה ספירו לח"כ וייס, "וגם אני בטיפול. אני לא מבינה מה עלינו לעשות? בעלי במצב לא טוב, וגם אני. מתי יוסדר העניין? כנראה עוד זמן עד בעלי ואני לא נהיה בחיים ואז לא יהיה צורך לעזור לנו. כל הזמן מפרסמים שעוזרים לנו, אבל אני רואה שזורקים אבק לעיניים של העם".

סופר "דבר" מציין, כי בעיית משפחת ספירו אינה יכולה להיפתר בעיר תל־אביב ובחברת "חלמיש", כיוון שבני הזוג אינם תושבי תל־אביב. מתן דיור באמצעות החברה נעשה, בדרך כלל, רק לתושבי תל־אביב. מכיוון שכך, נראה שהבעיה יכולה להיפתר רק על־ידי משרד העבודה והרווחה.

חששות לפילוג בקרב "הרשימה המתקדמת"

מאת מוחמד חלילה, סופר "דבר"

הוועד המרכזי של "התנועה המתקדמת", שהיא השותף הערבי ב"רשימה המתקדמת לשלום", החליט [illegible] אתמול בנצרת – להוציא משורותיו את [illegible] שאלים ואת [illegible] צארק.

בהחלטה נאמר, כי השניים הותרו תחת התנועה בזה שהוציאו לאור גליון מיוחד של השבועון "אתאראמון", שבו נדפסה התקפה חריפה ביותר על הנהגת התנועה ובמיוחד על המזכ"ל הנוכחי ריאח אבו אסל ועל חבר־הכנסת מוחמד מיעארי.

כן החליט הוועד המרכזי, כי ועדת הביקורת של התנועה תזמין לבית־דין משמעתי עוד שמונה חברים שהצטרפו לשאלים ולצארק, כדי לקרוא אותם לסדר ולבקש גירושם מהתנועה של שאלים וצארק.

סופר "דבר" מציין, שעם קבלת ההחלטה זאת מעמיק התהליך המשבר העכשווי בתוך "התנועה המתקדמת", ולא מן הנמנע שהיא תתפלג לשניים.

שלושה צעירים מרחובות נהרגו

מאת דני צוקני, סופר "דבר"

שלושה צעירים מרחובות, יהודה אמלין וניר כהן, בני 17, וניר צעירי, בן 18, נהרגו בליל שבת בתאונת דרכים בכביש יבנה־רחובות.

ליד מושב באליה, איבד נהג המכונית הפרטית, שבה נסעו את השליטה על ההגה [illegible]

שכר המנכ"ל פי 160 משכר הפועל ב"לויט"

יושבת־ראש ועדת התעסוקה של ההסתדרות עליזה תמיר פנתה לכונס הנכסים של מפעל השוקולד "לויט" שבפתח תקווה, בדרישה להפעיל לאלתר את מקום העבודה, שנסגר בשבוע שעבר.

מבדיקת כונס הנכסים מתברר, ששכרו של מנכ"ל המפעל, מר ברגמן הוא 80,000 ש"ח בחודש – כב בזמן ששכרם הממוצע של 65 העובדים הוא 500 ש"ח בחודש.

עליזה תמיר אמרה, שמקרה זה הוא דוגמא מאלפת לאופן שבו מרוששים מפעלים, על ידי תשלום סכומי עתק למנהלים וקיפוח העובדים.

לעובדים ששוטרו, ציינה תמיר, אין כיום תעסוקה חליפית ושיעור פיצויי הפיטורים לעובד יגיע לשכר יום עבודה אחד של מנכ"ל.

...ו ג'ישיש, כי ביקורה של הלהקה נושא אופי תרבותי, הארגון בהסכמת שתי המדינות.

הלהקה, שתופיע בחסותו של שגריר מצרים בישראל מחמד בסיוני, תפתח את הופעותיה במסגרת אירועי שבוע התרבות והספר הערבי ב"בית הגפן" בחיפה ובשיתוף עם משרד החינוך והתרבות ועיריית חיפה.

להקת המחול "חסאן" היא להקת אמנות

את פסטיבל הסרט הערבי, שבמסגרתו יוצגו כ־30 סרטי עלילה מצריים חדשים, שטרם הוקרנו.

צבי ישראל מנהל "בית הגפן" מסר, כי במסגרת שבוע התרבות והספר הערבי, הנערך בחיפה זו השנה הרביעית, ייערכו גם התערוכות ציור, תערוכת כלי חרס איסלאמיים מעוטרים, ימי עיון וכן ידיד הספר הערבי, שבו יוצגו ספרים מכל ארצות ערב.

ההסת' רוצה לגייס 5,000 מתנדבים לקליטת עולים

ההסתדרות החלה בגיוס מתנדבים שיהיו נכונים וערוכים לקלוט את העולים המגיעים לבוא ארצה, המטרה היא לגייס 5,000 מתנדבים כאלה – כך הודיע גדעון בן־ישראל, יושב־ראש אגף הארגון ומועצות הפועלים, בישיבת הנהלת האגף, שנערכה בהשתתפות יצחק ברקאי יושב־ראש מחלקת הקליטה בהסתדרות, הפועלת במסגרת האגף.

גדעון בן־ישראל אמר בישיבה, שמתגברים הסימנים שגל העלייה מברית המועצות ילך ויגבר, וההסתדרות, הפועלת באמצעות מחלקת הקליטה ומועצות הפועלים גם כאשר העלייה מצומצמת, כפי שהדבר היום, חייבת להיערך לכך.

כן הוחלט בישיבה זאת להתריע, כי למרות העלייה המצומצמת, בעיות התעסוקה והדיור של העולים הקיימים לא מצאו עדיין פתרון. הנהלת האגף קבעה, כי יש צורך להרחיב את הטיפול האינדיבידואלי בעולים שישנם. ההסתדרות ושירות התעסוקה חייבים להיערך לקליטת העולים במקומות עבודה מאורגנים, אמר בן־ישראל.

בין השאר, סוכם שלנוכח ריבוי האמנים בקרב העולים מברית המועצות, תסייע ההסתדרות בקליטת אמנים, על ידי הקמת "בימת אמנות", שתופיע ברחבי הארץ.

כן תובעת ההסתדרות להגדיל את התמיכה לעולים בתקופת שהותם הראשונה בארץ מ־280 שקל לחודש – כפי שזה היום – מה גם שלאחר תשלום 81 שקל לחודש למרכז הקליטה, נותרים בידי העולה 200 שקל בלבד.

כן תובעת ההסתדרות מתן עדיפות לעולים בקליטתם בערי פיתוח.

יצחק ברקאי ציין בישיבה, ש־40 מועצות פועלים עוסקות כיום בקליטת עלייה.

המועצה הציונית בישראל
בשתוף עם מועצת פועלי ירושלים

הכנס לעתיד ירושלים

בהשתתפות: **שר התחבורה** מר **חיים קורפו**
פרופ' אלישע אפרת מאוניב' ת"א
יפתח ויבחה: מר **ניסן הרפז**
– יו"ר המועצה הציונית בישראל

הכנס יתקיים מחר יום ב' כ"ו באייר תשמ"ז, 25.5.87 בשעה 10.00 בבוקר במלון מודיה, רח' קרן היסוד 39 ירושלים.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
מועצת פועלי ירושלים

ישיבת מליאת מועצת פועלי ירושלים
לכבוד מלאת 20 שנה לאחוד ירושלים

תתקיים מחר יום שני כ"ו באייר תשמ"ז, 25 למאי 1987 בשעה 17.00 בגבעת התחמושת.

בתכנית:–
סיור בגבעת התחמושת
סרט על שחרור ירושלים

דברים:–
ניסן הרפז – מזכיר ההסתדרות בירושלים
יוסף שני – מנהל המוזיאון
עוזי נרקיס – (אלוף מיל) ממשחררי ירושלים

חברי המליאה, הסגנים, המזכירות ויו"ר ועדים מוזמנים.

הוועידה הארצית הראשונה לקידום החינוך לערכי תנועת העבודה

תתקיים בירושלים, במלון "שלום" (בית וגן),
בימים כ"ח-כ"ט באייר תשמ"ז, 27-28.5.87

מושב פתיחה חגיגי
ייערך ביום 27.5.87 בשעה 20.30.

דברי פתיחה: **נחום פסה** – יו"ר המרכז לתרבות ולחינוך
ברכות: **יצחק נבון** – שר החינוך והתרבות
ניסן הרפז – מזכיר ההסתדרות בירושלים
יצחק ולבר – מזכ"ל הסתדרות המורים
דברים: **ח"כ ישראל קיסר** – מזכ"ל ההסתדרות
תכנית אמנותית: **להקת "האירוסים"** – בית אלפא
ניהול מוסיקלי: **רפי פסחזון**
ליד הפסנתר: **שרה שוהם**
מנחה הערב: **דוד גלבוע**

עבודת הוועידה תערך במליאה ובקבוצות דיון. נושאי הדיון: חינוך ליהדות הומניסטית; חינוך לציונות סוציאליסטית; ערכי תנועת העבודה בהוראת המקצועות; בית הספר, ההורים והקהילה; יחסי מנהל־מורה־תלמיד; חינוך פוליטי בבית הספר; התמודדות חינוכית עם השאלה הערבית; חינוך לשלום; חינוך לשיוויון בין המינים; אתגר השיוויון וטיפוח המצויינות; התמודדות חינוכית עם השונות; עמדת החינוך כלפי המשק היצרני.

הכניסה לפי הזמנות
בדבר פרטים: טל. 03-431775; 03-431380

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
המרכז לתרבות ולחינוך
המחלקה לחינוך — **המכון לחינוך רעיוני**

במלאת 20 שנה לנפילתו
במלחמת ששת הימים של יקירנו

הטייס – סרן
ארנון לבנת ז"ל

נעלה לקברו להתייחד עם זכרו
מחר, יום שני כ"ו באייר תשמ"ז 25.5.87
בשעה 4.00 אחה"צ בבית העלמין
בכפר ויתקין

המשפחה

למכירה
אאודי 80
שנת 81
עם מזגן
מצוינת

לטלפן ביום 03-286141
בערב 03-9614935

עיריית פתח תקוה
מנהל התרבות

אביב עם יצחק שטיינר

יום שלישי 26.5.87 בשעה 9.00 בערב באולם "שרת" בבנין העיריה בפתח תקוה

ערב אימפרוביזציה
עם **יצחק שטיינר**

יצחק שטיינר מאלתר בפסנתר בסגנונות שונים ובעזרת שלישיה הכוללת בס ותופים מגיעים המבצעים עד לסגנון ג'ז

ועדת המשנה לתכנון ובניה
מרחב תכנון מקומי ראשל"צ
הודעה לפי סעיף 149(1)
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה לשימוש חורג בחלקה 549 בגוש 3945 ברחוב סוף רח' ארלוזורוב. לפי תכנית: מתאר/תכנית מפורטת, בקשת החלקה הנ"ל באזור מגורים ב' ומבוקש לבנות עליה – בית מגורים 8.5 קומות.
בקשת בעלי החלקה – הקלה של 10% לקו בנין צדדי לאורך של 7 מ' מתוך אורך חזית של 27 מ'.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יוכל להגישה לועדה תוך מועד של 15 יום, החל מיום פרסום הודעה זו.
באם לא תתקבל כל התנגדות בנושא הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ובניה
ראשון לציון

לחברנו
ארקה פלד

השתתפותנו באבלך הכבד במות
אחיך ז"ל

מועצת פועלי ת"א־יפו
וחבר העובדים

לקבוצת הניתה

במות היקר באדם
משה ידעיה ז"ל

אנו משתתפים בצער ובכאב

עמותת יוצאי נדדרוניה – רומניה

דבר היום

עונש מוות אינו מרתיע

אף כי חלפו כבר שלושה ימים מאז נתגלתה גופתו של הילד רמי חבה במערה ליד אלון מורה, לא פג רושם האימים של מעשה הקטל הזוועתי. דברי הגינוי הרבים, כולל אלה של ראשי הציבור הערבי, אינם יכולים לבטא את מלוא הזעזוע, הסלידה והתקוממות הנפש מהפשע שילד תמים נפל לו קרבן.

בשלושה ימים אלה, חרף כל המאמצים, עדיין לא אותר האשם (או האשמים). אין פירוש הדבר כי יוכל (יוכלו) להימלט לאורך ימים מיד הדין. חרף הזעזועים שעבר שירות הבטחון בשנה האחרונה, הוא גוף יעיל, אחד היעילים במדינה, ובשיתוף עם צה"ל בוודאי יעלה בידו למצוא ולהביא לדין את מי ששפכה את הדם הזה.

גם אין זה תמים מדי לצפות שתושבי האיזור הערביים, שיהיה להם מידע בעניין זה, יסגירו את החשודים. שכן, לא מדובר אפילו במעשה חבלני רגיל אלא בפעולה שגם טרוריסטים צריכים להתבייש בה.

בשנים האחרונות היו כמה וכמה מקרים של מעשי רצח מחרידים, כולל של הילד דני כץ, ושל בחורות צעירות. כולם אירעו בישראל שבתחום הקו הירוק. למעשה, רצח רמי חבה הוא הראשון מסוג זה בתוך „השטחים", ובפני עצמו אין הוא מעיד על תהליך של הידרדרות הבטחון בהם. התנהגותם המאופקת והמכובדת של המתנחלים אחרי שנתגלה הפשע המתועב, בוודאי תמנע תוספת נוספת ותאפשר לצה"ל — שעליו, ועליו בלבד, עומד הבטחון בשטחים — לעשות את עבודתו הקשה בלא-הכי, מבלי שיוערמו על דרכו קשיים נוספים.

ההלם הכללי מן האופי המזוויע של המעשה אשר רמי חבה נפל לו קורבן, הביא רבים וכן שלמים להעלות מחדש הצעה להטיל עונש מוות במקרים מסוג זה, הצעה שמפעם לפעם מחדשים אותה, תמיד תחת רושם של זוועות כאלה. הוויכוח בעניין זה, ימיו בעצם כימי המדינה, ואם יש שלב שאפשר לראותו כשלב הכרעה, הרי הוא בהחלטת הכנסת בשנות החמישים לבטל את עונש המוות, אחרי דיון שהיה אחד החשובים והיסודיים בתולדות בית המחוקקים הישראלי. גם אם ההחלטה ההיא חלה רק על החוק הפלילי האזרחי, הרי בפועל נהגו לפיה ולפי התפיסה המונחת ביסודה גם במשפטים צבאיים ובטחוניים. פרט לאדולף אייכמן, שנדון למוות על-פי החוק לעשיית דין בנאצים ובעוזריהם, לא בוצע במדינת ישראל גזר-דין מוות.

הנימוקים לכך אינם רק „יפי נפש". דווקא במשפטים בטחוניים היתה גם רתיעה להפוך את המורשעים לגיבורים של הזדהות המונית. גם הוחש מפני טעות משפטית שתמיד אפשרית, ושבמקרה של הוצאה להורג כבר אי-אפשר לתקן אותה. היה שיקול חשוב — שלא לדבר על הנסיון הצבור באיזור הזה ובעולם הרחב, שלפיו הערך ההרתעתי של עונש מוות הוא אפסי. אם יכלה מדינת ישראל להרשות לעצמה לנהוג במדיניות זו בשנים שבהן היתה הרבה יותר חלשה והרבה יותר פגיעה מאשר היא עכשיו, יהיה בשינוי המדיניות הזאת עכשיו לא רק משגה, אלא גם הודאה בחולשה והיאחזות בפתרונות-סרק.

בשולי דברים מאיר בראלי

השגיאה וההוקעה

החלטת הממשלה בעניין שכר הלימוד אינה הטבה ליוצאי צבא. גם עיתויה הקשה וגם מקור המימון שלה מוכיחים זאת בעליל. ההחלטה נתקבלה כתוצאה של לחצים תקציביים מזה וקשיי הסטודנטים לשלם מזה (גם לסטודנט הערבי קשה לשלם), והיא התקבלה תוך כדי שביתת הסטודנטים על שכר הלימוד. אלה הם העיתוי והקשר.

ההטבות לחיילים משוחררים הן דבר חיובי, אך מקור המימון להטבות ליוצאי צבא הוא תקציב הבטחון או אולי תקציב נפרד, בלתי-תלוי [illegible] כתובת נכונה, אם הכוונה היא ליוצאי צבא, ללא כל כוונה אחרת. ודאי שתקציב האוניברסיטאות אינו מקור להפריש בשכר לימוד בין חיילים משוחררים לשאינם כאלה. ההחלטה כולה היא דבר-מה שלא הוכן כראוי, לא פתר בעיות אלא פער בעיות שלא היו. זו החלטה מזיקה הפוגעת אל בחורים לא מעטים.

עם זאת, חלק מבקיעתה של ההחלטה שיוחס לידי יוזמיה, בדיבורים לא נכונים. מי שמשווה החלטה זו לדרום אפריקה אינו יודע מה הוא שח. האומנם בעיית שחורי העור בדרום אפריקה היא בעיית שכר לימוד מופרז באוניברסיטאות? מגוחך. אפרטהייד גם במשמעותו המילולית גם במשמעותו המעשית בארץ מולדתו היא הפרדה, לא ילמדו כלל יחד. לבעלי ההחלטה הדמגוגים, לאנשי הליכוד, ניתנה הזדמנות להאשים את מבקריה בדמגוגיה.

יצוינו להיטיב שמעון פרס ואנשי האוניברסיטאות שביטאו את הביקורת כפי שנהוג.

להחיל החוק הישראלי על מאה שערים

בפרוס השנה הארבעים למדינת ישראל הגיע הזמן, בהחלט, להחיל את החוק הישראלי על מאה-שערים ולחייב בו אפילו את נטורי קרתא. באחרונה קראתי ב„דבר" על מדורה שערכו עוכרי ישראל אלה לדגלי הלאום. הם שרפו 39 דגלי לאום שגנבו מבתים בירושלים ושרפום, דגל לכל שנה שמדינת ישראל קיימת, ועשו זאת תוך שירת המנונם, המנון אי-ההכרה במדינת ישראל. שריפת דגלי ישראל היא מעשה חמור גם אם אין סעיף בחוק האוסר זאת, גניבת דגלים מבתים היא גניבה (זו גם עבירה על עשרת הדיברות). הכל נסלח להם. מדוע ?!

נטורי קרתא מפרים את החוק יום-יום, שעה-שעה. איש לא בדק איך הם מפרים את כללי הפיקוח על המטבע, מכניסים כסף לארץ בלי האוצר, לא משלמים מס הכנסה ומפרים כל חוק ברגל גאווה.

אפשר להתגבר על המהומה שהם יעשו בחוץ-לארץ כשיוטל עליהם חוק המדינה. אמריקה היהודית והלא יהודית לא תתרגש מכך שנחליט שיש פה חוק אחד לכולם, גם לנטורי קרתא.

בהקשר זה אי-אפשר שלא לומר משהו על בעלי בריתם הערבים, על אש"ף. ראוי לה למדינת ישראל לחדול מהתעלמות משליטת אש"ף באוכלוסיה הערבית שמעבר לקו הירוק. אש"ף הוא ארגון בלתי-חוקי משני צדי הקו הירוק. יש לשים יד על פעילותו ועל שלוחותיו. בלי כל הפליה — יש למנוע הפרת חוק הן מצד יהודים והן מצד ערבים משני צדי הקו הירוק.

להצית להיסטוריה

בימי הקמת המדינה שמענו את „משק כנפי ההיסטוריה" ומאז לא הרפינו מן ההיסטוריה. שורה של אירועים ומעשים זכו לכינוי „היסטורי" וראוי היה שנצמיד את טון הביטוי שלנו. ברוב הגדול של המקרים לא ידעים בשעת האירוע ההיסטורי שהוא היסטורי.

כשקולומבוס גילה את אמריקה, לא ידע הוא ולא ידעו אחרים שנעשה מעשה היסטורי. כשחוסרי המהפכה הצרפתים הרסו את הבסטיליה, הם ידעו שהם מבצעים שלטון רשע. הם לא ידעו שההיסטוריה תקרא למעשה בשם: המהפכה הצרפתית הגדולה.

עשיית שלום היא מעשה טוב ופרוץ מלחמה — רע. שניהם אינם אירועים היסטוריים. היו יותר מדי מלחמות מכדי שפרוץ מלחמה או שלום בסיומה יהא אירוע היסטורי. לאט לנו בביטויים כשהם מופרזים הם שוחקים משמעות.

השוטה הרשע

אותו שוטה שאמר לחייל צה"ל בשומרון „קיבלת פקודה נאצית", לא הבין כלל לאיזו דרגה גבוהה של איוולת הוא הגיע. כל מי שמשווה משהו לנאצים עושה עוול עצום לעם היהודי המושמד, ועושה אי-צדק בהשוותו דברים שאינם בני השוואה כלל.

אותו שוטה השלים את אמירתו הנוראה של פרופסור ישעיהו לייבוביץ שקרא לישראל מדינה „יודו-נאצית". ההבדל בין השניים הוא שהפרופסור אינו שוטה; רשעות כלפי מדינת ישראל הוציאה מפיו את הביטוי האומלל.

בינם ומול פניהם / חד"ג

> אתה נוכח לדעת בפעם האלף מה רב הטימטום הקטלני של אלה שהרי אין לך דבר המחזק יותר את הישראלים, את דבקותם במולדתם, את נחישותם — ממראה האבן הכבדה והמוכתמת במערה השומרונית ההיא

ושוב אל סימטאות העיר העתיקה, לפנות ערב, בתום יום נוסף של צום-רמדאן הקרב אל קיצו וצפיפות הקונים עמוסי הצרורות בדרכם הביתה: הפיתות הירוקות והפירות העוגות והפיצוחים והפלאפל. כן, ברחבת שער שכם בתוך ומעבר מזה לחומה, בפנים, נוספו עוד דוכני פלאפל. וניחוח הטבק בריח המערבית, כתום השרב הנשבר והולך. תועפות ישמעאל בשוק ובכיכר — עירוניים וכפריים ותיירים העושים דרכם, גבריים להפליא וניכרים ממרחק, בזהב ובכחול ובג'ינס ובסנדלים. והיתה שם אחת מלכת-יופי צפונית, שפסעה בהכרת איזה נסיך ניבלונגי, בחולצה דקה ושקופה כבעין, עד אשר שמעתי לידי את אחד הסוחרים נאנחה מבעד לשפמו האפל: „את, יהתני מטרואק", כלומר אילו הייתי במקומך...

הלכתי לקנות פיתות מקמח מלא וזיתים וזעתר ולבנה. לא פגשתי בדרכי יותר ממניין ישראלים, כאילו החליטו הללו להתרחק בזמן הזה מן המקומות האלה. מאז הסכינאים פתח מספר אתב"י שם, בעיקר בערוב היום. ראיתי את אנשי מג"ב בירוק מפטרלים שם אנה ואנה, מפגינים נוכחות.

ירושלים לאחר זמן. הבדר לי כי אני מכיר אישית לא מעט מבעלי החנויות. ואנו מברכים איש את אחיו לשלום. זה עשרים שנה אני פוקד כמה מעסקיהם דרך קבע ומכסיף כמותם ורואה את הבנים שירשו את אבותיהם שהסתלקו וישנו משהו עצוב וחם בסיפור הזה.

כל כך משונה: ברובד הזה, בחיי יום יום, נדמה לך שירושלים היתה אחת והיא משלימה עם היותה כזאת. עד אשר מתרחש משהו ברובד הלאומי-פוליטי והכל סומר חשד ואיבה וזעקת נקם תנוקה או פורצת לאורך רחובות צרים, הנאטמים לעיניך תוך רקות, מול שתיקה „לא ראיתי, לא שמעתי", הסוגרת על הדוקר. אם מחמת אימה ו/או מחמת הזדהות. האמנם הזדהות? אולי, כן. זו מערכת הסתירות, הסכיזופרניה הירושלמית. הם רוצים כאן עסקים כרגיל למען החיים, למען הפרנסה. אולי רבים בקרבם חדלו להאמין בים ובאש כדרך לשחרורם אך הם מכסים כים על הפשע ואולי, בהחבא, מצדיעים לגיבורים.

וישנם מקרב הישראלים שאינם באים שמה בשל המריבות והתסכול ואולי גם בשל הפחד להידקר פתאום, ללא חשד, ללא איתור מוקדם של פנים המחכות לך, בצפיפות הזאת, כאשר כל צעיר וגברתן עלולים להיות מבקשי נפשך, לדקור ולהימלט בלבירינט האפל הזה, ברשת המבואות הנסתרים.

לא, ישראלים רבים לא פגשתי בלכתי שם ביום ה' לפנות ערב. בשחרו של היום הזה נתגלתה במערה, כמה מאות מטרים מאלון-מורה, גופתו של הילד בן השמונה, רמי חבה, זכר ילד לברכה ולאין מחילה, וראשו ברם ואבן כבדה לידו.

אולי לא הייתי צריך ביום כזה ללכת לשם, אליהם, אולי חייב הייתי להחרים אותם. את מי ביניהם? ואני הלכתי בינם ומול פניהם וחשבתי: מה הם אומרים בלבם על המעשה הזה אם אכן היה זה „פיגוע חבלני על רקע לאומי". מתוך זהירות מובנת אומרים דוברי הצבא והמשטרה ש„החקירה מתנהלת ללא הרף בכל הכיוונים". אך כבר מרעיל החשד הנורא, ההולך וגובר, כי היתה זו עבודה ערבית. או מה הם אומרים?

שמעתי-ראיתי בטלוויזיה את המוכתר הזקן מהכפר הסמוך המגנה את הפשע בכל לבו ובכל פחדו ובכל מילכודו. הכרת פניו ענתה בו כי אמת דובר הוא, כי הוא אחוז בושה וזוועה מול גופת הילד שנרצח. ונראו ערבים נוספים, פשוטי עם, ומלים דומות בפיהם. ורציתי להאמין להם וגם האמנתי לאחד ולשני ולשלישי שאמרו כי רק פושע מטורף, איש ברברי, ללא אלוהים בלבו, ישלח ידו אל ילד רך מפשע. אך לא ידעתי כמה מקרב אלה היו מוסרים את שמו של הרוצח אילו ידעו מי האיש והיכן הוא מסתתר. ארוכה וסבלנית ידו של הנקם.

ואנשי הישובים בשומרון. לא ראית הפעם חזיונות השתוללות מתלהמת שוברת בקבוקים וצווחות, כמו אז בקלקיליה, בלילה, לאחר בקבוק התבערה ההוא שלא פגע.

(המשך בעמ' 8)

על חשבון הליבראלים

מאת עליזה ולך

> „חירות" תכסה מן המאגר של המפלגה האחות את האשראי הקצוב שהעניקו לה הסיעות שיחסמו את אפשרות הקדמת הבחירות למועד לא-רצוי לליכוד

איך יכול הליכוד להבטיח מקומות בכנסת לאבו-חצירא, לזיידן עטשי וליגאל הורביץ? — תמה בשבוע שעבר יו"ר מפלגת העבודה שמעון פרס. פרס, המכיר את הכלל הזהות בפוליטיקה „כבר אסור להבטיח", יודע שכאשר מדובר בהקדמת בחירות חד-צדדית, לא די להבטיח — צריך גם לקיים.

על-פי מה שפורסם, עשוי הליכוד לשריין לשחקני הרכש, סרבני „בחירות עכשיו", חמישה מקומות ברשימה לכנסת הבאה: שניים לאבו-חצירא, שניים ל„אומץ", אחד לזיידן עטשי. למפלגות הדתיות, ברוך השם, לא היה צריך לחלק משאות בכנסת, אלא רק התחייבויות על קידום חקיקה דתית. מהן יצא הליכוד בזול.

אגב, לפי שעה לא חתם הליכוד על כתבי-הבטיה לסוחנות הפרלמנטרית אפילו עם אחת מרסיסי המפלגות. הן לא לחצו. בניגוד לליכוד, שסבר כי מפלגת העבודה היתה עשויה להצטרף להצבעת האי-אמון בממשלה בשבוע שעבר, ח"כ אבו-חצירא, למשל, לא נתפס לעצבנות בטרם עת. עצבים חזקים, הוא יודע, יקדמו אותו למתח הפצר בהצלחה רבה יותר. בשעת מבחן אמיתית הוא יושיט לליכוד מסמך ואפילו את העט לחתום עליו.

אבל כאשר יגיע הרגע שהליכוד יצטרך לממש את ההבטחות שלו, אם יעדיף ממשלה צרה על פני הליכה לבחירות, מאיזה מאגר יפריש לטרמפיסטים שלו מקומות במכונית הנוסעת לכנסת הבאה? מהמיכסה של הליבראלים, זה ברור. זיידן עטשי ייבחר אולי על חשבון ח"כ אמל נאסר אל-דין במרכז „חירות", אבל כל האחרים ידחקו החוצה ליבראלים מסורים.

נגדיר קודם מהראש את זיידן עטשי. אם, וכאשר, יצטרף לליכוד, ילוו אותו [illegible] השר הממונה על מיגור המיעוטים, וסגן השר רוני מילוא. השניים לא יאמרו אולי לחברי מפלגתם שעטשי, נציג הדרוזים, צריך להיבחר במקום נאסר אל-דין, נציג הדרוזים. אלא שראש מתנהו של נאסר אל-דין הוא דוד לוי, והשושבינים ארנס-מילוא לא יתאבלו מרה אם הוא לא ייבחר במקום ריאלי לרשימה לכנסת. הלא רק תמים יעלה בדעתו שמרכז „חירות" יבחר שני ח"כים דרוזים לרשימתו לכנסת.

נחזור עכשיו אל השריון של המוטבים האחרים. קשה להעלות על הדעת שחברי „חירות" יהיו אלטרואיסטים עד כדי ויתור על מקום בכנסת. על-פי התחזיות לא יכול הליכוד לצפות לעליה בכוחו הפרלמנטרי בכנסת הבאה, ולכל היותר ישמור על כוחו בהווה. מבין 41 המקומות בכנסת יהיה על „חירות" להפריש מראש 12 (30 אחוז), בשביל הליבראלים, על-פי הסכם האיחוד בין „חירות" למפלגה הליבראלית. זה בטוח.

מה שלא בטוח הוא הסכם האיחוד. במשך כשנתיים נוהלו השיחות לניסוחו של ההסכם, זה המכונה הסכם לוי-נסים. אחרי-כך המתינה המפלגה הליבראלית בסבלנות ש„חירות" תיישב את המריבות בביתה שלה כדי שתתפנה להשלים את מהלך האיחוד עם בעלת-בריתה. הרגע המיוחל הגיע במועצת „חירות" לפני כחודשיים. המועצה אישרה עקרונית את הסכם האיחוד, ו„חירות" והליבראלים מינו צוות ליישומו של ההסכם.

במקביל למאמצים להשלים את הטעון השלמה במהלך של ליכוד הליכוד נותר למפלגה הליבראלית עוד עניין „פעוט" להסדירו בביתה: הסכמה על המפתח לצירופם של חברי מפלגה נוספים, כ-600 במספר, למוסד הרחב ביותר שלה, ומשם למרכז „חירות". על הסוגיה הזאת היא מתישה את כוחותיה בבתי-המשפט ברחבי המדינה ומשקיעה מאמצים למציאת נוסחה מקובלת על הכל גם במגעים בין-גושיים בבית. אלא שבכל פעם שמסתמן הסדר בין המחנות השונים במפלגה הליבראלית, אחוז איגוד העובדים הליבראלים בגרונו של יצחק מודעי ומשבש את מהלך הדברים התקין. הרוב של מודעי במועצה הליבראלית, יש להזכיר, נשען על תמיכת איגוד העובדים הליבראלים, והאיגוד הוא הגורם האינטרסנטי ביותר לסיכול הסכם „חירות"-ליבראלים, שבו יאבד את עוצמתו.

במצב העניינים כרגע לא יהיה זה נועז לנחש, שהבחירות לכנסת יקדימו את חתימת הסכם האיחוד בין שתי מפלגות הליכוד. בלי הסכם איחוד ירכיב הליכוד את רשימתו לכנסת הבאה על בסיס הסכם גח"ל, שכבר הופר בעבר מצד „חירות". בבחירות לכנסת ה-11 נגסה „חירות" כמה מקומות ממיכסת הליבראלים, ועיני הכל רואות שהמפלגה הליבראלית הבליגה על הנגיסה ולא פירקה את השותפות. אם לא יחתם ההסכם המוצק, לא תירתע „חירות" מפני נגיסה נוספת בהרכב הליבראלי לכנסת. במצב העניינים במפלגה הליבראלית קשה לתאר את יצחק מודעי מזיל דמעות על ניפויו של ח"כ בני שליטא מהרשימה, או את אברהם שריר מקונן על אי-הכללת פנחס גולדשטיין בנבחרים לכנסת. ומה שקשה יותר לדמיין הוא את אבלם של חברי „חירות" על מותם הפרלמנטרי של כמה ח"כים ליבראלים.

מהמאגר של הליבראלים תכסה „חירות" את האשראי הקצוב שהעניקו לה הסיעות שיחסמו את האפשרות להקדמת הבחירות במועד הלא-רצוי לליכוד. הליבראלים לא יוכלו לגייס אפילו את אהדת הציבור ל„נבלה" שתיעשה להם. עם המנוסים שיש להם בדעת הקהל, גם 12 חברי-כנסת הם הרבה יותר ממה שמגיע להם על-פי קהל הבוחרים שלהם.

הפלשתינאים והשלום

מאת ד"ר חאתם אבו-גזאלה, עזה

> ברגע שתהיה ישראל מוכנה — או תיאלץ — להגיע להסדר, ייתכן שהפתרון היחיד שתעמוד עליו יהיה זה שהיא דוחה עכשיו מכל וכל: מדינה פלשתינאית.

בעיצוב העמדות המדיניות של הפלשתינאים צריך לשקול היטב את השפעתן הצפויה על הישראלים ועל תומכתם העיקרית, ארצות הברית. עמדות שהוכח כי אין להן כל השפעה — צריך לזנוח ולהחליפן באחרות, המבוססות על המצב המציאותי. לדעתי, המדיניות האפקטיבית ביותר שעל הפלשתינאים לאמצה צריכה להתבסס על ההנחה כי, בצדק או שלא בצדק, הוגי השלטון בישראל כבר החליטו על הפתרון שלהם — הוא הנצחת הסטאטוס קוו, שבו ישראל מקיימת שליטה מוחלטת בכל אדמת פלשתין ובאוצרותיה ולאוכלוסיה הפלשתינאית בגדה המערבית אין זכויות, ו„החירויות" המעטות ניתנות לה בחסד הכובשים.

האינטרסים הלאומיים של הפלשתינאים צריכים, לדעתי, להכתיב להם כי עליהם לכוון את פעולתם לעירעור הסטאטוס קוו בגדה המערבית ולעשותו ככל האפשר לבר-קיים. צריך למהר ולהבהיר כי הזמן, לפחות בטווח הקצר, אינו לטובת הפלשתינאים: בעיקר בגלל האובדן המתמשך של אדמות העוברות לידי המתנחלים היהודים.

איך מוצאים מוצא מן המבוי הסתום? ישראל קובלת כי אינה מוצאת שותף למשא-ומתן. מי יכול להיות השותף? צוות אידיאלי צריך היה להיות מורכב מאש"ף, ירדן וסוריה שינהל שיחות ישירות עם ישראל. יש להניח כי ממשלות בעלת איכות ייצוג כזאת לא יתעלמו אפילו המנהיגים הנציים ביותר של ישראל. אם יוכלו הערבים להסכים על צוות כזה, יילחצו ישראל ותומכיה אל הקיר ועשוי להימצא פתרון לבעיה. וגם אם לא יושג הסדר, לא ייגרם כל נזק וייחשף הבלוף הישראלי.

אבל בהיעדר מצב אידיאלי כזה, מדוע אין שותפים אפשריים המסוגלים בעצמם לדבר עם הישראלים? אני מתכוון לזרם המרכזי של אש"ף בהנהגת ערפאת, לצוות אפשרי למשא-ומתן מן השטחים הכבושים או למלך חוסיין. אין בלבי ספק כי אם יובטחו תנאים קבילים מינימליים לכל אחד מן השותפים האפשריים הללו, לא יהיה שום קושי להתחיל בשיחות גלויות. אי היכולת לפתוח בשיחות — סיבתה כידוע נעוצה לא בהיעדר קשרים. היו הזדמנויות למכביר להחלפת מסרים בין הצדדים ובכל המקרים קיימו פגישות ממשיות בגלוי ובחשאי. העובדה שהשיחות אינן מתנהלות עדיין מוכיחה כי הצד הישראלי איננו מוכן לתת לערבים את התנאים הקבילים המינימליים. הפגישה שנערכה בקיץ שעבר בין המלך חסן ממרוקו לבין פרס מעידה על כך בבירור. אינני יכול לשכוח את המלך חסן בטלוויזיה, בתום הפגישה, מרים את ידיו ביאוש ומכריז כי אי אפשר היה להשיג מן הישראלים את המינימום ההכרחי להסדר מכובד.

בחודשים האחרונים מדובר רבות על ועידת השלום הבין-לאומית, ששמעון פרס וחסידיו תומכים בה בהתלהבות ויצחק שמיר וחסידיו מתנגדים לה בלהט. אני חושש כי בדריפה אחר ועידת שלום בין-לאומית שוב מסיחים את דעתנו מן העיקר. מומחים ליחסי חוץ של ישראל, כמו שמעון פרס, שוב הצליחו להעתיק את הדיון מן התוכן אל הצורה. אני חושש שאנו זונחים, ונזנח עוד שנים, את השאלה העיקרית של הסכם ערבי-ישראלי כדי לדון בשאלה איזו מתכונת תהיה לוועידה, מי יורשה לשבת בה, לכמה זמן היא תכונס ושאלות רבות אחרות שאינן רלוונטיות לבעיה העיקרית של מציאת פתרון לסכסוך הערבי-ישראלי.

אפילו לפני שיכלו להגיע לכלל הסכמה ביניהם בעניין הוועידה הבין-לאומית נאלצו הפלשתינאים לבטל את ההסכם הפלשתינאי-ירדני מפברואר 1985 ולמתוח את היחסים עם מצרים כמעט עד נקודת השבירה. צריכים היינו לפייס את ברית-המועצות ולשלם את המחיר בעד סלילת הדרך להשתתפותה האפשרית בוועידה. ישראל כבר זכה לוויתורים בכל הנוגע להגירת יהודי ברה"מ, וכבר מתנהלות שיחות בעניין חידוש היחסים הדיפלומטיים בינה ובין ברית-המועצות. שוב קרה שאנו מאפשרים להבטיח את האינטרסים של כוח לא פלשתינאי במחיר האינטרסים שלנו. ואולם, אי יכולתו של פרס להביא לכך שהקבינט יאמץ את עמדתו והצהרתו של שמיר שהעניין סגור — הצילו אותנו, למזלנו, מלהופיע שוב כצד שאיננו מסוגל להיענות לתכסיסים הפוליטיים של ישראל.

מוצא טוב מן הסבך בשביל הפלשתינאים הוא להניח לחילוקי הדעות שלהם עם חוסיין ולתת לו ייפוי כוח גלוי ובלתי מוגבל לנהל משא ומתן בשמם ולראות מה הוא יכול להחזיר. שכן, בניגוד למה שנאמר לא פעם בחוגים פלשתינאיים, לא נשאר בידנו דבר שאנו יכולים למסור ואת כל מאמצינו עלינו לכוון להחזרת מה שכבר איבדנו. ייפוי-כוח פלשתינאי ברור למלך חוסיין בוודאי יתקבל על ידו ויתן לו את הכוח הדרוש לעמוד בפני לחצים אזוריים ואחרים שיופעלו עליו.

אולם אם לא יעשו זאת הפלשתינאים — והם מצטיינים באמנות החזרה אל נקודת ההתחלה — יכולים, לדעתי, שוב לנסות לפתוח בשיחות עם חוסיין כדי לראות אם אפשר להסכים אתו על „תוכנית משותפת לפתרון". המכשול העיקרי, לכאורה, להסכמה קודמת היה סירובו של אש"ף להכיר בהחלטות אומ"ם 242 ו-338. העובדה הפשוטה שהכרה זו הוצגה כתנאי מוקדם להשתתפותם של הפלשתינאים בתהליך השלום מראה את גישתם המכשילה של הישראלים ושל התומכת העיקרית שלהם, ארה"ב.

אולם הפלשתינאים צריכים היו, לפי דעתי, להגיע לבשלות פוליטית מספקת ולא לאפשר לאי-צדק זה למנוע את בואם אל שולחן המשא-ומתן. במקום להצהיר כי 242 מתייחסת אלינו כאל פליטים בלבד, צריכים היינו לקבל זאת ולתת לכך פירוש משלנו וכך היינו זוכים להצטרף אל מועדון העילית של מדינות שקיבלו את 242 ונתנו לה את פירושיהן שלהן. היה זה שירות הרבה יותר טוב לאינטרסים הפלשתינאים לו הוצגנו מן הישראלים הסדר, או — בהיעדר הסכמה — היינו חושפים את צביעותם. הנוהג שלנו להדגיש את הצדדים השליליים של ההצהרות וההחלטות הנוגעות לעניינינו פעל תמיד לרעתנו.

אשר להצעת „עזה, תחילה" שמעלים אותה לא פעם והפלשתינאים דוחים אותה מיד. לדעתי, צריכים הפלשתינאים להתמקד לא בעקרון אלא בתנאים העשויים להתלוות לצעד כזה. כפלשתינאי החי תחת כיבוש, חובתי לקבל בברכה את שחרורה של כל פיסת אדמה מן הכיבוש הזה, בתנאי שהדבר איננו קשור בוויתורים ובתנאים פוליטיים שאין לקבלם. לדעתי, אם תלחץ מצרים לנסיגה ישראלית מרצועת עזה — הרי מצרים כבר עשתה את שלה למען השלום — אין זה סביר שאיזו שהיא עמדה ערבית או פלשתינאית תועמד בסכנה. שחרור של כל טריטוריה, אם איננו קשור בתנאים מזיקים, צריך להיות בעדיפות עליונה אצל הפלשתינאים.

בעניין הנימוקים הבטחוניים שמציגים הישראלים כדי להצדיק את סירובם לקבל שלום תמורת שטחים, עלי להזכיר, כי ביוני 1967

(המשך בעמ' 8)

עונה טובה לסחיטה

מאת זאב טריינין

> בשלב ההתמודדות על הקדמת הבחירות הזיקה הקובעת היא לא זו שבין המפלגה המעורבת לבין בוחריה, אלא זאת שבין המפלגה המעורבת לבין סיעות וח"כים שלתמיכתם היא זקוקה, עיין הסכם ליכוד-ש"ס בעניין חוק הגיור

כשנערכות בחירות במועדן, על-פי סעיף 8 לחוק יסוד הכנסת, הקובע כי תקופת כהונתה של הכנסת תהיה ארבע שנים מיום הבחירה, ועל-פי סעיף 9 לחוק, הקובע את התאריך שבו יתקיימו הבחירות עם תום תקופת כהונתה של הכנסת — אין המפלגות המשתתפות בבחירות זקוקות לשותף או לשותפים, כדי לקבוע את מועד הבחירות, שהרי מועד זה הוא נתון וקבוע בחוק. התוצאה היא, שכל מפלגה המשתתפת בבחירות, ללא תלות במפלגה אחרת, שומרת על המייחד אותה מהמפלגות האחרות המשתתפות בבחירות. אין הכוונה לומר, כמובן, שמלחמת הבחירות מתנהלת סטרילית, על נושאים רעיוניים בלבד, ללא פנייה להלכי-הרוח בציבור, כפי שמכינה הלכי-רוח אלה כל מפלגה. אף-על-פי-כן, על אף הפנייה, לא תוכל המפלגה המשתתפת בבחירות שלא להציג לפני ציבור הבוחרים את מצעה הרעיוני. כך, למשל, לא יוכל הליכוד להציג לפני הבוחרים מצע המבטיח חקיקת חוק מי הוא יהודי, בנוסח שגורסים אותו אגודת ישראל וש"ס. זו סיטואציה אחת.

הסיטואציה האחרת היא זו של „הקדמת הבחירות". סיטואציה זו אפשרית אך ורק בדרך של חקיקת חוק על התפזרות הכנסת, על-פי סעיף 34 לחוק יסוד הכנסת: חוק זה יכיל את ההוראה על מועד הבחירות, על-פי סעיף 35 לחוק יסוד הכנסת. כדי להביא להתפזרות הכנסת לפני המועד הרגיל, כפי שהוא קבוע בסעיפים 8 ו-9 לחוק יסוד הכנסת, יש צורך ברוב דעות של המשתתפים בהצבעה, על-פי סעיף 25 לחוק יסוד הכנסת, הדן בהצבעות: „הכנסת תחליט ברוב דעות של המשתתפים בהצבעה, כשהנמנעים אינם באים במניין המשתתפים בהצבעה..." לחקיקת החוק על התפזרות הכנסת אין צורך ברוב מיוחס, גם אין צורך בנוכחות-מינימום כלשהי (קוורום) של חברי כנסת בעת ההצבעה, אם כי, מטבע הדברים, תתקיים נוכחות מאקסימלית בעת הצבעה מעין זו. התוצאה היא, כפי שאנחנו רואים כיום, שהמפלגה המעוניינת בהקדמת הבחירות שואפת להבטיח מראש שרוב חברי הכנסת יתמכו בה בעת ההצבעה על הקדמת הבחירות; כנגד זה שואפת המפלגה שאינה מעוניינת בהקדמת הבחירות, להבטיח מראש שתסוכל אפשרות של רוב בזה.

ההזדקקות לרוב של הצד הרוצה בהקדמת הבחירות ושל הצד המתנגד לכך מחייבת את שתי המפלגות הגדולות, מפלגת העבודה והליכוד, לשתף פעולה עם מפלגות אחרות. ההכרח בשיתוף-פעולה מזמין לחצים מצד המפלגות שבתמיכתן מעוניינים הצדדים. כיוון שהחיים הפוליטיים בישראל מתאפיינים, בין היתר, בחוסר בושה, אנו עדים כיום להיענות הליכוד לתביעות מרחיקות-לכת של מפלגות דתיות, כמו חקיקת החוק מי הוא יהודי, שהמפלגות החילוניות — שגם הליכוד נמנה עמהן — מתנגדות לו על בסיס עקרוני. כלומר, בשלב ההתמודדות על הקדמת הבחירות — בעדה או נגדה — הזיקה הקובעת היא לא זו שבין המפלגה המעורבת בעניין לבין בוחריה, אלא זאת שבין המפלגה המעורבת לבין חברי הכנסת שלתמיכתם היא זקוקה. לפתח חטאת רובץ, חטאת הסחיטה.

(המשך בעמ' 8)

מאבק חסר כבוד על הכבד

מאת אריאלה ראובני

> על-פי הערכה מקובלת בעולם נזקקים להשתלות כבד 20 איש למיליון, כלומר, בישראל 60—80 איש לשנה. העלויות של השתלות לב וכבד נעות בין 50 אלף ל-200 אלף דולר, אלה נתוני הבעיה המחכה לפתרון

החיזיון החוזר ונשנה: חולים, בהם ילדים, הזקוקים להשתלות דחופות של איברים בחוץ לארץ, בעיקר השתלות כבד ולב, והנאלצים לערוך בעזרת בני משפחותיהם וחברים לעבודה מיבצעי התרמות לכיסוי עלויות הטיסה והניתוח והאישפוז, מיבצעים אשר אין עמם כבוד — מן הדין שידליקו נורה אדומה במשרדי הממשלה ויוחל בגיבוש מדיניות ברורה יותר לגבי השתלות ומימונן.

הנושא לא מוצה עד כה, גם לא לאחר שהחליט משרד הבריאות סופית על הקמת שני מרכזים להשתלות איברים בארץ, בבית החולים רמב"ם בחיפה ובמרכז הרפואי „הדסה" בעין כרם, ירושלים.

השאלה המרכזית שעליה חייב המימסד להשיב, ללא סטיות והתחמקויות, היא זו: האם חייבת המדינה להעמיד לרשות אזרחיה את כל החידושים הטכנולוגיים בתחום הבריאות, כדי להבטיח את זכותם לחיות וכדי למנוע מצב, שבו שירותים רפואיים יקרים יהיו נחלתם של בעלי יכולת בלבד.

במדינות מתוקנות רואים במתן טיפול רפואי מתקדם זכות לא-מעורערת של כל אזרח, ואם שירותי הבריאות הללו אינם בהישג ידו של אזרח כל שהוא, קופות החולים מעמידות לרשותו את המימון הדרוש לקבלת השירות. אצלנו, ממשרד הבריאות הנתון בסד של מגבלות תקציביות חמורות, קשה לצפות לגישה מתקדמת כזאת, אף שבארץ נכללות ההשתלות בביטוח של קופות החולים. עם זאת אין המשרד יכול להשתמט מלהשיב על השאלה אם להפנות משאבים רבים להשתלות המתאימות למספר קטן של חולים, או עליו להקצותם לסוגיות רפואיות אחרות, שנוגעות למספר רב של חולים. משרד הבריאות אינו נחפז להשיב ודומה כי הוא מעדיף להשאיר את הנושא בידי המציאות, היוצרת עובדות מוגמרות.

הנה, קבע משרד הבריאות כי יש להקים מרכזים להשתלות איברים בארץ, אולם יחד עם זאת הודיע חד משמעית כי אין לו המשאבים הדרושים להקמת המרכזים ולהפעלתם. ואכן המרכזים הללו מוקמים ומופעלים בעזרת תורמי אגודות הידידות שלהם בארץ ובחוץ לארץ. גם במצב זה, אין ספק כי ההחלטה על הקמת המרכזים היתה בעיתה, חרף הדעות השליליות שהושמעו בעניין זה, אם מביאים בחשבון גורמים כלכליים ומקצועיים.

ההשתלות נעשות יותר ויותר עניין של מיומנות טכנית שהיא כיום מאפייני הרפואה המתקדמת, והרצון להשתלם בהשתלות מתוחכמות וחדשניות היא נחלת רופאים ומנתחים בכל העולם. עלויות ההשתלות בארץ — כמובן, בתנאי שיימצאו תורמים — נמוכה הרבה מעלויות הניתוחים בחוץ לארץ. זאת ועוד: בגלל הקושי בהשגת תרומות איברים והתאמתם למושתלים, מסתמנת באירופה ובארה"ב הנטיה להגביל את ההשתלות לאזרחי המדינה בלבד. לאמור: עלול בעתיד להיווצר מצב, שבו תימנע אפשרות של השתלות איברים לישראלים בחוץ לארץ.

אולם בינתיים שורר מצב פרדוקסאלי: מצד אחד הוקמו בארץ מרכזים להשתלות כבד ולב עם צוותים רפואיים מיומנים ועם ציוד טכנולוגי חדשני, אולם מצד אחר היקף פעולתם אפסי כמעט, בעיקר בשל המחסור התמיר בתורמים. השגת תרומות של איברים בישראל היא עניין כאוב ומורכב. למרבה הצער קשה לתלות תקוות רבות בשינוי האווירה בעניין זה בקרב הציבור, אף לא בקרב הציבור החילוני. יוצא אפוא כי על משרד הבריאות להיערך בעתיד הקרוב לקראת מספר גדל והולך של פניות מהציבור לביצוע השתלות בחוץ לארץ. על פי ההערכה המקובלת כיום בעולם, נזקקים להשתלת כבד כ-20 איש למיליון, כלומר מספר הנזקקים אצלנו עלול להגיע ל-60-80 בשנה. העלויות של השתלות כבד ולב נעות בין 50 אלף עד 200 אלף דולר לניתוח. ההיערכות חייבת לבוא לידי מימוש בהקמת קרן מסוימת, שתנוהל על ידי ועדה בין-משרדית בשיתוף אנשי רפואה, לכיסוי העלויות של השתלות דחופות בחוץ לארץ. אל הקרן הזאת יש להזרים סכומי כסף שהצטברו בקופות הביטוח הלאומי וכן כספים שנאספו במיבצעי-התרמה פרטיים ונותרו בידי המתרימים או בחשבונות מיוחדים שנפתחו לצורך זה בבנקים.

רק בדרך זו יהיה אפשר להסיר את ההשפלה של פשיטת יד לחסדיו של הציבור, הנכפית על בני משפחותיהם של החולים במאמציהם הנואשים למימון השתלות יקרות.

نقلا عن الأصل

مطابق للأصل

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

ומי לא בא...

מסתבר שאין די בכך שבמלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ יתגורר בבניין שלך, כדי למנוע הקמת בניינים נוספים בסמוך. כך גילו שכניו של שמעון פרס (בתמונה) ברחוב אופנהיימר 28 בנווה־אביבים. ביום ששי הם קיימו אסיפת מחאה בנסיון למנוע את צפיפות הדיור המאיימת עליהם, אולם מי שלא בא היה השכן פרס... עבודות התשתית לבנייה החלו להתבצע בימים אלה ממש, והדיירים החליטו לצאת למאבק משפטי באמצעות עו"ד אבנר מנוסביץ. זאת לאחר שנציגיהם כבר היו אצל ראש עיריית ת"א שלמה להט שהבטיח לעזור, אך לא קיים. לעומת זאת הציע צ'יץ לדיירים לפדות את אדמת הבניינים מן הקבלנים, בסכום הצנוע של 3 מיליון דולר.

נתן רועי

ללא מלים

אוניברסיטת בן־גוריון בנגב העניקה בסוף השבוע את „פרס בן־גוריון" לחתן פרס נובל, פרופ' לייטנס פולינג (86). פולינג, שזכה פעמיים בפרס נובל (ב־1954 פרס נובל לכימיה על גילוי מיבנה החלבון, וב־1962 פרס נובל לשלום, על יוזמתו להפסקת ניסויים גרעיניים בחלל), מבקר באוניברסיטה לרגל הכינוס השנתי של חבר הנאמנים. במסגרת זו גם הוענק השבוע תואר ד"ר לפילוסופיה לאות כבוד לחתן פרס ישראל, הסופר והמשורר ניצול השואה, אבא קובנר. בשל טיפולים רפואיים, קובנר אינו מסוגל לדבר, ובמקום זאת הוקרא קטע משירו, שחיבר בעדו. לאחר הקראת הקטע: „כשאמרו לו שיכרתו מיתרי קולו ללא שיור היה זה אמנם אישור קטן למה שכבר ידע", קם הקהל על רגליו וכך כיבד במשך דקות ארוכות את חתן הפרס.

אמיר רוזנבליט

מזכיר חדש

שמואל איל, חבר קיבוץ ניר־אליהו, נבחר לתפקיד המזכיר הכללי של ברית התנועה הקיבוצית, המאגדת את כל התנועות הקיבוציות – התנועה הקיבוצית המאוחדת, הקיבוץ הארצי והקיבוץ הדתי וכן מושבים שיתופיים הקשורים בתק"ם. הוא מחליף את מרדכי (מרשה) חריש מקיבוץ יראון, שמילא את התפקיד ב־4 השנים האחרונות. איל (52) מילא בעבר תפקידים ציבוריים בקיבוצו ומחוצה לו. בין השאר היה 6 שנים מנהל בית־הספר המקיף של קיבוצי דרום־השרון ושליח מיוחד בדרום־אפריקה.

חילוץ שרירים – למעלה מ־7000 חברות נעמ"ת ובני משפחותיהן, השתתפו בשבת ביום ספורט עממי במכון „וינגייט" בנתניה, במסגרת משחקי „הפועל". אורחי הכבוד היו שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו ובעלה. במרכז היום עמד משחק כדורגל שנערך בין קבוצת הנשים „מילך נעמ"ת אזור" לבין קבוצת הגברים „כור אזור". בעיטת הפתיחה נבעטה ע"י מזכ"ל נעמ"ת מאשה לובלסקי (בתמונה), והמשחק הסוער הסתיים בנצחון דחוק של הגברים. 90 דקות עמדה התוצאה על 0:0, והנצחון הוכרע לטובת הגברים רק ע"י פנדלים. בהתעמלות אירובית על הדשא השתתפו גם שרת הבריאות ומזכ"ל נעמ"ת.

חנה פאר

אור לחילונים

מסיבה ספרותית התקיימה אמש בקפה־תיאטרון הבימה למפיק דודו אלהרר, עם צאת הספר „פרקי אבות", ספר חוכמה במהדורה מיוחדת לחילונים, שאלהרר ערך ועיצב. מתי כספי, ריקי גל, משה ארגוב, נתנאלה, ישראל גוריון, אהוד מנור, ח"כ שולמית אלוני, יואל רפל, שלמה שבא, הגרפיקאי מרשקובר, הצייר דני קרמן ורבים אחרים באו לברך. לאלהרר סיבה מיוחדת להפקה זו, להגדיה „אנשים בארץ קונים את ספרי חליל ג'ובראן ואת ה'קאמה סוטרה' בזמן שכל החוכמה נמצאת בהישג יד, אך מופקרת אצל הדתיים". ח"כ שולמית אלוני רכשה לאחרונה 25 כרכים של הספר ומחלקת אותו כשי לחברים. בנו של דודו, יאיר אלהרר (13) העלה את הספר על סרט המחשב בביתו, והתמלוגים יהיו מתנת בר־המצווה המקורית שלו. אלהרר מזוהה כמפיק של מופעים מוזיקליים ותקליטים. בבחור ישיבה לשעבר, יעד את הספר לקהל חילוני בלבד, במגמה לעטוף חוכמה עתיקה בלבוש מודרני.

בתמונה מימין לשמאל: ישראל גוריון, שולמית אלוני, משה ארגוב ודודו אלהרר עם בנו.

יורש

במשפחת השר משה שחל התפוח לא נפל כנראה רחוק מן העץ. הבן עופר (26) נבחר ליו"ר אגודת הסטודנטים באוניברסיטה העברית. עופר שחל החל לומד בפקולטה למשפטים במקביל ללימודי תואר שני בפילוסופיה, והוא התמודד על מקום בועידת הסטודנטים במסגרת הפקולטה למשפטים. התוצאה היתה טובה מן המשוער: הוא נבחר לועידה וזכה בקולות רבים יותר מיו"ר תא המימין, גלעד אדרי ברזילי. שחל הצעיר מתבונן עתה להכנס לפעילות פוליטית בתא הסטודנטים של המערך, בהסתייגות אחת: „אשקיע בלי להקריב את הלימודים", אמר. אחרי שיסיים את לימודיו – הכל פתוח.

יורם לוי

מהחבל לעץ

פיליפ פטי, מי שפתח את פסטיבל ישראל בהליכה על כבל, עבר ביום ו' למעשה ארצי יותר: הוא היה אורח הקרן הקיימת לישראל ונטע עץ ביער השלום בירושלים. בתמונה הוא נראה עם חברתו איילין ובתו ג'יטסי.

צילום: יצחק הררי

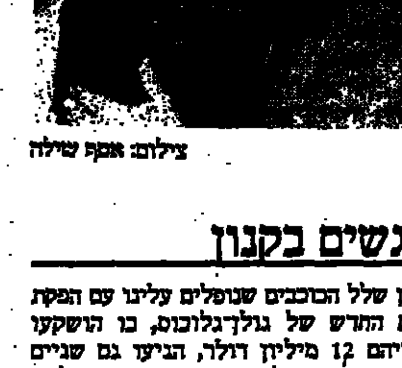

צילום: אסף שילה

נפגשים בקנון

בין שלל הכוכבים שנופלים עלינו עם הפקת סרטם החדש של גולן־גלובוס, בו הושקעו לדבריהם 12 מיליון דולר, הגיעו גם שניים ותיקים ששמחו לפגישה מחודשת – לורן באקול ופיטר יוסטינוב.

המדור נערך היום בידי מיכל פלג

מכתבים למערכת דבר

כן ל„לביא" ועוד

ד"ר יצחק צסלין כתב מכתב מפורט למדור זה (13.5.87) „כן ל„לביא" ומביא נימוקים רבים לטובת המשך ייצורו. שני גורמים לא פירט. במידה ואנו לא נשלים את ייצור הלביא, ייעשה הדבר על־ידי האמריקאים תוך כדי ניצול כל ההמצאות והשיפורים שמומחינו טרחו על כך והשיגו הישגים בלתי־רגילים.

דבר אחר הוא המימון. כותב המכתב נדרש לעם היהודי. דומני, שקיימת דרך פשוטה ושונה שתוכל לסייע לממשלה ולמדינה לפתור בעיה כבדה ומעיקה אחרת. יבוא המימון ללביא ממניות שבהסדר.

הממשלה קיבלה על עצמה בזמנו תשלום מלא בתוספת ריבית לכל בעלי מניות הבנקים שבהסדר. למרות שמרבית מחזיקי המניות ביקשו להתעשר במהירות והיה זה כסף פנוי להימורים ולמעשה בהימור זה הם צריכים להפסיד כולם, רק לא המדינה.

כלכלנים יושבים ודנים איך לעמוד בהתחייבות הממשלה לשלם סכומי עתק עם בוא יום פרעון המניות. יופנה הכסף למימון הלביא. יכסה תחילה את הריבית ועוד אחוז מסויים מהמניות כולן. יוצע למחזיקי המניות להשקיע את כספם במימון הלביא בהטבה מסויימת. לאלה העומדים על קבלת הכסף מהבנקים לאלתר, לחייבם להפריש סכום מסויים למימון הלביא. סכום זה יהיה מדורג על פי גובה הסכום ומספר המניות שמבקש אדם לפרוע. אם מעט, ההפרשה באחוז נמוך, אם הרבה האחוז יגיע בעשרות אחוזים. בדרך זו ניתן לצאת מבעיית המניות בהסדר, לעזור במימון הלביא וגם לתת הרגשה טובה לציבור שניתן להשתתף בצורה פעילה, טובה ויעילה בייצור הלביא.

יהודה אריאל
צוריה

דווקא כן לוועידה בין־לאומית

משום שהנני חסיד א"י השלימה ומאמין בזכותנו הבלעדית על א"י, בתוקף ההבטחה, בתוקף המורשת ההיסטורית, בעקבות נחלי הדם היהודי שנשפך על כברת ארץ זו, בתוקף תחושה זו, אני בעד ועידה בין־לאומית ועדיף בלא כל נציג ירדני או פלשתיני.

נציג ערבי בוועידה יתן לערבים לגיטימציה, כאילו הם שווי זכויות תקיות על א"י ואילו אני טוען, כי הם, הערבים, אינם צד בכריה. לעומת זאת, למען מניעת מלחמה (ותפסיק לדבר על שלום, חלום באספמיה) למען שלוה שתביא בעקבותיה עליה, מניעת ירידה והזהות נשרים, מוכן אני להעניק לערבים שטחים. להעניק ולא להחזיר (הרבה או מעט, תלוי מי יהא המעניק) מוכן לתת לערבים שלטון דיבור, על יישובים יהודים, ובלבד שיידעו כי אנו היהודים יודעים החשים כי ארץ שלנו היא.

על כן, אין לחשוש מרוסים וסינים. להעניק שי לערבים למען מניעת מלחמה, יקבע המעניק עצמו לפי האינטרסים הנראים בעיניו. על כן, למען השלוה, הנני גודל לוועידה בין־לאומית.

אריה מהודר
בת־ים

היכן בטלוויזיה אלמנות צה"ל

הנני אלמנת צה"ל. לא אדבר על תנאים סוציאליים כאלה ואחרים שנראה לי שאנחנו האלמנות ויתומי צה"ל מקופחים בהם. אבל אדבר על מעט זכויות בהקשר לימי זיכרון ולשכול.

אנחנו, אלמנות צה"ל חיות את יום הזיכרון הוא חי עמנו 365 יום בשנה: עם כל התמודדות, עם כל שמחה, עם הקושי בגידול ילדינו בגפינו, עם מאבק יומיומי להמשך החיים כרגיל.

הנה, זו השנה השניה ברציפות שבערב יום הזיכרון בטלוויזיה, אין מלה אחת מפי אלמנות צה"ל. היא לא בתמונה, היא לא קיימת, לה לא ניתן „הכבוד" להגיד מלה בערב מקודש זה. גם אין „מקום" או „זמן מיקוד" ליתום צה"ל וכיום משתיקים מאות חיילים שאבותיהם נפלו במלחמת ששת הימים.

רבות מאיתנו האלמנות מרגישות כל השנה מנודות, אבל בערב יום הזיכרון מגיעה לנו איזו הזדהות, איזו הכרה, איזו תזכורת על קיומנו.

אחרי כל העצבות הגדולה שעוברת עלינו ועל כולנו בשבוע חג העצמאות אני קוראת בעיתון „הארץ" את יוסי שריד בכתבתו – „עייפה נפשנו לנהרגים" מיום 7.5.87. אני עם יוסי שריד כל השנה, אני איתו מאוד, אבל מצאתי כאן או מעידה או השתקפות המצב – במה שלא כתב: „בתוך הדממה הכבדה שאחרי המימונה ושלפני יום העצמאות, האותיים תקועות באוזני לשמוע, בריבתי את האבות והאמהות את האחים והאחיות הבנים והחברים ולבכות. אני רק ובוכה"... וכו'.

יוסי, יש בנים, יש אבות, יש אמהות, יש אחים ואחיות וחברים ואין אשתו של...?

הן פשוט נמחקו.

במסגרת, אולי „בושה" לספר, יש האלמנות צה"ל ברצונן לחזור לחיים ויש לאלמנה חבר, או אפילו מאהב, או היא נישאת בשנית. וקורה והן מולידות בשנית גם ילד חדש ודבר זה מחזיר להן את חיותן ומוריד מהכאב – כנראה שעובדות אלו פסלו אותנו מלהיות „וכאילו" לכאב, ופסלה אותנו על אחת כמה וכמה מלהיות מחסרות ביום הזיכרון.

משיחותי הרבות שניהלתי עם אלמנות רבות בכל הארץ, גם אלמנות שנישאו בשנית, וגם אלמנות שהתאהבו בשנית, הכאב תמיד איתן והן אלמנות בלב.

נורית מנור
נאות אפקה

בעיית הגימלאים – הצדק וההגינות

מסתבר, שקיים נושא אחד בו אחדותה של ממשלה זו נשמרת ולא נתגלו לגביו פרצות או חילוקי־דעות כלשהם בקרב מקבלי ההחלטות במדינתנו. גם בימים אלה גדושי הויכוחים, פער בהשקפות והשמצות גידופים בין שרים וחברי כנסת של שתי המפלגות הגדולות בישראל, קיים קונסנסוס מלא בעניין „מעשי" אחד והוא גובה שכרם הנמוך והכוער של גמלאי העם והמצטרפים אליהם.

לאחרונה שוב הועלה שכבה של שכבה מועדפת זו על אף העובדה שהיא זכתה כבר לפיצוי שחיקה, אשר הסתכם ב־58%. דבר זה קורה בעת שהאוצר מטיל וטו שרירותי נגד תיקון השחיקה של הגימלאים התקציביים, הזכאים על פי קביעה חד־משמעית של ועדת מומחים, בהשתתפות נציג האוצר, ובאישורה – פה אחד – של ועדת הכספים של הכנסת לתיקון שחיקת גימלתם בשיעור של 26.7%, וטענתו היא שאין לאוצר אמצעים כספיים למטרה זו.

מן הראוי לציין, כי על פי מסקנות הוועדה שחיקה זו נוצרה ב[illegible] שנים האחרונות בלבד והגימלאים שפרשו לפני מועד זה שחיקת גימלתם גבוהה יותר. מעניין, שקיימים משאבים כספיים כדי לשפר מצבם של „החזקים" הנהנים מרמת שכר, העולה על 4,000 שקל לחודש, אבל בו זמנית לא קיימת אפשרות לתקן שחיקה מוכחת של גימלאים, הזוכים להכנסה עלובה של כמה מאות שקלים לחודש, לאחר שירות של עשרות בשנים. זהו הצדק וזאת היא ההגינות של הממשלה על שני מרכיביה.

יש לקוות, שכיום הבחירות, הקרב והולך, יזכרו גימלאי ישראל, ולא רק הם, את העובדות המחפירות והמביישות ויהיו מודעים לעובדה שהם נציגי הליכוד והמערך מעל במת העבודה בכנסת ובממשלה נתנו יד למעל הזה, ויסייעו לנו לקיים את האימרה עתיקת היומין: „אם אין אני לי מי לי".

שלמה דיאמן
מיוזמי רשימת הגימלאים לכנסת ה־12

קנית? שילמת!

אדם מחליט לקנות קניה רצינית, שלגביה חושבים הרבה ומחליטים לאט. הוא פונה לכתובת המתאימה והוא מוכן לשלם ולקבל. וכאן הוא נתקל בשורה של הפתעות. ראשית – ה„חפץ" איננו כרגע. לקבלתו נא להתאזר בסבלנות. יהיה בעוד, נגיד, כמה חודשים.

האדם שהחליט לקנות, איננו חוזר בו הוא מוכן להפקיד דמי קדימה בידי הסוחר ואת השאר – עם הקבלה. ואז – הפתעה שניה: את הכסף יש לשלם במלואו – עכשיו. ללא התחשבות בהיקף הקניה ובמועד הקבלה! למה? ככה! טוב. האדם כותב צ'ק, הכולל, כמובן, גם את רווחיו העתידיים של הסוחר.

ולמה לא? מגיע לו. והנה הפתעה שלישית: מהר מאוד מסתבר, שהצ'ק נפרע ומופקד כמובן, בחשבונו של הסוחר. כלומר, שרווחיו של הסוחר מכפילים את עצמם פעמים אחדות. התשובה לשאלת רבים „למה"? היא שוב: ככה! ולעיתים – ככה אנחנו רגילים.

מכיוון שההרגל הזה הוא טוב לצד אחד בלבד, אולי כדאי לשאול – אלו הרגלים הם אלה שמהם רק צד אחד נהנה? מה מזה יש לקונה? הוא בא לקנות עכשיו ולקבל את החפץ. במקום זה הוא עושה שתי פעולות שאינן כל כך נעימות לו: הוא משלם מראש והוא מחכה. ומה יעשה אם יידרש להמתין זמן נוסף על זה שנקבע לו? הרי הריבית על הכסף שפעם היה שלו – צומחת ועולה!

כבר פעמים רבות דנו במקרים שכאלה גם מעל דפי העיתון. נראה, שהדיונים לא נשאו פרי, אם עדיין ה„הרגלים" נמשכים, או שתכני הדיונים אינם מגיעים אל הכתובות הנכונות, אל כל אותם הגופים שלקחו על עצמם לעמוד לימין הצרכנים. ולכן, מי שמכתיב את ה„הרגלים" הוא גם זה המוציא אותם לפועל. יפה?

תמר כהן
כפר סבא

טכס נטיעת עץ ע"ש פרידריך בורן

ב־5.6.87 יתקיים ב„יד ושם" טכס נטיעת עץ בשדרת חסידי אומות העולם לזכרו של מר פרידריך בורן, איש הצלב האדום הבין־לאומי שפעל בבודפשט והציל חיי אלפי יהודים.

איש זה מצטרף לגלריה של שלושה אישים שתרמו להצלת רבבות יהודי בודפשט במלחמת העולם השניה. מפעלו אינו נופל ואולי אף עולה על מפעלם של ראול ולנברג וקרל לוץ.

חוסר ידע על פעילותו נבע מהעובדה שהצלב האדום הבין־לאומי בז'נבה לא איפשר עד כה לעיין במיסמכים הסגורים שלו, ויוצאי הונגריה בארץ שפעלו ביחד עם בורן, השתתפו בהצגת מועמדותו לפני „יד ושם".

הנהלת „יד ושם" ומארגני טכס נטיעת העץ על־שם פרידריך בורן פונים לכל יוצאי הונגריה שהיו מעורבים במיבצע ההצלה שנעשה באמצעות נציג הוועד הבין־לאומי של הצלב האדום בבודפשט – ומעוניינים להשתתף בטכס, לפנות לעו"ד אריה בן־טוב – רח' דניאל פריש 8 תל־אביב, טל: 03־257722.

עו"ד אריה בן־טוב
תל־אביב

תודה גלויה

לבית־החולים כרמל, מחלקה פנימית ב', למנהל הרפואי ד"ר רמות, לד"ר גולן, לד"ר דיאמנט, ולכל צוות הרופאים, האחיות, הרנטגנאיות, הפרסונל, הסניטרים ולכל חבר העובדים על הטיפול המסור, על היחס האנושי, על הניקיון והסדר ועל העזרה המהירה בכל עת.

ש. שלום
ל"ג בעומר תשמ"ז

ברידג'

סוף טוב במחשבה תחילה

מאת ארגונה שפאן

שחקן טוב נמדד גם בכשרו לתכנן את המשחק כהלכה, ולהימנע מכשלונות גם במקרה של חלוקה רעה. לעומת זאת פזיזות, מהירות וחוסר תכנון תכונות המובילות לכישלון.

	צפון	
	♠AQ84 ♥AK92 ♦Q75 ♣105	
מזרח		מערב
♠62 ♥Q1084 ♦964 ♣7643		♠75 ♥J ♦AKJ103 ♣KJ982
	דרום	
	♠KJ1093 ♥7653 ♦82 ♣AQ	

מחלק: מערב
פגיעים: אף אחד
ההכרזה:

מערב	צפון	מזרח	דרום
1 דיאמונד	כפל	---	2 ספייד
---	3 ספייד	---	4 ספייד

מערב הוביל במלך, אלוף ושלישית דיאמונד. הכרוז שיחק את המלכה והשליך מידו את ... מה הייתם אתם משליכים אם הייתם משליכים את המלכה קלאב, כפי שעשו השחקנים ברוב השולחנות הייתם גם אתם נכשלים בביצוע החוזה (שאמנם ניתן עדיין לבצעו על ידי משחק המלך הארט ולתת למערב לזכות בלקיחה בקלאב כשהכרוז משליך הארט מידו) הכרוז במקרה זה השליך הארט מידו משום שלאור ההכרזה רבים הסיכויים שהמלך קלאב בידי מערב ואז יהיה זה קרש ההצלה של הכרוז במקרה וסידרת ההארט איננה מחולקת. במקרה וסידרת ההארט מחולקת יוכל הכרוז, בשלב מאוחר יותר להשליך את הקלאב על ההארט הרביעי. הכרוז זכה עם המלכה דיאמונד ברוזם, שני סיבובים של שליטים, כשהכרוז מסיים בידו, הארט לעבר הרוזם, חוזר ליד בספייד, ושוב הארט לרוזם, במקרה ומערב משרת בהארט, היה הכרוז עוקף עם התשיעיה, כדי להבטיח שלוש לקיחות בהארט, אולם מערב השליך קלאב והכרוז זכה במלך הארט והמשיך באלוף קלאב ובמלכה קלאב. מערב נאלץ לזכות עם המלך ולחזור בקלאב או בדיאמונד בשני המקרים הכרוז זורק ברוזם כשהוא משליך הארט מידו ומבצע את החוזה.

עונה טובה

בחוזי היום־יום, כידוע, סחיטה היא עבירה פלילית. בסעיף 431 לחוק העונשין נאמר: „המנצל את המצוקה, החולשה הגופנית או השכלית, חוסר הנסיון או קלות הדעת של הזולת לאחת מאלה, דינו מאסר שנה: 1) דורש או מקבל דבר שאינו מגיע לו כדין; 2) דורש או מקבל בעד מצרך או בעד שירות תמורה העולה במידה בלתי סבירה על התמורה המקובלת..."

אני ער לקושי שביישום סעיף זה מחוק העונשין למישור המסויים במציאות הפוליטית שמאמר זה דן בו, אבל אולי אפשר למצוא בכל־זאת הקבלות מסויימות. למשל, ניצול המצוקה של מפלגה מסויימת לקבלת תמורה בעד „שירות" מסויים, „תמורה העולה במידה בלתי סבירה על התמורה המקובלת", כמו שינוי סטטוס־קוו של העמדות בנושא הדתי. הצרה היא שהתנהגות מעין זו היא סימפטום של החיים הדמוקראטיים בישראל, בהיותה פועל יוצא של שיטת הממשל, שהמחוקק הישראלי קבע אותה באורח דמוקראטי, שיטה שאין בה הפרדה בין הרשות המחוקקת לרשות המבצעת, במתכונת הקיימת במשטר נשיאותי.

אולי הגיע הזמן, במסגרת המשטר הדמוקראטי השורר בישראל, להביא בדרך דמוקראטית לשיטת ממשל דמוקראטית שונה, שתקטין את התלות המוחלטת שבין הנבחר לכנסת ולמפלגתו על־ידי בחירות אזוריות. כן תקטין שיטה זו את התלות היום־יומית של הרשות המבצעת בחברי הכנסת, על־ידי קיום משטר נשיאותי של נשיא שייבחר לקדנציה אחת בלבד. מה שבטוח הוא, שמשטר כזה ימנע, בין היתר, שימושים וניצולים לרעה, כפי שהדבר בא לידי ביטוי בהסכם הליכוד־ש"ס על חוק הגיור.

הפלשתינאים

כלה ישראל, ממה שמכנים היום „גבולות שאינם בני הגנה" לא רק להגן על עצמה, אלא לכבוש את סיני, או רמת הגולן, את הגדה המערבית ואת רצועת עזה. וחשוב לקבוע, כי הבטחון מוכרח להיות דו־צדדי וכי האינטרסים הבטחוניים הלגיטימיים של הפלשתינאים והערבים חשובים באותה מידה כשבאים לדון בדבר.

ברגע שישראל תהיה מוכנה להגיע – או תיאלץ להגיע – להסדר, ייתכן מאד שהפתרון היחיד שהיא תעמוד עליו יהיה זה שהיא דוחה עכשיו מכל וכל: מדינה פלשתינאית חלשה בגדה המערבית ובעזה – מפורזת על־ידי ישראל. במדינה זו יצטרכו כל המנהיגים הפלשתינאים להתקבץ ולקבל על עצמם את החובות הנוכחיות של המדינות הערביות השכנות לשמירה על השקט בגבול עם ישראל. ישראל תנשוף בעורפה של „מדינה" זו כל הזמן, ובמידת הצורך תוכל לכובשה מחדש בזמן קצר. המנהיגים הפלשתינאים שישרדו לאחר זאת, לעולם לא ימצאו את המעמד המועדף שהם נהנים ממנו עתה בעולם הערבי.

מה צריכה אפוא לעשות מנהיגות פלשתינאית החופשית לפעול למען מיטב האינטרסים של הפלשתינאים? עלינו לתמוך בפתרון העשוי יותר מכל לסיים הכיבוש הישראלי בגדה המערבית ובעזה. אם ניתן להשיג זאת באמצעות ירדן, עלינו להגיע להסדר עם ירדן. אם מצרים יכולה לעזור, עלינו לחתור לקשור קשרים עם מצרים ולקדם את יכולתה להיות לנו לתועלת. השיקול הקובע בהחלטתנו לאמץ קו פעולה צריך להיות סיכוייה של אותה פעולה לסיים את הכיבוש.

ואולם יאסר ערפאת יכול להוליך על יוזמה שתשחרר את אש"ף ואת הפלשתינאים מן הצורך לחפש הסדר באמצעות צד לא־פלשתינאי. אילו היה ערפאת מצהיר מיד ובבהירות כי בתנאים מסויימים, שיוסכם עליהם בשיחות ישירות עם הישראלים, יכיר אש"ף בישראל, וכי עד שתמצא יוזמה פוליטית זו יופסק המאבק המזויין – אין ספק שהוא יטלטל בכך את המערכת הפוליטית הישראלית והכדור יהיה במגרש הישראלי. צעד כזה פירושו ניסוח מחודש של העמדה הפלשתינאית בדרך אינטליגנטית העשויה לאלץ את המנהיגים הישראלים לשקול מחדש את מדיניותם הנוכחית.

כשאני סוקר את הזירה הפוליטית הנוכחית בישראל, אני תוהה אם יכול אני להתפתות ולהניח כי הפעם יכולים אולי הערבים למלא תפקיד חשוב בקביעת הגורם שיקים את הממשלה הבאה בישראל. למרות אכזבתנו בשטחים הכבושים מהיעדר שיפור בתנאינו במשך כהונתו של פרס תקופת הצפים שלו, אני סבור שהתבונה מחייבת שהערבים ינסו להידבר עם פרס על הסדר אפשרי, אם ישובו פרס ומפלגתו לשלטון לאחר הבחירות – הסדר ולא הסכם, משום שישראל, כפי שכבר ציינתי, איננה מוכנה ליישוב הסכסוך כרגע. ואולם, אם יתברר כי למפלגת העבודה ולפרס יש אפשרות ממשית להביא להסדר, הרי סיכוייהם בבחירות עלולים להשתפר בהרבה.

בינתיים צריכים הפלשתינאים הנתונים תחת כיבוש לחתור לקבל על עצמם ככל האפשר את ניהול ענייניהם. עליהם לדרוש את החלת סעיף 4 של ועידת ז'נווה, המגביל את התערבותם של שלטונות כיבוש בשטחים כבושים לבטחון כוחותיהם. עלינו להנהיג רפורמה מיידית במערכת החינוך, להביא לשיפורים הכרחיים בשירותי הבריאות ולהקים מבנה כלכלי תשתית כלכלית משלנו.

ואולם אם יתברר, להוותנו, כי אין באופק הסדר הקשור בפינוי השטחים הכבושים, חובה על הפלשתינאים ללחוץ למען זכויות אזרחיות מלאות שיובילו לייצוג פלשתינאי בכנסת ויסללו את הדרך להקמתה של מדינה דו־לאומית. כפי שאמר לא פעם האלוף הרכבי, „אם ישראל איננה מוכנה להרשות מדינה נפרדת לפלשתינאים, עליה להתכונן לכך שהיא עצמה תיהפך למדינה הפלשתינאית".

(הכותב הוא מחשובי העסקנים הפוליטיים ברצועה, הנחשב פרו־ירדני אבל מקבל גם על הנהגת אש"ף בראשות ערפאת)

מול פניהם

(סוף מעמוד 7)

אני יודע מפי חברי פרופ' יוסף בן שלמה, כי בשיחות ארוכות אל תוך הלילה הגיעו האנשים עד כמה הם מנבדים עצמם לדעת מקרבים בקרב עמם, הן בשל השחתת רכוש הערבי האלמוני, והן בשל הפגיעה בחיילים הצעירים שלא העלו בדעתם אירוע מתפיד כזה.

אז מה עושים אל מול דמו של ילד שהשטן בכבודו לא ברא לו נקמה ותבונה הנוראה, ההתאפקות. ההכרה כי אין תגובה קלה, רצח מכללת חברון כבר מאחורינו. עוד פה ושם מעיזים לשמע את האלוף מצגע בקריאות ביניים זועמות. אך הרוב הגדול, מאוגרף ומחריש, מעניק ל„כוחות הבטחון" את הטיפול הבלעדי בעניינים האלה.

אם אכן מדובר ב„פיגוע חבלני על רקע לאומי" הרי אתה נוכח לדעת בפעם האלף מה רב סמטומם הקטלני של אלה. שהרי אין לך דבר המחזק יותר את הישראלים, את דבקותם במולדתם, את נחישותם, ממראה האבן הכבדה המוכתמת במערה השומרונית הזאת.

הללו מגדלים את תליינם, מעצימים ברחוב הישראלי את הזעם והיאוש, פוגעים במתונים שבנו, הנכונים להסדר כלשהו, בארץ היקרה הזאת העייפה להרגים.

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב:
דיזנגוף – דיזנגוף 132 – 223390
קינג ג'ורג' קופ"ח מכבי – בקינג ג'ורג' 25 – 282650
ירושלים
קרית משה – קרית משה 1 – 526135
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה
הדקן – שטמפר 24 – 910946
בני־ברק – רמת גן
רמה – ז'בוטינסקי 63 רמת־גן – 7514485
בת־ים – חולון
גני בת־ים – הנביאים 3 בת־ים – 5515671
קופת חולים – עין יהב 4 חולון – 884854
רעננה – כפר־סבא הוד השרון
קופת חולים כפר סבא בן גוריון 45 כפר־סבא

מודעון
מוקד סיוע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל:
טלפון 03־433300
בימים א' עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב בימים ו' ובערבי חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא מס' 49 – טלפון 03־284649
בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00
בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים – מ־15.00 עד 21.00
אזור חיפה
רחוב הגפן 26 קומה ג' – 04־523566
כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

קו פתוח – ארגון קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03־221680 (24 שעות)

קבלת מודעות 24 שעות ב"דחוף"
מודעות משפחתיות דחופות
אל יתר סוגי המודעות ל
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות 24 שעות ביממה
ב"דחוף דיזנגוף"
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל 239952 248518

לפני 60 שנה — דבר — לפני 40 שנה

התקפה חדשה על שווארצבורד

לונדון. בקשר עם המערכה האנטי־קומוניסטית המתארגנת בצרפת, פתחו אחדים מעתוני פאריס בהתקפה על שווארצבורד (הורג רב הטבחים פטליורה), הנאשם על ידיהם בבולשביזם. שווארצבורד פרסם מבית כלאו הודעה לעתונות המכחישה את שייכותו לקומוניזם.

ערובה ממשלתית באנגליה להזמנות חברת החשמל

לונדון. נתפרסמה כאן הודעה רשמית על ערובות האשראי שניתנו בזמן האחרון מטעם אוצר הממשלה לשם הזמנת סחורות והרחבת היקף התעשיה באנגליה, בהתאם ל„חוק הקלת המסחר". בין אלה ערובה של 250000 לי"ש לרשותה של חברת החשמל לא"י (רוטנברג) לשם רכישת מכונות ומכשירים באנגליה בשביל מפעלים הידרו־אלקטריים בא"י.

מחר שביתת מחאה של 40000 עובדי הצבא

40000 פועלים יהודים וערבים במשק הצבא בארץ יפסיקו מחר את עבודתם ליום אחד כמחאה ואזהרה לשלטונות הצבא על יחסם המתנכר לאלה ששרתו באמונות ובמסירות ולעתים קרובות בסכנת נפש את המאמץ המלחמתי במשך שש שנים בכל ענפי המשק הצבאי, בצי ובאוירייה, במחנות ובערים. דרישות העובדים, שהתקבלו בכינוס בבית הועה"פ של ההסתדרות: הרמת השכר שלא הועלה כמעט שש שנים, הכרה בזכותם של העובדים להתארגן, קביעת חוקת עבודה מסודרת ופיצויים לפועלים מפוטרים שמסרו את מיטב כוחם בעבודה מסורה במשך שנים.

תובעים הגדלת מכסת ההגירה

ניו יורק. כמה עתונים אמריקאים יצאו בדרישה נמרצת באוזני הממשלה והקונגרס האמריקאי שיגדילו את מכסת ההגירה לארה"ב לטובת הנידחים היהודים שבמחנות אירופה.

יבנה או בית"ר ת"א

● ההכרעה לגבי היורדת השלישית נדחתה למחזור האחרון ● מצבה של מכבי יבנה הכי־פחות סימפטי: אתמול היא חילצה נקודה מבני־יהודה (1:1) וכדי להישאר עונה נוספת בלאומית היא חייבת לנצח את באר־שבע לייחל להפסד או לתיקו של בית"ר ת"א (שנוצחה 2:1 ע"י מכבי ת"א) נגד מכבי נתניה (0:2 נגד שמשון) ● הפועל ת"א נחלצה בדקה ה־82 מסכנת הירידה לאחר נצחונה הדחוק על בית"ר נתניה 1:2 ● בית"ר ירושלים ללא מלמיליאן גברה על הפועל פתח־תקוה 0:3 ושברה את שיא צבירת הנקודות של מכבי חיפה – 65 ● שאר המשחקים הסתיימו בתיקו: כפר־סבא – הפועל לוד 2:2; באר־שבע – מכבי יפו 1:1; מכבי פתח־תקוה – מכבי חיפה 0:0 ●

גם המחזור הלפני־אחרון בליגה הלאומית לא פתר את זהות היורדת השלישית לליגה הארצית, אם כי הוא צימצם את מספר הקבוצות המועמדות לכך רק לשתיים: מכבי יבנה ובית"ר ת"א. האלופה היוצאת, הפועל ת"א, יצאה אתמול סופית ממעגל הסכנה, כשנזקקה ליריבה הנוחה ביותר של העונה, בית"ר נתניה, הגם עליה גברה רק בקושי 1:2, משער נצחון של המרשיע מוריס זאנו בדקה ה־82.

לפני שנחזור לסיפור „הקו האדום", יש לציין את שיאה החדש של בית"ר ירושלים. בעקבות נצחונה הקל אתמול על הפועל פ"ת, 0:3, צברה האלופה הטריה 66 נקודות ליגה, בנקודה יותר משיא הנקודות הקודם של מכבי חיפה – 65 לפני שנתיים.

מכבי יבנה שיחקה בהקרבה בשכונת־התקוה במטרה להנחיל הפסד בכורה העונה לבני־יהודה, אך התמקה בשער שויון בדקה ה־90, כדי לחלץ תיקו (1:1) מאכזב מבחינתה ומעודד מבחינת ה„התרבים", ששיפרו את שיאם – 29 משחקים ללא הפסד.

בית"ר ת"א נוצחה ב„דרבי" הקטן על־ידי מכבי ת"א 2:1. אם תנצח יבנה במחזור האחרון את באר־שבע, תצטרך גם בית"ר ת"א לגבור על מכבי נתניה כדי להישאר בליגה הלאומית.

מכבי יפו התעוררה מאוחר מדי כשחילצה תיקו מחמיא בבאר־שבע – 1:1. צמד שערים של יגאל מנחם הוביל את מכבי נתניה לנצחון ביתי נאה על שמשון ת"א 0:2. הפועל כפ"ס הובילה 0:2, אך הפועל לוד השוותה בסיום ל־2:2 בקרב מרתק. הרבה פחות מענין היה המשחק בין מכבי פ"ת למכבי חיפה שנסתיים בתיקו ללא שערים.

נבחרת המחזור

1. [illegible] (בית"ר י־ם)
2. [illegible]
3. [illegible] (בני־יהודה)
4. [illegible] (מכבי ת"א)
5. [illegible]
6. [illegible]
7. [illegible]
8. [illegible] (מכבי נתניה)
9. [illegible] (מכבי יבנה)
10. [illegible] (מכבי נתניה)
11. [illegible] (בית"ר י־ם)

מלך השערים

[illegible]

מכבי השבוע

יוסי מזרחי

[illegible]

במחזור הבא

● מכבי יבנה – באר־שבע
● מכבי יפו – כפר־סבא
● הפועל לוד – הפועל ת"א
● בית"ר נתניה – מכבי ת"א
● בית"ר ת"א – מכבי נתניה
● שמשון ת"א – הפועל פ"ת
● בית"ר י־ם – מכבי פ"ת
● מכבי חיפה – בני יהודה

הניחוש הנבון

1. בני יהודה – מכבי יבנה x
2. מכבי פ"ת – מכבי חיפה x
3. הפועל פ"ת – בית"ר י־ם 2
4. מכבי נתניה – שמשון 1
5. מכבי ת"א – בית"ר ת"א 1
6. כפר־סבא – הפועל לוד x
7. באר־שבע – מכבי יפו x
8. הפועל דימונה – טבריה 1
9. בית"ר רמלה – בית־שאן x
10. הכח ר"ג – הפועל ר"צ 1
11. הפועל עמידר – נהריה 2
12. הפועל י־ם – חולון 1
13. הפועל חיפה – שעריים x
14. הפועל עכו – טבריה 1

ועקנין הותיר בדקת הסיום סיכויים להשאר בלאומית

מאת נפתלי כהן

שער של דוד ועקנין בדקה ה־90 הותיר את קבוצתו, מכבי יבנה, בתמונת המאבק נגד הירידה, לאחר שמשחקה מול בני יהודה ת"א הסתיים בתיקו – 1:1 (0:0).

האורחים מיבנה לא נראו בסיום המשחק שבעי רצון מתוצאת התיקו, שכן ברוב דקות המשחק הם היו טובים יותר מיריבתם האדישה ורק חוסר מזל בהתקפתם מנע מהם להבקיע שערים נוספים.

שחקני שכונת התקוה הסתפקו מראש גם בתוצאת תיקו, שכן מטרתם היתה לסיים גם את משחקי המחזור ה־29 ללא הפסד. אולם, משחקנים כמו גורדנה וברטונים ניתן היה לצפות להרבה יותר.

במחצית הראשונה היו האורחים מיבנה טובים יותר. הם תקפו ללא הרף את שערו של אסיאג, אך הגנת ה„התלבים", בראשותו של ירון אריב, הצליחה לבלום את חלוצי יבנה.

בפתיחת המחצית השניה הצליחו האורחים לעלות ליתרון מפתיע, לאחר שרמי לוי קלט כדור חוזר מהגנת יבנה ובבעיטה יפה מתוך הרחבה העניק יתרון לא מוצדק לקבוצתו – 0:1.

בדקות הסיום הפעילו שחקני יבנה לחץ אדיר על שער יריבתם. אולם, אריב ואסיאג הצליחו לשמור על רשת נקיה עד לדקת הסיום. ביקו"ח [illegible] דוד ועקנין ערבוביה בתוך הרחבה ובבעיטה מקרוב הפיח תקוה בקרב חבריו – 1:1.

אלון נתן וגריאני העניקו הנצחון במחצית הראשונה

מאת ג.אשר

צמד שערים של אלון נתן ומשה גריאני, כבר במחצית הראשונה, העניקו אתמול לקבוצתם מכבי תל־אביב נצחון של יוקרה על קבוצת בית"ר תל־אביב 1:2 (0:2).

דווקא הבית"רים היטיבו לשחק מול אבי כהן וחבריו, אלא שחוסר מזל ויכולת טובה של גינצבורג, שוער מכבי תל־אביב, היו בעוכריהם. בדקות רבות של המחצית השניה נלחצה קבוצת מכבי תל־אביב לשערה, אולם הבית"רים לא ידעו כיצד להבקיע את השוער גינצבורג.

יתכן שחולשת העזר, בעקר של דוד לביא, היתה בעוכרי בית"ר תל־אביב, אולם דומה, כי חניכיו של ראובן כהן הורגשו יתר על המידה במשחק ולפיכך לא ידעו כיצד לתרגם את יתרונם לשערים.

עבור מכבי תל־אביב היה המשחק אתמול הכנה נוספת לקראת משחק חצי גמר הגביע ביום שלישי מול בית"ר ירושלים. חניכיו של שנהר התאמצו בשליש הראשון של המשחק ולאחר שהובילו כבר 0:2 הפקידו את מרכז השדה לבית"רים.

כבר בדקה ה־5 נגח מנשה שמעונוב לרחבת בית"ר. אבן צור ברנוויק למרכז רחבת שערו, שם ניצב אלון נתן שבבעיטה מהאוויר קבע 0:1 למכבי.

בית"ר לא נבהלה. אבן צור הגיח פעמיים לעמדות הבקעה, אולם בשני המקרים, דקות 10 ו־15, היה זה בוני גינזבורג שהדף את בעיטותיו.

מכבי תל־אביב המשיכה לתקוף את שער בית"ר. בדקה ה־29 הקשית כדי טבק באלגנטיות לרחבת בית"ר. משה גריאני התעופף בחצי גובה ונגח פנימה – 0:2 למכבי.

המכבים ניצלו בדקות אלו את חסרונו של ניסים כהן, קשר בית"ר, בגין צבירת חמישה כרטיסים צהובים. מחליפו, יוסי אדרי, לא שבע ביכולתו ואכן הוחלף על־ידי רונן שוויג.

המחצית השניה היתה כולה של בית"ר תל־אביב, שזכתה ב־13 קרנות שהניבו רק שער אחד. בדקה ה־54 הגביה לביא לרחבת מכבי. נוצרה ערבוביה, הכדור הגיע לצמח שבבעיטה עזה קבע 1:2 למכבי. לקראת הסיום, כתום לחץ בית"רי כבד, הוכשל שחקן בית"רי ברחבה. עוקבי בית"ר תבעו בעיטת 11 מטר, אולם עזבוריה צבי הורה להמשיך ולשחק.

בן ממס והלל הפכו פיגור לשיוויון

מאת חיים לוי

במשחק מהנה ועשיר באירועים נפרדו אתמול קבוצות הפועל כפר־סבא והפועל לוד בתיקו רב שערים – 2:2 (0:2).

שתי הקבוצות שיחקו במערכים פתוחים, במטרה להבקיע יותר שערים. ואכן, 1,000 הצופים חזו במשחק מרתק ומהפכני. המחצית הראשונה היתה שייכת לשחקני השרון, ששלטו ללא עוררין במרכז המגרש.

כבר בדקה ה־18 הם הצליחו לממש את יתרונם האיכותי לשער יתרון, לאחר שאיתן רביבו הגביה כדור קרן, שנשמט מידי השוער, היישר לראשו של מאיר נוהר המופתע, שבנגיחה מקרוב קבע – 0:1.

הכפר־סבאים המשיכו לתקוף ובדקה ה־45 אף הצליחו להגדיל את יתרונם, לאחר שגדי מרגנן קבע בבעיטה אדירה מ־10 מ' את תוצאת המחצית – 0:2.

האורחים מלוד לא נפלו ברוחם ובפתיחת המחצית השניה הצליחו לחולל תפנית מפתיעה. הגורם לכך היה ללא ספק הקשר הותיק ישראל בן־ממס, שבכניסתו הפיחה רוח חיים בקרב חבריו. בדקה ה־51 הצליח בן־ממס להבקיע בנגיחת ראש נאה את אריק שמיר המופתע – 1:2.

שחקני לוד המשיכו להלום וכעבור שלוש דקות איזנו את התוצאה. רונן הלל הודיה ניצל אי־הבנה בין גדעון סימון לבין שוערו. הוא חטף את הכדור ומול אריק שמיר קבע שיויון מפתיע – 2:2.

בדקות הסיום ניסו הכפר־סבאים להבקיע שער נצחון. הם תקפו בחומת דעם את השער הלודאי, אבל החמצות החלוצים הותירו את תוצאת התיקו בעינה.

קוזניצקי הביא לחלוקת נקודות

מאת רונן ברילר

יכולת מעולה של השוער הצעיר לביא קוזניצקי חילצה אתמול את קבוצתו, מכבי יפו, מתבוסה במשחקה מול הפועל באר־שבע – 1:1 (0:0).

שחקני בירת הנגב שיחקו ללא קנה, הם תקפו ללא הרף את השער היפואי ורק עמידתו האמיצה של קוזניצקי מנעה מהם להבקיע לפחות שלושה שערים.

האורחים מיפו הגיעו לבירת הנגב במטרה לא לספוג תבוסה. הם שיחקו במערך הגנתי מתוגבר והסתפקו בהתקפות מתפרצות, שאחת מהן אף הסתיימה בשער.

לאחר מחצית ראשונה עקרה משערים, הצליחו הבאר־שבעים לעלות ליתרון בפתיחת המחצית השניה, לאחר שיוסי שושני בעט מקרוב כדור אדיר, שלא הותיר שום סיכוי לקוזניצקי המצויין – 0:1.

הבאר־שבעים המשיכו לתקוף, אבל השער נפל דווקא בעברו השני של המגרש: בדקה ה־60 ביצע גוגן טעות גסה, שנוצלה ע"י מנשה מזרחי הותיק, שבבעיטה מקרוב קבע – 1:1.

בדקות הסיום הגבירו שחקני בירת הנגב את לחצם. בדקה ה־85 נדמה היה, כי הם יצליחו להבקיע את שער הנצחון המיוחל. בדקה זו הדף יצחק לוי בידו את הכדור בתוך הרחבה ולשופט דני יפמלדר לא נותר אלא להורות על בעיטת עונשין מ־11 מ' לזכות באר־שבע. יובל אחוזה בעט לפינה השמאלית, אבל קוזניצקי בזינוק הצליח להדוף את הכדור ולהותיר את השחקנים והצופים פעורי פה.

2 משחקי חצי גמר הגביע – ביום ג'

מאת ג.אשר

שני משחקי חצי גמר גביע המדינה בכדורגל ייערכו מחרתיים באיצטדיון רמת־גן בזה אחר זה.

המיפגש המעניין יהיה ב־7 בערב בין האלופה הטריה, קבוצת בית"ר ירושלים, לבין מכבי תל־אביב.

קבוצת בית"ר ירושלים מקווה שעד מחרתיים יחלימו שחקניה הפצועים אורי מלמיליאן ואהוד אשש. השניים לא שיחקו אתמול מול הפועל פ"ת.

מכבי תל־אביב מקווה שבלמת הבינ"ל אבי כהן יחלים עד מחרתיים. הוא נפגע אתמול במהלך המשחק ונטש את המגרש. דוד אזולאי, ששבר את רגלו לפני כ־10 ימים, ימשיך להעדר.

המשחק המוקדם יערך ב־5 אחה"צ בין מכבי חיפה לבית"ר תל־אביב. האורחים טרודים במאבק נגד הירידה, יחסרו את הקשר נסים כהן, המרצה עונש הרחקה בגין צבירת חמישה כרטיסים צהובים.

יגאל מנחם הכניע פעמיים את חדד

מאת דוד בכר

שני שערים של יגאל מנחם העניקו אתמול לקבוצתו, מכבי נתניה, נצחון ביתי על קבוצת מרכז הטבלה של שמשון ת"א – 0:2 (0:2).

שחקני „עיר היהלומים" זכו בנצחון מוצדק, שכן היו טובים יותר מיריבתם, דבר שבא לידי ביטוי בשליטתם במרכז המגרש. כוכב המשחק היה ללא ספק יגאל מנחם, שהטריד רבות את ההגנה השמשונית ואף הצליח להבקיע שני שערים.

שחקני כרם התימנים גילו אדישות רבה. הם שיחקו להנאתם ותוצאת המשחק לא ענינה אותם במיוחד. כבר בדקה ה־13 הצליחו הנתניתים לעלות ליתרון, לאחר שיגאל מנחם הבחין שהשוער השמשוני, אבי חדד, מצוי מחוץ לשערו ובבעיטה קשתית לפינת השער לא התקשה לקבוע 0:1.

שחקני נתניה המשיכו להלום ובדקה ה־20 הצליחו להכפיל את יתרונם. יגאל מנחם ניצל ערבוביה בתוך הרחבה השמשונית ובבעיטה מקרוב קבע 0:2.

לקראת סיום המחצית הראשונה התעוררו השמשונים מתרדמתם. בדקה ה־40 ניתנה להם הזדמנות נוחה לצמצם את התוצאה, אך בעיטתו של אבי מלכה נהדפה בקורת השער.

גם בפתיחת המחצית השניה היו השמשונים טובים יותר. בדקה ה־50 ניתנה להם הזדמנות נוספת להבקעת שער, אבל אדמוני החטיא מקרוב. בהמשך התאזן המשחק ובדקות הסיום נראו שתי הקבוצות משלימות עם התוצאה.

כדוריד

קבוצת הפועל הרצליה זכתה אתמול באליפות הותיקים בכדוריד, לאחר שגברה במשחק הגמר על אס"א ת"א בתוצאה 8:10. כוכב המשחק היה עקיבא לפלר, שהבקיע חמישה שערים.

● שוער הפועל חולון מלווה במבטו את הכדור שחדר לשערו מרגלו של הירושלמי שלומי מלכה

● שחקני הפועל חולון היו ראויים אתמול למלוא המחמאות. הם העמידו בצל את הפועל ירושלים שהיא המועמדת מספר אחד לעלות ללאומית. בסיום המשחק מודים החולונים לאוהדיהם. אכן, הצגה גדולה היתה אתמול בימק"א במשחק שהוכתר כ"משחק העונה" בארצית.

● הספסל של בית"ר ת"א מתעדכן, באמצעות האזנה לתכנית "שירים ושערים", לנעשה בשכונת־התקוה שם התמודדה מכבי יבנה, יריבתה למאבק נגד הירידה. (צילם:א.קנפר)

זאנו מילט סופית האלופה מאשתקד מהירידה לארצית

מאת יוסי משורר

שחקני הפועל ת"א הבטיחו אתמול בקושי רב את השארותם בליגה הלאומית, לאחר שגברו בסיוע אלילת המזל על מגרית השכלה, בית"ר נתניה, בתוצאה 1:2 (1:1).

ה„אדומים" גילו חולשה מדהימה. משחקם היה עצבני ולא מדויק ורק בנס הם זכו בסיום בנצחון. כל שחקני הקבוצה שיחקו מתחת לדמותם. אין ספק, כי משחקנים כמו סיני ואלי כהן ניתן היה לצפות להרבה יותר.

האורחים מ„עיר היהלומים" ראויים לכידך המחמאות, שכן ברוב דקות המשחק הם לא נפלו מיריביהם ולא אחת הצליחו להביך את השער התל־אביבי.

בפתיחות המשחק גילו שחקני הפועל עצבנות רבה. רק בדקה ה־18 הצליחו להשתחרר במעט מעצבנותם, לאחר שמשה סיני פרץ היטב מהאגף, הגביה כדור לעבר מרכז הרחבה, שם ניצב שבתאי לוי בלתי מכוסה ומ־3 מ' לא התקשה להבקיע את לביא – 0:1.

השער עורר דווקא את שחקני „עיר היהלומים", שיצאו לסדרת התקפות מסוכנות. ואכן בדקה ה־38 הצליחו להשוות את התוצאה, לאחר שזיד פיונטי ביצע טעות גסה, כשהחזיר את הכדור לשוערו. משה ברסימון חטף את הכדור ומקרוב קבע – 1:1.

גם במחצית השניה המשיכו שחקני נתניה לשלוט במרכז המגרש. באותן דקות נראו ה„אדומים", כמי שמסתפקים בתוצאת תיקו. אולם, לעזרתם בא בדקה ה־73 משה ברסימון, שביצע עבירה גסה על אלי כהן ומצא את עצמו מורחק.

שחקני תל־אביב ניצלו זאת בדקה ה־82, לאחר שגיל לנראו חטף כדור מרובין ובעט לעבר השער. השוער הדף את הכדור לעבר מוריס זאנו, שבבעיטה מקרוב קבע את תוצאת המשחק – 1:2.

תיקו אפס במשחק חלש וחסר ענין

מאת משה הינזברג

במשחק חלש ודל באירועים נפרדו אתמול בביקור קבוצות מכבי פ"ת ומכבי חיפה בתיקו עקר משערים.

הגשם הכבד שירד במגרש הקשה על תנועת השחקנים, שנראו עייפים ומותשים. האורחים מעיר הכרמל סבלו מהעדרותו של דניאל בריילובסקי הפצוע. הדבר גרם לחולשה רבה בחולית הקישור ולאי־אספקת כדורים לחלוצים.

המחצית הראשונה היתה חלשה ורק סמוך לשריקת הסיום נרשמו שני אירועים מעניינים. בדקה ה־40 הוכשל ארמלי בתוך רחבת העונשין, אך השופט הורה להמשיך לשחק וכעבור ארבע דקות הצליח איל בגלייבטר להבקיע מקרוב את אבי רן, אבל שערו נפסל בטענת נבדל.

במחצית השניה התעורר במעט המשחק. בדקה ה־52 הצליח עופר פבאין להדוף בזינוק לאחור כדור שנגגח ע"י ארמלי. בדקות הסיום עברה היוזמה לשחקני „אם המושבות".

בדקה ה־72 הצליח אבי רן להדוף בזינוק מרשים כדור מסוכן שנבעט ע"י נוריאל. כעבור שלוש דקות שוב עמד אלישע לוי על סף הבקעת שער, אבל הכדור המסוכן שננגח נהדף בקורת השער.

מזרחי הציל את כבודה של האלופה

מאת משה הינזברג

האלופה הטריה, קבוצת בית"ר ירושלים, זכתה אתמול בנצחון קל וחלק מול שחקניה השאפתנים של הפועל פ"ת – 0:3 (0:1).

יאמר מיד, כי תוצאה זו אינה משקפת את יחסי־הכוחות במגרש, שכן שחקני „אם המושבות" היו טובים יותר ורק יכולתו המעולה של יוסי מזרחי מנעה בהם להבקיע לפחות חמישה שערים. מזרחי הוכיח שוב, כי הוא שוער מעולה ובעל קור רוח. בזכותו זכו הבריז בנצחון קל.

משורות בית"ר נעדרו אורי מלמיליאן ואהוד אשש. ואכן, הפתח־תקוואים שלטו במרכז המגרש, אך כאמור הם נתקלו בחומה הבלתי חדירה, שהציב להם מזרחי.

לאחר שלוש החטאות של ניר לוין בדקות ה־5, 21 ו־25, הצליחו שחקני ה„מנורה" לעלות ליתרון מפתיע, לאחר שסמי מלכה בעט בדקה ה־29 מתוך הרחבה לפינת שערו של גדבי חסר האונים – 0:1.

בדקה ה־45 שוב הציל מזרחי את שערו, לאחר שהדף בזינוק פנתרי כדור שנגגח ע"י גבע מרכוס. במחצית השניה הספיקו לבית"רים שתי התקפות מתפרצות כדי להגדיל את יתרונם. בדקה ה־55 הגביה סמי מלכה כדור קרן היישר לראשו של אלי אוחנה, שבנגיחה מקרוב קבע – 0:2. בהמשך עוד הספיק יעקב שוורץ להחטיא שתי הזדמנויות נוחות.

את תוצאת המשחק קבע אלי אוחנה בדקה ה־87, לאחר שבבעיטה מקרוב לא הותיר לגדבי אפילו שמץ של סיכוי – 0:3.

הליגה הלאומית

	הקבוצה	משי	נצי	תיקו	הפסי	שערים	נק'
.1	בית"ר ירושלים	29	19	9	1	25–59	66
.2	בני־יהודה ת"א	29	11	18	–	20–35	51
.3	מכבי תל־אביב	29	11	11	7	24–40	44
.4	מכבי נתניה	29	12	8	9	28–30	44
.5	הפועל לוד	29	10	12	7	21–33	42
.6	שמשון תל־אביב	29	9	15	5	19–30	42
.7	מכבי פתח־תקווה	29	10	12	7	21–27	42
.8	הפועל כפר־סבא	29	11	9	9	38–43	42
.9	הפועל פתח־תקווה	29	9	11	9	27–30	38
.10	מכבי חיפה	29	8	12	9	26–30	36
.11	הפועל באר־שבע	29	7	14	8	18–19	35
.12	הפועל תל־אביב	29	5	16	7	19–18	34
.13	בית"ר תל־אביב	29	6	13	10	39–31	31
.14	מכבי יבנה	29	6	11	12	34–27	29
.15	מכבי יפו	29	3	10	16	47–21	19
.16	בית"ר נתניה	29	3	1	25	89–21	10

מחזור 29: [illegible]

בית"ר י־ם 3 (1)
הפועל פ"ת 0 (0)

● סמי מלכה (29), אלי אוחנה (55, 87)
ציון משחק: 6
המצטיין: יוסי מזרחי
המאכזב: גיל מאבי
שופט: יאיר מיליגנר
צופים: 2000
איצטדיון: הפועל פ"ת

★ בית"ר ירושלים: מזרחי 7; אבי כהן 6, אזולאי 6, בקרהוש 5, שירזי 6; קרוש 5, סמי מלכה 6, שוורץ 5, שמואלי 5; גולדר 5, אוחנה 7.

★ הפועל פתח־תקוה: גדבי 5; דוד לוי 4, בנדנוק 5, קייסי 4, סאבו 4; חזן 5, אליה 5, מחפוד 5; מרכוס 5, לוין 5, בסט 5.

בני־יהודה 1 (0)
מכבי יבנה 1 (0)

● רמי לוי (50)
● דוד ועקנין (90)
ציון משחק: 6
המצטיין: ירון אריב
המאכזב: ציון יעקב
שופט: משה אשכנזי
צופים: 2000
איצטדיון: שכונת התקוה

★ בני־יהודה: אסיאג 6; סלמן 4, אריב 7, סגל 6, עלו 5; אייל חיים 4 (רמי לוי 5), מליחי 5, דיין 6, ברטונים 5; גורדנה 5 (שירזי), איזנברג 5.

★ מכבי יבנה: לסנר 6; עשור (אבנעים 4), אלקבץ 5, סלומון 6, אוסמו 6; עלוהאה 5, חלפון 4, ברשמעון 6; ציון יעקב 4, רמלר 6, ועקנין 6.

מכבי ת"א 2 (2)
בית"ר ת"א 1 (0)

● אלון נתן (5), משה גריאני (29)
● רוני צמח (54)
ציון משחק: 6
המצטיין: בוני גינצבורג
המאכזב: דוד לביא
שופט: עזבוריה צבי
צופים: 2500
איצטדיון: בלומפילד

★ מכבי תל־אביב: גינצבורג 7; מיקי כהן 5, אבי כהן 5 (קרמר), שמעונוב 6, קריים 5; לולו 5, אלון נתן 5 (סנדורי), גולדברג 4, טבק 6; גריאני 5, דריקס 4.

★ בית"ר תל־אביב: גדבי 4; אבן־צור 4, יעקב כהן 5, צמח 6, סודס 6; עמר 5, יוסי מזרחי 6, אדרי 4 (שוויג 5), עמרם 5; ירון כהן 6, לביא 4 (פז 6).

הפועל ב"ש 1 (0)
מכבי יפו 1 (0)

● יוסי שושני (49)
● מנשה מזרחי (60)
ציון משחק: 4
המצטיין: לביא קוזניצקי
המאכזב: יובל אחוזה
שופט: דני יפמלדר
צופים: 2000
איצטדיון: באר־שבע

★ הפועל באר־שבע: מרד 5; ברזופר 5, אילה 6, דדיי 5, גוגן 4, בקייעקב 4, חזן 4, מולטן 4; שושני 6, ריצמן 5 (אוחיון), אחוזה 4.

★ מכבי יפו: קוזניצקי 7; כהן־צדק 4, יצחק לוי 4, בוטכיקה 4, דוד מאיר 4; יוסי לוי 4, לניאדו 4 (קרינטה), ש. לוי 5; מגד 4, דגמי 4, מזרחי 6.

מכבי פ"ת 0
מכבי חיפה 0

ציון משחק: 5
המצטיין: יעקב אוזובל
המאכזב: משה סלקטר
שופט: דאוד מוהיל
צופים: 500
איצטדיון: הפועל פ"ת

★ מכבי פתח־תקוה: פביאן 6; אוזובל 6, פרסלני 5, תמיר דניאל 6, דאן 4; אלישע לוי 5, באזל 5 (נוריאל), בגלייבטר 5, גד מכנס 5; רפי כהן 5, קוסטיקה 4 (רבינזון).

★ מכבי חיפה: אבי רן 6; אהרוני 5, אלי כהן 5, קליינר 5 (ר. נתן), מרילי 5; ליאור רוזנטל 5, אבוקרס 5, ממן 5; עפר מזרחי 5, סלקטר 4 (איתי מרדכי), ארמלי 5.

מכבי נתניה 2 (2)
שמשון ת"א 0 (0)

● יגאל מנחם (13, 20)
ציון משחק: 6
המצטיין: יגאל מנחם
המאכזב: נסים ברדה
שופט: רחמים דינצצי
צופים: 1000
איצטדיון: נתניה

★ מכבי נתניה: בלדב 6; שמעון מנחם 5, בר 6, חסן 6, קורן 4 (רוזן) גבאי 6, תקוה 6, גואטה 5, דאן 6 (עטיה); יגאל מנחם 7, רוני לוי 5.

★ שמשון ת"א: חדד 5; זכרוני 4, ברדה 4, אודי כהן 5, יפתח הלוי 5; דהרי 4 (אבי מלכה), יגאל הלל 5, אפרים שמעונוב 5, אבינעם עובדיה 6; צהל אדמוני 5, שוקרון 5.

הפועל כפ"ס 2 (2)
הפועל לוד 2 (0)

● מאיר נוהר (14), גד מרגנן (45)
● ישראל בן־ממס (51), רונן הלל (54)
ציון משחק: 6
המצטיין: בן אירנשטיין
המאכזב: ויקי פריץ
שופט: יהושע לוין
צופים: 1000
איצטדיון: כפר־סבא

★ הפועל כפר־סבא: שמיר 5; אירינגר (מללי 5), סימון 5, רבינוביץ 6 (ת. בן־חיים), איינשטיין 7; א. בן־חיים 6, מרגנן 5, ישה 5; יאבי 5, נוהר 6, רביבו 5.

★ הפועל לוד: יעקב בנודיס 5; יצחק בנודיס 5, נעמן 6, אורי בנודיס 6, חביב 5; שמואלי 4 (בן־ממס 6), יעקב הלל 5, מאיה 5; שרביט 5, פרץ 4, רונן הלל 5.

הפועל ת"א 2 (1)
בית"ר נתניה 1 (1)

● שבתאי לוי (18), מוריס זאנו (82)
● משה ברסימון (38)
ציון משחק: 4
המצטיין: גיל לנראו
המאכזב: אלי כהן
שופט: יוסף דיאמנט
צופים: 1000
איצטדיון: בלומפילד

★ הפועל תל־אביב: אלתר 5; הרשליקוביץ 5, אקהיה 4, זאנה 6, פיונטי 5; דאנו 5, סיני 5, אלי כהן 4; שבתאי לוי 4, לנראו 6, ברשטרית 4 (שרם 5).

★ בית"ר נתניה: לביא 6; רובין 5, סרוסי 6, חדד 4, סוביאנה 6; נגיש 4, תשובה 5, סאסי 6, ברסימון 4; עזריה 5, אדרי 5.

هكذا من الأصل

ירושלים וחולון סיימו בתיקו 1:1 ההכרעה נדחתה למחזור האחרון

מאת שמואל טל

ההכרעה בארצית נדחתה למחזור האחרון. שתי דקות לפני שריקת הסיום בימק"א בירושלים עוד היו המארחים מהפועל עם שתי הרגליים בלאומית. אולם שער משווה של החולוני ליאון סגבו הזיז את ההכרעה ל־90 הדקות האחרונות של העונה.

ירושלים שתארח בשבוע הבא ברחובות אצל שעריים זקוקה לנקודה אחת בלבד כדי לחזור לליגה הראשונה. החולונים שיארחו את רמת־עמידר יצטרכו לנצח, לזכות להפסד של הירושלמים וגם למעידה של הפועל חיפה שחזרה אתמול לתמונה בעקבות נצחון בית על שעריים 1:2. החיפאים עברו את חולון והם מדורגים במקום השני בזכות מספר שערי זכות עדיף.

ובתחתית, גם שם נדחו ההכרעות למחזור הסיום. נגד הירידה והמבחנים נאבקות לא פחות משמונה קבוצות. אתמול הורע מצבה של הפועל ר"ג שנוצחה בדרבי המקומי ע"י הכח 3:1 ונדחקה למקום ה־14.

הפועל מרמורק נותרה אמנם מתחת לקו האדום אך בזכות נצחונה הביתי על הפועל יהוד 0:2 השתפרו סיכוייה. התיקו המאופס בין בית"ר רמלה (לאחר חמישה נצחונות רצופים) והפועל בית־שאן פגע בשתי הקבוצות.

ברמת־עמידר ניצחה הפועל חדרה את מכבי המקומי 0:1. הפועל דימונה סיימה את הופעותיה הביתיות בארצית בנצחון על שותפתה לירידה בית"ר נהריה 1:2. הפועל עכו והפועל טבריה נפרדו בתיקו 1:1.

13,900 צופים, קהל שיא העונה בארצית, חזו בשמונה המשחקים בהם הובקעו 17 שערים.

● דרמה בימק"א: בדקה ה־83 כבר היתה הפועל ירושלים עם שתי רגליים בליגה הלאומית, אך כעבור 5 דקות השוותה חולון והכניסה לתמונה גם את הפועל חיפה שניצחה בביתה את שעריים בתוצאה 1:2 ● לירושלים יספיק תיקו בשבת במשחק החוץ נגד שעריים שמקומה בארצית טרם הובטח, בעוד חיפה וחולון ישחקו בביתן ● גם בתחתית נידחו ההכרעות למחזור האחרון – 8 קבוצות מעורבות במאבקים נגד הירידה והמבחנים ●

הפועל ירושלים	1
צפרירים חולון	1

משחק העונה שהיה עשוי לקבוע את העולה החדשה ללאומית הסתיים אתמול ללא הכרעה. שני שערים, אחד לכל צד, בשלהי הסיום הביאו לחלוקת הנקודות (1:1) ודחו את ההכרעה למחזור הסיום.

אם צריכה אחת הקבוצות לבכות את אבדן הנקודות הרי זו צפרירים חולון ששמטה הזדמנות מצויינת להעפיל לפיסגה. החולונים היו טובים ממארחיהם במרבית דקות המשחק ועמדו פעמים רבות בפני הבקעה. אולם התרגשותם של החלוצים מחד, ויכולתו הגבוהה של השוער משה מרכוס מאידך, מנעו הבקעת שערים.

ירושלים היתה הפעם צל של עצמה. דווקא במשחק ההכרעה כשלו חלוציה שהיו גרפים וחסרי כושר סיום. אם תפסיד בסופו של דבר ירושלים את כרטיס העליה היא צריכה לבוא בטענות רק לעצמה.

במשך חמש דקות בשלבי הסיום היתה כבר ירושלים בלאומית. זה קרה לאחר ששלומי מלכה המקומי הבקיע את כיבורן החולוני בדקה ה־83. אולם שמחת המקומיים היתה מוקדמת. שתי דקות מהסיום הצליח ליאון סגבו שנכנס כמחליף לבעוט בקרוב לרשת ולהכניע את ברמוס ולשלוח את חבריו עולזים אך לא מרוצים לחדרי ההלבשה.

שפט צבי שריד לעיני 8000 צופים בימק"א.

הפועל חיפה	2
מכבי שעריים	1

שער של הסניות האחרונות הותיר את הפועל חיפה בתמונת המאבק בצמרת לאחר נצחונה הדחוק אך החשוב על מכבי שעריים בשיעור 1:2.

שעריים הנאבקת על חייה בארצית הפגינה משחק לחימה ולא נפלה ביכולתה ממארחיה אולם חלוציה כשלו בכל הקשור להבקעת שערים.

חיפה רכשה יתרון בדקה ה־32 מרגלי רוני מלכה אולם שלוש דקות לאחר מכן השווה יצחק צבי מקרוב.

חיפה ניסתה לשנות את התוצאה אך לא הצליחה במשימתה עד לדקה ה־90. בדקה זו פרץ רונן רוקמן לרחבה והוכשל ע"י מוטי חיימוביץ הותיק. רוקמן עצמו בעט מהנקודה הלבנה וקבע נצחון לקבוצתו.

שפט שלמה שחר לעיני 400 צופים בקרית אליעזר.

● שבתאי לוי מהפועל ת"א קובע יתרון ראשון לקבוצתו במשחק נגד בית"ר נתניה. נצחון הפועל הבטיח את הישארותה בלאומית.

הליגה הארצית

הקבוצה	משי	נצ'	תיקו	הפסי	שערים	נק'
1. הפועל ירושלים	29	15	8	6	23–36	53
2. הפועל חיפה	29	13	11	5	21–39	50
3. הפועל חולון	29	13	11	5	16–34	50
4. הפועל חדרה	29	13	9	7	32–40	48
5. מכבי רמת־עמידר	29	12	6	11	27–26	42
6. הפועל טבריה	29	11	7	11	33–36	40
7. הפועל יהוד	29	10	9	10	29–28	39
8. הפועל עכו	29	8	14	7	25–28	38
9. מכבי שעריים	29	8	13	8	19–24	37
10. הפועל בית־שאן	29	7	16	6	27–25	37
11. הכח רמת־גן	29	10	7	12	25–23	37
12. בית"ר רמלה	29	8	13	8	33–24	37
13. הפועל מרמורק	29	10	6	13	33–32	36
14. הפועל רמת־גן	29	8	11	10	26–20	35
15. בית"ר נהריה	29	4	8	17	37–19	20
16. הפועל דימונה	29	4	7	17	47–19	19

הפועל עכו	1
טבריה	1

קבוצות הפועל עכו והפועל טבריה נפרדו בתיקו 1:1 לאחר משחק שקול.

עכו פתחה את המשחק בתנופה ורכשה יתרון כבר בדקה הראשונה מרגלי דוד חלפון שביצע כהלכה בעיטת עונשין מהנקודה הלבנה.

14 דקות מהסיום הצליח האורח עופר דין להשוות ולגרום לחלוקת נקודות צודקת.

שפט עובדיה בן־יצחק לעיני 1000 צופים בעכו.

הפועל חדרה	1
רמת־עמידר	0

שער בודד במחצית הראשונה הספיק להפועל חדרה כדי לחזור הביתה עם שלוש נקודות לאחר נצחון נאה על מכבי רמת־עמידר.

במגרש התנהל משחק שקול ולשתי הקבוצות ניתנו מספר הזדמנויות להבקעה. חדרה ניצלה אחת מהן בדקה ה־25 כאשר רונן שפירא בעט מקרוב פנימה.

מן העבר השני ניתקלו המקומיים ביכולתו הטובה של שוער חדרה מוטי עסיה שמנע בזינוקים מרהיבים כל נסיון להבקיעו.

שפט עמית קליין לעיני 100 צופים ברמת־עמידר.

הפועל דימונה	2
בית"ר נהריה	1

בהופעתה הביתית האחרונה בארצית גברה אתמול הפועל דימונה על שותפתה לירידה בית"ר נהריה בשיעור 1:2, אך נותרה במקום האחרון.

יתרונה של דימונה לא הוטל בספק החל משריקת הפתיחה. חלוציה בניצוחו של ישראל בורשטיין תקפו את שער האורחים ברציפות והתוצאות לא איחרו לבוא. בדקה ה־23 היה זה אריה תורג'מן שבעט מקרוב פנימה וארבע דקות לאחר מכן הוסיף חברו אבוטבול שער שני.

במחצית השניה נרגעו מעט המקומיים ועובדה זו נוצלה ע"י עודד כהן הנהרייני כדי להקטין בדקה ה־59 ולקבוע את תוצאת המשחק.

שפט ראובן זינו לעיני 200 צופים.

הפועל מרמורק	2
הפועל יהוד	0

שאפתנותם של כדורגלני הפועל מרמורק העניקה להם נצחון יקר 0:2 על הפועל יהוד ואויר לנשימה לקראת מחזור הסיום בשבוע הבא.

המארחים ראויים לכל המחמאות על משחק הלחימה שלהם לאורך כל דקות המשחק. הם היו ראשונים לכל כדור, לחמו בשאפתנות וזאב פרי בעמלם כאשר בדקה ה־43 הבקיע אילן ברדוגו מקרוב.

במחצית השניה ניסו האורחים לתקוף אך נתקלו ביכולתו הטובה של השוער לוינגר שהיה הטוב במגרש ומנע כל נסיון להבקיעו. מן העבר השני, שבע דקות מהסיום, ביסס פנחס שכטר את נצחון קבוצתו בהבקיעו את השער השני.

שפט אלנקוה לעיני 200 צופים ברחובות.

בית"ר רמלה	0
בית־שאן	0

יתרון בשדה של בית"ר רמלה לא הספיק לה והיא נאלצה להתחלק בנקודות עם האורחים מבית־שאן לאחר תיקו חסר שערים.

אם ניתן היה להעניק נקודות לפי מספר ההזדמנויות היתה זוכה אתמול רמלה בנצחון גבוה. אולם חלוציה היו גרפים וסבלו מאולת רגל ברחבה שמנעה מהם הבקעת שערים.

האורחים הסתפקו במרבית שלבי המשחק במשחק הגנתי במטרה לחלץ לפחות נקודה ואמנם הצליחו במשימתם.

שפט שיינר לעיני 1000 צופים ברמלה.

הכח ר"ג	3
הפועל ר"ג	1

הדרבי של ר"ג הוכרע אתמול בצורה ברורה לטובת הסגולים של הכח שגברו על הפועל בשיעור 1:3 ושלחו אותה אל מתחת לקו האדום עם סיכויים טובים לגסוד לליגה נמוכה יותר.

אין ספק שהכח היתה ראויה לנצחון. היא ניצלה היטב את הכתנם הגופני של שחקניה ואת עדיפותם בקרבות מגע, כדי להשתלט על מרכז השדה ולהדחיק את החלוצים לעבר שערו של ג'ילאדי.

גיבור הנצחון היה החלוץ הצעיר שחר בראל שחזר לכושר טוב והבקיע שני שערים חשובים. לראשונה עשה זאת בדקה ה־26. בפתיחת המחצית השניה (59) הוסיף שער שני ואיפשר לחבריו לשחק בחופשיות. זו הניבה שער שלישי מרגלי נסים באון בדקה ה־74.

את תוצאת המשחק קבע שמעון פרץ מהפועל שבעט כדולכה בדור ענשין מהנקודה הלבנה בדקה ה־75.

שפט יצחק בן־יצחק לעיני 3000 צופים באיצטדיון וינטר.

במחזור הבא בארצית

- ● בית"ר נהריה – הפועל עכו
- ● הפועל טבריה – הפועל חיפה
- ● מכבי שעריים – הפועל ים
- ● הפועל חולון – רמת־עמידר
- ● הפועל חדרה – הכח ר"ג
- ● הפועל ר"ג – בית"ר רמלה
- ● בית־שאן – הפועל מרמורק
- ● הפועל יהוד – הפועל דימונה

בליגות לנוער

נווה יוסף חיפה – בני יהודה ת"א 1:2;
מכבי חיפה – מכבי פ"ת 1:2;
בית"ר ירושלים – הפועל פ"ת 2:3;
מכבי נתניה – הפועל ר"ג 0:10;
מכבי ת"א – הפועל חדרה 0:2;
הפועל ירושלים – הפועל ת"א 1:2;
הפועל כפר־סבא – הפועל חיפה 1:1;
הפועל באר־שבע – מכבי יפו 0:1.

אופניים

יאיר גרנות מאגודת הדוושנים חיפה, ניצח אתמול במרוץ האביב באופנים, שנערך בתל־אביב, לאחר שעבר 44 ק"מ בזמן של 55.04 דקות.

● אליפות ישראל בגלגיליות תערך בעוד עשרה ימים בשדרות. באליפות יטלו חלק אלופות האליפויות האחרונות.

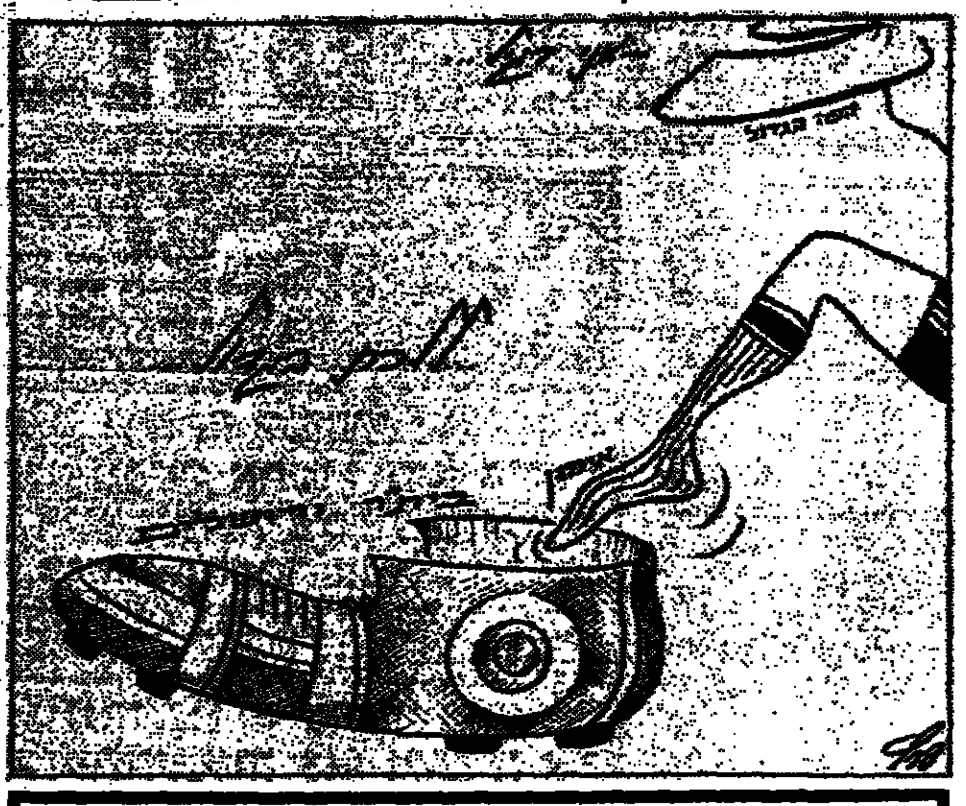

מנסל לא פראייר: רוצה מפ"ת דירה ברמת־השרון

●●● מחפשים דירה למנסל. דירה היא הגורם המפריד עדיין בין ג'ק מנסל למכבי פ"ת. עקרונית ביאות המאמן האנגלי לאמן בעונה הבאה את קבוצת מכבי פ"ת, אך הוא מתעקש על דירה. ברמה גבוהה בסביבות הרצליה או רמת־השרון. מתהלת מכבי פ"ת נודע, כי בישיבתה מחר יוחלט רשמית ללכת לקראת מנסל, למרות שרכישת הדירה באזור המבוקש על־ידי תעלה את מחירו בכ־5000 דולר. אי־לכך יותעם מנסל על חוזה כבר מחר או מחרתיים ויסוס לאנגליה, על מנת לשוב לארץ ביולי עם משפחתו ולהתחיל לעבוד. אגב, מנסל יביא עימו את מכבנו. ●●●

●●● הקדמות והבאה בתור. אתמול חזה מנסל במשחק בין קבוצתו הקודמת בישראל, מכבי חיפה לבין קבוצתו המיועדת מכבי פ"ת (0:0). את חיפה עזב לאחר 19 מחזורים. אתמול עניינה אותו פ"ת ועליה אמר: "זו קבוצה די טובה. יש בה הרבה צעירים מבטיחים" ●●●

●●● שפיגלר העדיף את בלומפילד. מרדכי שפיגלר, מאמנה החדש של האלופה הטרייה, בית"ר ירושלים, העדיף אתמול את הציע של בלומפילד על פני משחקה של בית"ר בנתניה. מעניין אם הוא עשה זאת בשליחות בית"ר, כדי לרגל אחר ידידתה בחצי הגמר מכבי ת"א, או שהוא ביקש להוות שוב במנעים דוד פיזנטי? ●●●

●●● סוף סוף לקחו ללב. כדורגלני בית"ר נתניה השתתפו על הרשא לאחר שספגו את שער ההפסד מרגלי מורים דאגו. הבית"רים שיחקו בהקרבה מרהימה: אילו שיחקו כך ב־28 המחזורים הקודמים אולי היו מדורגים במקום גבוה בהרבה ●●●

●●● השושנה פרחה. שרת הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, חזתה אתמול בנצחונה עם בעלה בתן אלמוזלינו במשחק של קבוצתה האהודה, הפועל ת"א. היא התמיכה כמה משחקים של הקבוצה, אך ציינה כי בשל חשיבותו המיוחדת של המשחק נגד בית"ר נתניה הורה ליגיע. בסיום נראתה מרוצה ●●●

●●● ברוך שהגיענו. לאחר שהבטיחה את הישארותה בליגה הלאומית, מוחר אף לפני הסיום, תשלב הפועל ת"א במחזור האחרון את הצעירים הכשרוניים שלא שיחקו מספיק במשך העונה. אתמול הפתיע המאמן בני קנפורטי כששילב את הצעיר רמי שרם במחצית השניה במקום בן־שטרית, כשהתוצאה היתה עדיין 1:1 ●●●

●●● אותיר נגר. קברניטי הפועל ת"א נעצבו לראות את האוהדים ה"צהובים" של מכבי ת"א מעודדים בשלבים הקריטיים של המשחק את קבוצת בית"ר נתניה. לדעתם, זו אחת הסיבות החשובות לרצונם שלא להמשיך את השותפות עם מכבי ת"א באיצטדיון בלומפילד ●●●

השתתפו במדור: ג. אשר, משה כהן, שמואל קליגר ונתן פרידמן

כדורגלן בלאומית ישתכר 42,000 ש"ח ובארצית 24,000 ש"ח ברוטו לעונה

מאת אהרן להב

ראשי מרכזי הספורט של הפועל, מכבי ובית"ר סיכמו בסוף השבוע את השכר המירבי שמותר יהיה לשלם לשחקני כדורגל בליגה הלאומית ובליגה הארצית בעונת המשחקים שתחל בספטמבר השנה. השכר החדש תואם את האמנה הבין מרכזית והסכומים הותאמו לשינויים במדד יוקר המחיה.

שחקן בליגה הלאומית יוכל לקבל עד גג ברוטו של 42,000 ש"ח ושחקן בליגה הארצית עד גג ברוטו של 24,000 ש"ח. שני שחקנים בכל קבוצה יוכלו לקבל שכר בלתי מוגבל, אולם כל תשלום טעון אישור של המרכז לו משתייכת הקבוצה המחוייבת להגיש תקציב כולל של שכר כל שחקני הקבוצה שיהיה מאוזן.

מאמן בליגה הלאומית ישתכר כמו שחקן בקבוצה ועל פי אישור מוקדם של המרכז אליו משתייכת הקבוצה מותר יהיה להוסיף לו 20 אחוז.

בישיבה השתתפו יצחק אופק ושאול סוידי מהפועל יצחק כספי ועוזיקם מילצן ממכבי ויגאל גריפל מבית"ר.

בתום אישור הסכומים הודיע עוזיקם מילצן שהוא מ"מ יו"ר התאחדות לכדורגל, בשם מרכזי מכבי ובית"ר כי הם מתנגדים להמשך צימצום הליגות. כלומר שהם לא יתנו יד לצימצום נוסף מ־14 קבוצות ל־12 קבוצות.

מזכיל הפועל דוחה את הודעת מילצן ותודיע כי העניין יובא לדיון במוסדות מרכז הפועל.

ברזיל נוצחה בדאבלין 0:1

נבחרת הכדורגל של אירלנד החופשית ניצחה בדבלין את נבחרת ברזיל 0:1 בשאת שער הנצחון הבקיע הותיק שבחבורה ליאם בריידי בדקה ה־31. שחקן זה מקבוצת וסטהאם הלונדונית היה הטוב בשדה ורק לפני כחודשיים חזר מ"גלות" באיטליה.

זהו הנצחון הראשון של האירים על ברזיל לאחר שני הפסדים ב־1974 2:1 וכעבור 8 שנים בתוצאה 7:0.

זה היה משחקה השני של ברזיל שהורכבה משחקנים צעירים ופחות מנוסים, רובם מנבחרת האולימפית שהעפילה לגמר בסיאול. היא לא היתה מלוכדת אבל שחקניה הפגינו משחק מכבי. בתוך כמה שנים הם יהפכו לכוכבים אמיתיים. כך ציין פרשן הבי.בי.סי. בדבלין.

משחקה הבא של נבחרת ברזיל יהיה ביום שלישי בגלזגו נגד נבחרת סקוטלנד האחר. כך תצא לפינלנד ומשם לישראל.

הנכים סיימו את אליפות אירופה בכדורסל באכזבה

מאת אברהם תשובה
שליחנו המיוחד

נבחרת הגברים של ישראל בכדורסל נכים סיימה את משחקי אליפות אירופה באכזבה, לאחר שנוצחה בשני משחקיה האחרונים.

במשחק האחרון של הבית המוקדם נוצחה ישראל ע"י צרפת – 63:42 (36:16). החולשה העיקרית היתה במשחק ההתקפה, שהיה חלש. היחיד שבלט בנבחרת הישראלית היה עופר צור, שקלע 16 נקודות.

ישראל התמודדה על המקום ה־5 ונוצחה ע"י מערב גרמניה בתוצאה 56:54 (22:42). המשחק הוכרע בהארכה ושוב הצטיין בו עופר צור, שקלע 22 נקודות.

נבחרת הנשים נוצחה במשחק הגמר ע"י נבחרת מערב גרמניה בתוצאה 45:47 (20:22).

טניס

קבוצת הטניס של מכבי ת"א רשמה בסוף השבוע שני נצחונות בפתיחת משחקי הליגה בטניס. במשחק הראשון גברה מכבי ת"א שבשורותיה הופיע שלמה גליקשטיין, על מכבי צפון, שבשורותיה נעדר עמוס מנסדורף – 0:6. במשחק השני גבר סניטאי מכבי ת"א על העולה החדשה הפועל ירושלים – 0:6.

יתר התוצאות: מכבי רחובות – הפועל ירושלים 5:1; מועדון הכרמל חיפה – אס"א ת"א 2:4; הפועל צהלה – מכבי צפון ת"א 3:3.

לידור יהיה עוזר מאמן בהפועל ת"א

מאת משה כהן

קבוצת הפועל ת"א המנה כנראה את רוני לידור לתפקיד עוזר מאמן הקבוצה במקומו של אורישי פלדמן, שסיים את תפקידו בקבוצה לאחר שנה.

בימים האחרונים ניהלו ראשי הקבוצה דיונים לגבי מינוי עוזר המאמן. בסופו של דבר הוחלט להטיל את התפקיד על רוני לידור, שאינו דמות מוכרת לרוב חובבי הכדורסל.

בינתיים לא יודעים בהפועל מדוע בילי חורנר טרם הגיע לארץ. אין להוציא מכלל אפשרות, כי חורנר ינחת לפתע בלוד ללא הודעה מוקדמת, אבל ראשי הקבוצה מעריכים, כי וורנר התחרט והחליט לבטל את בואו.

★ גם קבוצת מכבי נתניה הצטרפה למרדף אחרי אור גורן. גורן עצמו טרם החליט באיזה קבוצה הוא ישחק בעונה הבאה. "לא רק השיקול הכספי יקבע אצלי", הוא ציין. בנוסף למכבי נתניה פנו לגורן גם קבוצת מכבי ר"ג, אליצור נתניה ובית"ר ת"א. גורן הכחיש את הידיעות כאילו כבר חתם על חוזה עם אליצור נתניה.

★ ראשי איגוד הכדורסל החליטו לקיים את המשחק הבין־ארצי מול נבחרת צרפת באולם הכדורסל של רמת־השרון. ההצעה לקיים את המשחק בשעות הבוקר, בגלל משחק הכדורגל בין נבחרות ישראל וברזיל, ירדה מהפרק והמשחק יערך בשעה 8 בערב.

7000 ביום ספורט עממי של נעמ"ת

כ־7000 איש השתתפו בשבת ביום ספורט עממי שערכה תנועת נעמת במסגרת משחקי הפועל במכון וינגייט בנתניה.

כתבת עת"ם מוסרת, כי יום הספורט שהחל בשעות הבוקר המוקדמות הביא למכון וינגייט משפחות רבות על טפיהן שגדשו את מגרשי הכדורסל, בריכות השחיה אולמות הספורט ועסקו בכל תחומי הספורט העממי. משחק כדורגל בין קבוצת נשות נעמ"ת לגברים ממפעלי כור הסתיים בנצחון מוחץ של הגברים את בבעיטת הפתיחה התכבדה מזכ"ל נעמת מאשה לובלסקי.

ביום הספורט השתתפה גם שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו, שנתנה את ברכתה ועידודה לקיים ימי ספורט עממי במסגרת הפעילות לספורט ובריאות הציבור.

כדור מים

קבוצת הכדורמים של גבעת חיים הצליחה לגבור על קרית טבעון בתוצאה 8:9, כששער הנצחון הובקע 12 שניות לפני הסיום ע"י ארנון פלג.

במשחק אחר גברה הפועל אפיקים עמק הירדן על הפועל גוש זבולון בתוצאה 8:11.

סקוטלנד–אנגליה 0:0

60,000 צופים חזו בגלזגו במשחק מאכזב בין נבחרות הכדורגל של סקוטלנד ואנגליה במפגש ה־105 ביניהן. זה היה למעשה התיקו ה־24 בין שתי הנבחרות הותיקות ותיקו שלישי עקר משערים. מעניין לציין, שכל שלושת משחקי התיקו אפס היו בגלזגו.

משחק זה היה במסגרת גביע סטנלי רוס, שזו הפעם הראשונה בו נוטלת חלק גם נבחרת ברזיל שסיימה ביום שלישי האחרון בתיקו 1:1 עם אנגליה.

במחצית הראשונה שלטו השוקנים והאנגלים ואילו בשניה היו הסקוטים שנטלו את היוזמה, בעיקר כאשר צ'ארלי ניקולאס מקבוצת ארסנל הוחלף כחוד את מקלר מקבוצת סלטיק.

גלזגו ריינג'רס, בה ישחק בעונה הקרובה אבי כהן, היתה מיוצגת בשני שחקנים בנבחרת אנגליה, השוער כריס וודס, שהחליף את השוער הותיק פיטר שילטון, כדי לאפשר לו רכישת נסיון רב יותר והבלם המצויין בוצ'ר. בנבחרת הסקוטית הופיע מלך השערים מקוייסט.

משחק זה נוהל על ידי שופט מגרמניה.

אנגליה: וודס – פירס, בוצ'ר, רייס, גרי סטיבנס, רובסון, אודל, אודג' – ברדסלי, הייטלי, וודל.

סקוטלנד: לייטון – גאס, מקליש, מאלפאס, ווילסון–ניירי, אייטקן, מקסטיי, מקלוד–מקלר (ניקולאס), מקויסט.

ביירן עדיין ביתרון 6 נק'

האלופה המערב גרמנית ביירן מינכן עדיין מוליכה בהפרש של 6 נקודות בבונדסליגה לאחר שניצחה במחזור ה־30 את מנהיים 0:3 וגם יריבתה המבורג הביסה את ויסלדורף 1:4.

לביירן 47 נקודות לפני המבורג 41, דורטמונד וברמן 36 כל אחת, גלדבך 35, לוורקוזן וקלן 34 כל אחת.

ניצחון חוץ השיגה דורטמונד על קייזרסלאוטרן 2:3. בלאוורקוזן, האחרונה בטבלה, הצליחה לסיים בתיקו 2:2 בלוורקוזן.

תוצאות נוספות: ברמן–שטוטגרט 0:1, פרנקפורט – הומבורג 0:4, נירנברג – קלן 1:1, מנשנגלבך – שאלקה 1:3, בוכום – אירדינגן 1:2.

צ'ארלטון – לידס 0:1

קבוצת הכדורגל הלונדונית צ'ארלטון ניצחה את לידס 0:1 משער שהבקיע ג'ימי מילרוי. זה היה המשחק הראשון בין שתי הקבוצות המתמודדות על השתתפות בליגה הראשונה בעונה הקרובה. משחק הגומלין יתקיים ביום שני בלידס.

במשחק הראשון לליגה השלישית גברה אולדרשוט על הקבוצה המפורסמת וולבס 0:2.

צ'כיה – ארה"ב בגמר האומות

נבחרות הטניס של צ'כוסלובקיה וארה"ב ישחקו ביום ראשון בגמר גביע האומות, לאחר שהבטיחו את נצחונותיהם במשחקי היחידים.

מליסלב מצ'יר ומילאן שרייבר ניצחו את יריביהם משוודיה אנדרס יאריד ויואכים ניסטרום. יש לציין, כי בשורות שוודיה לא הופיעו שני השחקנים הטובים שלהם וילאנדר ואדברג.

ג'ון מקנרו העניק את הנצחון לארה"ב על צרפת כשגבר במשחק הקובע על הצרפתי אנרי לאקונט 1:6, 5:7, 6:2. קודם לכן ניצחה שוודיה את אוסטרליה 0:2.

בורדו הגדילה את יתרונה

קבוצת בורדו הגדילה את יתרונה לשתי נקודות לאחר שסיימה בתיקו 1:1 בברסט ואילו יריבתה בצמרת מרסיי נוצחה במגרשה 3:1 על ידי לנס.

בתום המחזור ה־36 לבורדו 51 נקודות לפני מרסיי 49 ולסיום נותרו שני מחזורים בלבד.

מראה מעל נידלה!

מאת אהרן להב

הסניטור הצרפתי ז'ראר אמריסאר כנראה יכנס לכתבי ההיסטוריה בפרק הזוטות של ספורט והפוליטיקה בכלל, כשישנו הגדולה להסר את הכלסות מממשלתו שלא לקיים יחסי ספורט עם ישראל. מרגע שהתנהלו להגיזם, אחרי הנצחון הסנסציוני של ישראל על צ'כיה באפריל קראלובה (2:3) ונצחונה על נבחרת ארגנטינה בבית־דלהי (2:3) כי יצטרכו להתמודד ברבע הגמר נגד ספורטאי מדינה שממשלתם אינה מקיימת עמה יחסים דיפלומאטיים ואף אסרה על סניטאי השולחן שלה להכנס להודו להשתתף באליפות העולם – נכנס אמריסאר לשעולה.

כסניטאר בעל מוניטין בין־לאומי האהוד מאד במולדתו – ביקש להיפגש עם ראש ממשלתו ראג'יב גאנדי כדי לשכנע אותו להתיר את החרם ולאפשר קיום משחק רבע הגמר על גביע דייוויס לאומה בניו־דלהי, כפי שנקבע בהגרלה של איגוד הטניס הבין־לאומי.

אמריטראג' תבע זאת במפגיע, אולי לא כל כך בגלל הצד הפוליטי של ההחלטה, אלא בגין הידיעה, כי אי כיבוד תקנות האיגוד הבין־לאומי יביא לגירושה של הודו ממסגרת משחקי הדייוויס על קם כספי כבר. הטניס ההודי, וטניסאיה, ידוע כטניס מעולה כבר יותר ממאה שנה. מסורת הטניס ההודית עולה כאשר הבריטים שלטו בארץ הזאת והחדירו בה את המשחקים על מגרשי דשא. מימסד הטניס בהודו, שאינו עוסק ביחסי הודו עם מדינות ערב מול מדינת ישראל – ידע כי הפרת כללי התקנון הבין־לאומי יביא להוצאתה ממסגרת משחקים יוקרתיים שהודו תופסת בה שנים רבות מקום מכובד מאד.

ראשי הטניס בהודו החלו בהפעלת הלחץ על ראש ממשלתם מיד עם היוודע הבחירה לשחק נגד ישראל. איגוד הטניס הבין־לאומי, בראשותו של הצרפתי שאטרייה, ידוע כאיגוד הקפדן ביותר בשמירת תקנותיו. מאז הפך הטניס לאחד מענפי הספורט המובילים בעולם המגלגל מאות מיליוני דולר – מקפידים ראשיו על סעיפי התקנון ואינם מרשים שום סטיה ממנו.

את העובדות היבשות והברורות האלה ידענו אנחנו עוד באותו ערב של ה־15 במארס השנה כאשר הגיעה הידיעה מהארץ קראלובה, כי עמוס מנסדורף הבקיע במשחק היחידים המכריע את קארל נובאצ'ק 1:3 וקבע את התוצאה הכללית בנצחון ישראלי 2:3 וכך כתבנו ב"דבר ספורט" של ה־16 במארס:

ההודים חייבים לשחק אחרת יורחקו ויוענשו

מאת אהרן להב

[illegible]

אולם הלחץ של הקהילה הספורטיבית בהודו לא עשה רושם מיד על ממשלת הודו ושר החוץ שלה. להם היה נסיון טוב מאד עם איגוד הטניס השולחן הבין־לאומי אשר ראשיו, ובעיקר היו"ר האנגלי שלו אשר עמד להיבחר מחדש בכינוס בניו־דלהי, לא הפעילו את הלחץ הבקור המקיף את התשובה של ישראל על פי סעיפי אשר יכול היה להביא לפרישה מדינות מוסלמיות רבות מן האליפות ובכך להעמידה על בסיס צר של משתתפים שלא יתן לה את הבינוי העולמי.

אין ספק, כי אילו היה איגוד הטניס השולחן נאבק בתוקף על העברת אליפות העולם למדינה אחרת היו נעשות ההכנות המתאימות והיתה הודו נכנעת. אבל מכיוון שכך לא נהגו, סברו שבשאר הודו שהגרלת יעבור גם בגביע דייוויס. ממשלת הודו עמדה בהחלטתה שלא תקיים מגעי ספורט עם ישראל וביקשה לבדוק את התגובה של הודו שאטרייה הנזכר.

השאלה גם קבלה עוד לא קמיצוח נגד הטניס הישראלי אשר ראשיו הגיעו במעט מיד לקיים את המפגש בארץ ניטראלית. כמובן שהצעה זו היתה אך ורק פוליטית כשלעצמה. הישראלים ביקשו לבטל בכך את הביתיות ולא סימפאטית של מגרשי דשא ושופטים וקהל לא ידידותיים בניו־דלהי והעדיפו ארץ אחרת, למרות שהתקנות קובעות הגרלת ביתיות או שהמדינה המארחת מסכימה לשנות ביתיות ולהתארח אצל האורחת (כלומר בישראל). כך היה כאשר ישראל היתה צריכה להתארח בברה"מ. הרוסים ביקרו אפשרות לשחק בארץ ניטראלית כרומניה, מכבי ת"א בכדורסל (פעמיים בבריסל). אולם איגוד הטניס הבינ"ל עמד על ביצוע התקנון ושיבוע את הרוסים לארח את ישראל.

השבועות נקפו והאיגוד הבין־לאומי דרש וחזר ודרש מאיגוד הטניס ההודי (לא מממשלת הודו) מועד ואורח בהגיע ילוי שום אלטרנטיבות. המועד האחרון למתן תשובה היה 25 במאי. אמריטראג' ועסקני הטניס הסבירו בודאי לגאנדי, כי אינם רוצים להיות מגורשים ממשחקי הדייוויס ואם "בגזר" עליהם לשחק נגד ישראל אין טעם להציע חלופת ביתיות או מגרש נייטראלי משום שהסיכוי הגדול ביותר לנצח הוא בבית בניו־דלהי על הדשא כפי שהיה נגד סניטאיה הותיקים של ארגנטינה.

המפתיע בכל האירוע הזה בהודו עצמה – הוא עמדתם של כלי התקשורת שם. מדיווחי סוכנויות הידיעות על הנכתב בעיתוני הודו התברר, כי ברגע שגאנדי נתן "אור ירוק" למיפגש בניו־דלהי – עלזו שם העתונים ובכמה מהם אף ראו בכך סימן, כי ראש ממשלתם החליט לשחק על הקלף הישראלי כי כבר 40 שנה אהדת הודו את העניין הערבי יותר מאשר הערבים עצמם.

דומה שהחלטת ראג'יב גאנדי פותחת יותר מבהר לעתיד יחסי הספורט בין הודו וישראל, שכן קשה לשער שאוהדי הטניס שב ותוחזר הודו לשיטת החרם, כיון שאיגודי ספורט בין־לאומיים אחרים יאמרו עוד וידוע כל החרמה בעתיד.

אם הערכתנו נכונה – ימים יגידו.

נצחון על צרפת בטורניר בהולנד

נבחרת ישראל פתחה ביום שישי את השתתפותה במהדורת הכדורסל הבין־לאומי הנערך בהולנד בנצחון נאה על נבחרת צרפת – 98:93 (44:48).

הניכיר של צבי שרף הציג במחצית השניה את משחקם הטוב ביותר מאז פתיחת הכנותיהם לקראת אליפות אירופה, שתערך ביוון. הם שיחקו בהתלהבות רבה ובסידרת התקפות מהירות, הם הותירו את הצרפתים חסרי אונים. כוכב המשחק היה ללא ספק, ארי רוזנברג, שנכנס למשחק במחצית השניה והוליל את המהפך.

במחצית הראשונה חזרו הישראלים על תצוגות הנפל שלהם מהעת האחרונה. משחקם היה חלש ומפזר. אבל התאוששותם בשלה המשחק הביאה למהפך.

קלעו לישראל: רוזנברג (22), מרמר (19), לאופר (12), בלמביץ (11), והמלפי (9), גודרון (7), שפע (2)

במשחק אחר שנערך ביום שישי גברה נבחרת הולנד בקושי רב על נבחרת הונגריה – 73:74.

היום תתמודד ישראל בסיום הטורניר נגד הולנד.

איגרוף

שתי הפתעות נרשמו באליפות ישראל לנוער באגרוף. במשקל עד 63.5 ק"ג נוצחו במפתיע ברוך קישינבסקי ממכבי ת"א וגיל ספיאשוילי ממכבי מפעלות הוגבו לה.

מרכז מכבי התנתק ע"י הפועל ניסה לפגוע בקיום האליפות, ע"י דחייתו. אולם, רוב קבוצות האגרוף של מכבי לא הסכימו עם ההחלטה זו והופיעו לתחרות כמתוכנן.

51 ק"ג: לביב אבר־עקל (כפר יאסיף); 54 ק"ג: מוחמד גמלי (עכו); 57 ק"ג: עורבי נזיר (עכו); 60 ק"ג: זורגי מעדי (עכו); 65 ק"ג: תמיר לביא (מכבי ת"א); 67 ק"ג: שמואל מבאלי (פרדס כץ).

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג ממגורים למסעדה בקומת קרקע להקופה של 5 שנים ברחוב הירקון מס' 82 גוש 6907 חלקה 32 תיק בנין 27/082.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת ומלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו והומצאה לידי כפני הועדה הנ"ל.

י. בבסבי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

בניית מחשבים לפי דוגמת המוח האנושי

הקונקציוניסטים מאמינים, כי גם מחשבים מסוגלים ללמוד מן הנסיון ולהתארגן בהתאם בכוחות עצמם

„אקונומיסט", מיוחד ל„דבר"

אם אפשר, על דרך הזיכוך והליטוש, לספח אינטליגנציה בילד – הדעת נותנת כי דרך זו מתאימה גם למחשבים. המחשבים של היום מסוגלים למלא מספר משימות חשיבה מוגבלות, כגון אבזגן רשאי, אך תהיה זו הגזמה גסה אם נכנה זאת בשם אינטליגנציה. אי-אפשר ללמד מחשב אותם היבטים של האינטליגנציה האנושית הנראים לנו כמובנים מאליהם, כגון זיהוי של אדם בעל פנים מוכרות בתוך המון, או הבנת המלים הנקלטות

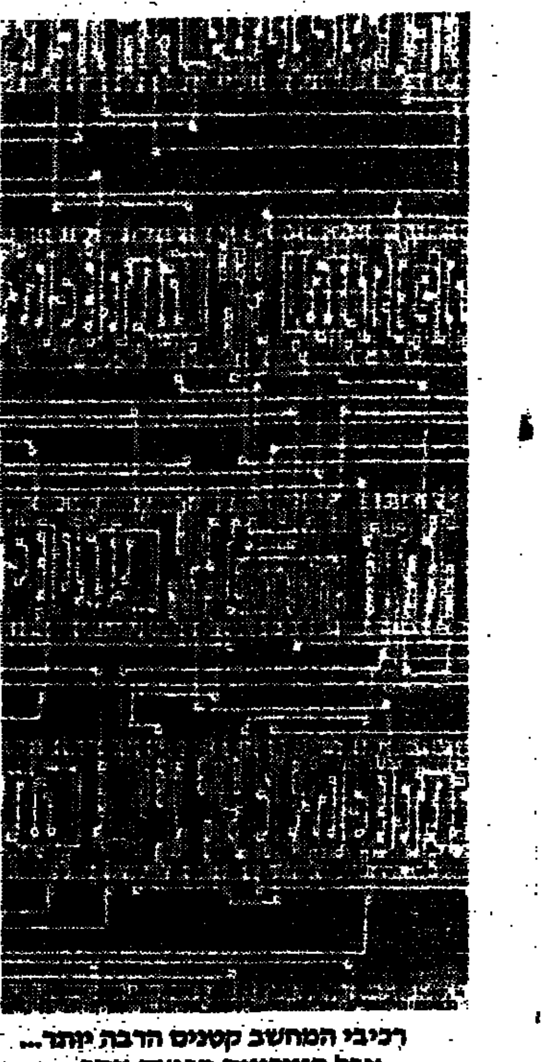

רכיבי המחשב קטנים הרבה יותר...
...אבל הנוירונים חכמים יותר

[illegible]

בשפופרת הטלפון. אי-אפשר להקנות למחשב את הכללים שעל-פיהם פועל [illegible] מן הסיבה הפשוטה, שאיננו מכירים כללים אלה.

ואולי יש בכל-זאת דרך כדי להתגבר על דילמה זו: לבנות מחשב שיהיה חיקוי של מוח האדם ואשר יוכל ללמוד בעצמו. גישה זו קרויה קונקציוניזם, מלשון CONNECT, „לחבר", „לקשר" באנגלית, רשתות של נוירונים (תאי עצב) או מחשוב נוירונים.

הקונקציוניסטים אימצו לעצמם ארבעה עיקרי אמונה. ראשית, הם מאמינים במחשבים מקבילים, כלומר מחשבים המסוגלים לבצע כמה וכמה פעולות בעת ובעונה אחת. שנית, הם מאמינים כי מחשבים אינטליגנטים צריכים להיות בנויים בתבנית הדומה לזו של רשת תאי המוח, כלומר: המעבדים (פרוססורים) צריכים להיות דומים לנוירונים, והחיבורים ביניהם צריכים להיות דומים לסינפסות (המרווחים בין הנוירונים שהדחף העצבי עובר בהם מתא עצב אחד לתא הבא, באמצעות נוירוטרנסמיטורים). הכלל השלישי באמונת הקונקציוניסטים אומר, כי התוכנות של מחשבים כאלה צריכות להיות מסוגלות לשנות את עוצמת הקשרים בין המעבדים, ממש כשם שהמוח פועל בשנותו את יעילות הסינפסות. ולבסוף, וזה עיקר העיקרים: הקונקציוניסטים מאמינים כי בתנאים מסוימים יצוצו מתוך המחשב, בדרך כלשהי, תבניות חדשות: המחשב יבנה את עצמו.

על הכלל הראשון אין עוררים. כמעט הכול מסכימים, שהמוח פועל כמחשב מקביל, שעבודתו בעיבוד נתונים פזורה ברשת התאים. הכלל השני, לאמור שמחשבים צריכים להיות בנויים כדוגמת נוירונים, איננו יוצא-דופן: הנוירונים גדולים בהרבה מן הטרנזיסטורים המסודרים על שבבים, והמיתוג בטרנזיסטור מהיר אולי פי מיליון מזה שבנוירון. אולם בעוד הטרנזיסטור הוא מתג גרידא, שיש בו רק שני מצבים, של 1 או 0, הרי הנוירון משוכלל יותר. הנוירון מקבץ את האותות המתקבלים בו ורק עם הצטברותה של כמות מסוימת של אותות הוא מעביר אותם בתשדורת אל הנוירון הסמוך, בדומה לפתחים בסכר הנפתחים בהגיע המים במאגר לגובה מסוים.

לשגות – ולתקן את השגיאות

מעבדות „בל" בניו-ג'רזי בנו „נוירונים" עשויים צורן (סיליקון): המעגל המשוכלל ביותר שבנו הכיל 512 „נוירונים" בשבב אחד. כל מעגל כזה פועל כמגבר ומחובר לטרנזיסטורים אחרים. ההתנגדות החשמלית בהם משתנה בהתאם לשימוש, כחיקוי מודיק לאופן פעולת הסינפסות שבין הנוירונים. מחקרים שנעשו בחולדות ובחלזונות נותנים יסוד להשערה, שהלמידה היא בעיקרה שיפור היעילות של הפעולה בסינפסות. במלים אחרות: אם חלזון למד להימנע מתגובה שלילית (למשל, הלם חשמלי), פירוש הדבר שהוא למד לשפר את יעילות החיבור בין התא המגלה אותה חוויה שלילית ובין התא הגורם לחלזון להתחמק ממנה.

על יסוד תופעה זו בטבע מבססים הקונקציוניסטים את הכלל הרביעי שלהם, שהוא מוזיקלכת בהרבה משלושת הכללים הקודמים: אין צורך לתכנת מראש את המחשב הנוירוני כדי שיפעל כמו אותו חלזון, כי הוא ילמד מלאכה זו בכוחות עצמו. טענה זו איננה חריגה כפי שהיא נראית במבט ראשון: אחרי הכול, גם מוחו של אדם לא תוכנת מראש: הוא פיתח בעצמו את מכשירי הלימוד שלו.

אם נתבונן לרגע במהלך האבולוציה, אולי נוכל להבין על מה מבססים הקונקציוניסטים את התיאוריה שלהם בבואם לתכנן את „מחשב הנוירונים" שלהם. בדעתם לבדוק דרכי חיבור שונות, ולבור מתוכן את אלה שפועלות כהלכה. „כהלכה" פירושו במקרה זה איננו מושג חד-משמעי. לגבי ד"ר ג'ון הופפילד וד"ר דייויד טנק ממעבדות „בל" הקריטריון הוא קריטריון האנרגיה: כאשר האנרגיה שצורך המחשב כולו היא ברמתה הנמוכה ביותר, אות הוא שהשבבים דמויי הנוירונים קרובים ביותר לפתרון הבעיה. אחרים, כגון ד"ר דייוויד רומלהארט מאוניברסיטת קליפורניה בסן-דייגו וד"ר ג'פרי הינטון מאוניברסיטת קרנגי-מלון בפיטסבורג, אימצו להם קריטריון שונה להצלחה – היכולת לתקן שגיאות. בשיטה זו המחשב הרשני משווה כל פתרון עם התשובה המקווה, מתקן את הטעון תיקון, משגר תיקונים אלה בחזרה למעבדים ה„חבויים" שבמחשב – ומנסה פעם נוספת לפתור את הבעיה.

כיצד מחשבים 2 + 2

יש גם חוקרים שלכאורה הם קונקציוניסטים מובהקים, בעוד שבפועל אינם כאלה כלל. ניטול, למשל, את ד"ר דני הילים ואת ד"ר טומי פוג'ו, המנסים לבנות מכונות חשיבה. ד"ר הילים המציא את מכונת החיבורים ובה 64,000 מעבדים הקשורים זה בזה. מכונה זו מבצעת את הדברים שהקונקציוניסטים שואפים אליהם, אלא שהוא מסתייג בתקיפות מן הטענה שהוא נמנה עם חבורה זו של ממציאים. אשר לד"ר פוג'ו, הרי הוא מבסס את מחקריו המבצעותיו על הראיה, שהיא התפקוד המקביל ביותר בין תפקודי [illegible] הלא על שתי הנחות המקובלות על הקונקציוניסטים: [illegible] שהנוירונים הם משהו יוצא-דופן. הם סבורים, כי אין שום קשר הכרחי בין האינטליגנציה ובין מקום הימצאה, ומכאן שגם מכונות מסוגלות ללמוד. עם זאת אין המחשב נתפס בעיניהם כקופסה שחורה. בעוד הקונקציוניסט יורה למחשב למצוא דרך כלשהי כדי לחבר 2 ועוד 2 כדי לקבל את הסכום 4, מבלי לתת דעתו על דרך טיפולו של המחשב בבעיה זו – הרי „איש חישובים" („קומפוטיישוניסט") כדוגמת הילים או פוג'ו גם מנסה להתחקות על דרך זו כדי לבדוק, אם אפשר יהיה לנצל את תכונתו של המחשב לחבר מספרים.

שנית, כאשר הקונקציוניסט מוותר על הנסיון להבין, כיצד המחשב פותר את הבעיה שהוצגה לו, הוא אינו צריך להכיר את הנוסחה המתמטית שהמחשב נעזר בה כדי להגיע לפתרון הבעיה, ומאידך הוא מסוגל לפתור בעיות שהמתמטיקה הרגילה איננה יכולה להן, כגון הדוגמה המפורסמת של הסוכן הנוסע: על הסוכן לבקר ב־50 ערים שונות. אין זה משנה לו, באיזה סדר יערוך את ביקוריו, אבל הוא רוצה שזמן הנסיעה שלו יהיה קצר בכל האפשר. אם יציגו בעיה זו לפני מחשב קונוונציונאלי, הוא יעבוד עליה לנצח בלי להגיע לפתרון, ואילו אותה בעיה עצמה נפתרה במהירות בעזרת מיתקן קונקציוניסטי. ד"ר הופפילד וד"ר טנק הזינו לתוך רשת של שבבים-נוירונים את הכללים הבאים: אסור לסוכן לבקר פעמיים באותה עיר וצריך שרק עיר אחת ויחידה תהיה, נאמר, העיר העשירית לביקורו. תחילה בוחר לו המחשב נתיב שרירותי ואחר-כך הוא מחליף אותו בהדרגה בנתיבים קצרים יותר, על-ידי חיזוק הקשרים בין שתי ערים עוקבות בביקור, העונות על הצורך בנתיב קצר יותר והחלשת הקשרים בין הערים האחרות.

בסופו של דבר מתקבל פתרון טוב – אבל אין זה הפתרון הנכון. ד"ר פוג'ו הצליח להוכיח, כי מחשב קונוונציונאלי עלול בקלות להציע פתרון, שיהיה רק השני מבחינת קוצר הדרך.

תיאום בין האוזן והעין

כאמור, ה„קומפוטיישוניסטים" מבקשים לרדת לחקר אופן פעולתו של המחשב, וכאן אנו חוזרים לבעיה של הבנת פעולתו של המוח.

ניטול, לדוגמה, את ד"ר אנדרס פליוניס מאוניברסיטת ניו-יורק, המבקש להבין כיצד המוח מבקר את תנועות הגוף.

כאשר אדם קורא ספר ומניע את ראשו לצדדים, עיניו נשארות נעוצות בספר, וזאת בגלל אינסטינקט שטיבו מאפר לנו היסבב באוזן הפנימית מצוי איבר שיווי המשקל, המורכב משלוש תעלות חצי-מעגליות, ניצבות זו לזו; ואילו סביב כל עין מצויות שלוש מערכות של שרירים המפקחות על זווית הראיה של העין. איבר שיווי המשקל והשרירים המניעים את העיניים קשורים זה בזה ברשת של עצבים, המבטיחים באופן אוטומאטי שכל שינוי הנרשם באיבר שיווי המשקל יביא לתגובה מאוזנת בעין. קשרים אלה הם בעלי עוצמות שונות, והתוצאה היא, למשל, כי כאשר מניעים את הראש למעלה ולמטה, מופעלים השרירים, המפקחים על הזווית האנכית של העין, בעוצמה גדולה יותר מאשר השרירים האחרים.

עובדות אלה ידועות כבר עשרות שנים. החידוש של ד"ר פליוניס ושל עמיתו, ד"ר רודולפו לינס, הוא בכך שהם הבינו, כי רשת העצבים בין האוזן ובין העין משתמשת בתחבולה מתמטית פשוטה, הקרויה „אנליזה של מותתנים". תחבולה זו פועלת בכל הנראה גם במערכות אחרות של הגוף. כשם ששרירי העין והאגים לכך, על-פי הוראות עצביות, שהעיניים יישארו ממוקדות בחפץ מסוים גם כאשר מניעים את הראש, כך מצווה המוח על שרירי הזרוע להגיע בדיוק אל החפץ שאדם מבקש לאחוז בו, בעזרת המותתנים המצויים בכל שריר.

ד"ר פליוניס סבור, כי המוחון (המוח הקטן), המצוי באחורי המוח, פועל בדיוק כפי שפועלים העצבים המקשרים את איבר שיווי המשקל עם שרירי העיניים. במוחון מצויים רק ארבעה סוגים של תאים, המופיעים שוב ושוב באיבר זה – כדוגמת גביש פשוט שיש בו ארבעה סוגים של אבני בניין, או כמיתקן של קונקציוניסט. אולם, בניגוד לקונקציוניסטים, ד"ר פליוניס אינו מתייחס למוחון כאל קופסה שחורה: הוא מנסה להבין כיצד פועלת „קופסה" זו.

המצאה שמתאימה רק ליפאנים ... ולנו

מספר חברות בארה"ב כבר מנסות לשווק מוצרים המבוססים על רעיונותיהם של הקונקציוניסטים. אחת מהן היא חברת „נסטור", שנוסדה ב־1975 על-ידי שני פרופסורים לפיסיקה מאוניברסיטת בראון – ד"ר ליאון קופר וד"ר צ'ארלס אלבאום. „נסטור" המציאה, בין השאר, מיתקן הקורא כתב-יד ומזין אותו במישרין לתוך מחשב. מכשיר זה, שיימכר בקרוב במחיר של כ־1,500 דולר, מסוגל ללמוד את כתב היד של אדם מסוים ולפענח אותו, אבל רק בתנאי שכל אות נכתבת בנפרד ואינה מחוברת עם האות הקודמת לה ועם האות הבאה אחריה. בעיה זו אינה קיימת בעברית, למשל, וגם לא ביפאנית. ואמנם חברת „נסטור" מוכרת את המוצר החדש שלה, בין השאר, כתוספת למעבדי תמלילים ביפאנית.

אם בתחום זה של קריאת כתב-יד נהנית בינתיים „נסטור" ממונופול, לא כן בתחום הזיהוי של קולות דיבור, שבו פועלות כמה וכמה חברות. ואולם הקונקציוניסטים סבורים, כי בתחום זה יהיה אחד המבחנים המכריעים למחשבי הנוירונים, בגלל הצורך לעבד באופן מקביל המוני נתונים (גובה הקול, עוצמת הקול, ההרמוניה בין ההגאים השונים, ההקשר בין המלים וכדו'). מוחו של אדם פותר בעיה זו ללא שום קושי, אך איש אינו יודע כיצד הוא עושה זאת, ומכאן הקושי להתכנן מחשב שיפעל בדרך דומה. כל החברות המנסות לייצר מחשבים למטרה זו פועלים בדרך הקומפוטיישונית: הן לומדות את הכללים הדקדוקיים והאקוסטיים שעל-פיהם פועל מוח האדם בשעת הבנת מלים מדוברות ואחר-כך מתכנתים על-פיהם את המחשבים.

חלומם של הקונקציוניסטים הוא לבנות רשת של מיליון נוירונים ולהניח לה אחר-כך להתארגן בכוחות עצמה, אלא שחלום זה אינו ניתן להגשמה. תמיד יהיה צורך בתכנות כלשהו. אולם רוב הקונקציוניסטים הם מציאותיים ומציבים לעצמם יעדים צנועים יותר, ויש סיכוי רב שישיגו אותם.

זכר או נקבה לפי הטמפרטורה

„אקונומיסט", מיוחד ל„דבר"

ההבדלים בין הנשים ובין הגברים טמונים במישור הגנטי: בנות נולדות עם שני כרומוזומי מין שווים מסוג X, ואילו בנים יש להם כרומוזום אחד X וכרומוזום אחד Y. כך גם המצב אצל שאר מיני היונקים. אצל העופות המצב הפוך: לזכרים יש שני כרומוזומים מסוג X, ולנקבות – רק כרומוזום אחד מסוג זה. אבל המשותף לאלה כמו לאלה הוא, כי ההבדלים בין המינים נקבעים על-ידי הגנים והם אינם ניתנים לשינוי מאוחר יותר במרוצת חייהם, אלא באופן חיצוני. לעומת זאת, אצל הזוחלים והדגים המין מושרש הרבה פחות.

אצל סוגים רבים של זוחלים, ובכללם כל הצבים, המין נקבע על-ידי הטמפרטורה של הדגרת הביצה שמתוכה בקעו. כאשר הטמפרטורה גבוהה קצת מן הממוצע, בוקע צב ממין נקבה, וכאשר היא נמוכה קצת יותר, הצאצא הבוקע הוא ממין זכר. מצב הפוך שורר אצל התנינים: מביצים קרות בוקעים תנינים ממין נקבה, ומביצים חמות – זכרים. גמישות רבה עוד יותר מבחינת המין נמצא אצל דגים רבים השוכנים ליד שוניות האלמוגים באיזור הטרופי: הם נולדים ומתפתחים בתור נקבות, אך בהגיעם לגיל הפוריות הם נהפכים לזכרים ומפרים דגים אחרים בלהקה.

יתרונות רבים ל„סידור" זה של הטבע. עולם הדגים הוא עולם היירארכי מובהק, ודג קטן ממין זכר אין לו שום עדיפות – לא כן דג זכר שהוא גדול וטורף. לכן דגיגים צעירים אינם מפסידים מאומה, אם את שנותיהם הראשונות הם עושים בתור נקבות המסוגלות להמליט – כל עוד לא הגיעה שעתם ליהפך לזכרים. אגב, ייתכן ש„סידור" כזה היה מועיל גם לחברה האנושית, אילו היתה פוליגאמית ואילו קביעת המין בה היתה גמישה כמו בזוחלים או בדגים.

ד"ר דייוויד קונובר וד"ר סטיבן היינס מאוניברסיטת ניו-יורק בסטוני ברוק הוכיחו לא מכבר זו לראשונה, כי יתרון דומה טמון גם בקביעת המין על-ידי הטמפרטורה. הם גילו תופעה זו אצל האדרון הצפון-אטלנטי. מתוך הביצים שמטילה הנקבה של דג זה בראשית האביב, כאשר מי האוקינוס קרירים, בוקעים בדרך-כלל דגיגים ממין נקבה, ואילו מביצים שהיא מטילה בעונה חמה יותר בוקעים לרוב דגיגים ממין זכר. תקופת הגדילה של הנקבות ארוכה יותר ולכן הן גדולות יותר מן הזכרים. היתרון ברור: נקבות גדולות יותר מטילות ביצים גדולות יותר, בעוד זכרים קטנים אינם נופלים מזכרים גדולים במספר הביצים שהם יכולים להפרות.

אך אליה וקוץ בה: כאשר האביב קר מן הרגיל, עלולות להיוולד רק נקבות, ואילו כאשר הוא חם מן הרגיל, ייתכן שכל הדגיגים שיבקעו מן הביצים יהיו ממין זכר. אחד המדענים הרחיק לכת עד כדי להעלות את ההשערה, שהדינוזאורים – שהיו אמנם זוחלים, ולא דגים – נכחדו משום שגם אצלם נקבע המין על-ידי הטמפרטורה, וכאשר בעידן מסוים התחמם האקלים על-פני כדור-הארץ, נולדו רק דינוזאורים ממין זכר. אולם האדרון הצפון-אטלנטי מוגן בפני סכנה כזאת: ככל שדג זה שוהה באזורים צפוניים, קרים יותר עם עונת רביה קצרה יותר, פוחתת התלות של קביעת המין בטמפרטורה ולעומת זאת גדלה התלות בגנים. למשל, מול חופי נובה סקושה שבחוף המזרחי של קנדה, ששם עונת הרביה קצרה ביותר ולכן גם גדולים יותר הסיכויים, שהיא תהיה תמה או קרה באופן יוצא-דופן – רק הגנים, ולא הטמפרטורה, הם-הם הקובעים את המין של דגיגים הבוקעים מן הביצים. לעומת זאת, מול חופי סאות קרוליינה, שם עונת הדגירה ארוכה הרבה יותר – הטמפרטורה של המים היא הגורם המכריע.

„משגב לדך" לבניין חדש בסימן מחלוקת על יעודו

הבניין הישן: 30 מיטות בתנאים קשים

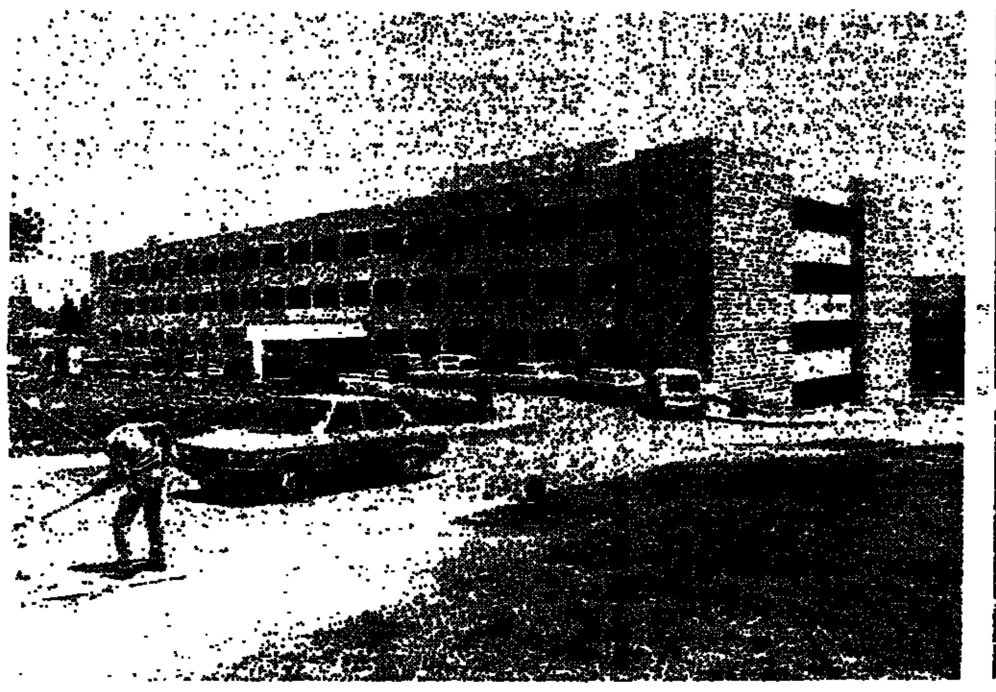

הבניין החדש: 60 מיטות בתנאי רווחה

מאת יורם לוי

39 שנים פעל בית-החולים הירושלמי „משגב לדך" במבנה עלוב שלא התאים ליעודו. היום אחרי-הצהריים ייחנך המבנה החדש והמפואר של ביה"ח, שהוקם לא הרחק מביה"ח הישן, במעמד נשיא המדינה, שרות הבריאות ויו"ר חבר הנאמנים של ביה"ח המליונר ליאון תמן.

„משגב לדך" הינו פרק בהסטוריה היהודית בארץ-ישראל. הוא הוקם בשנת 1854 על-ידי בית רוטשילד בעיר העתיקה, במבנה המשקיף על הכותל המערבי, ונשא את שמו של אנשל רוטשילד. בפרסומים של „משגב לדך" נאמר, כי זהו ביה"ח היהודי הראשון בארץ-ישראל, אך גם ביה"ח „ביקור חולים" טוען לכתר זה ולא כאן המקום להכריע בוויכוח זה.

במלחמת הקוממיות טופלו ב„משגב לדך" הפצועים מקרב הלוחמים ותושבי הרובע היהודי, עד לנפילת הרובע במאי 1948. שלושה ימים לאחר פינוי הרובע החל ביה"ח לפעול בבית מגורים בשכונת קטמון, בה גם שוכנו 1200 קשישים וילדים ממפוני העיר העתיקה.

תחילה תיפקד „משגב לדך" רק כבי"ח לנשים ויולדות, בעיקר בשל ממדיו המצומצמים. היו בו 30 מיטות והתנאים הפיסיים היו קשים. במשך השנים נוספו לו מרפאות עיניים, ילדים, אורולוגיה, אף אוזן וגרון ומרפאה יחודית לסקסולוגיה.

עמותת ביה"ח רכשה לפני שנים שטח של עשרה דונם ברחוב חזקיהו, לא הרחק מן הבניין הארעי שלו. לפני חמש שנים הוחל בבניה. עלות הבניה נאמדת ב־3.5 מיליון דולר, הכול מתרומות של המיליונר תמן וועדי ידידי ביה"ח בחו"ל. „משרד הבריאות לא תמך בנו אפילו באגורה", טוען המנהל ראובן קשאני. „אנו מופלים לרעה".

בביה"ח החדש ארבע קומות, בשטח 1800 מ"ר כ"א. על-פי התכנית יופעלו שלוש קומות מיד ויהיו בהן מחלקות נשים, יולדות ומחלקה לניתוחים קלים, כמו במבנה הישן. על ייעודה של הקומה הרביעית עדיין מתקיימים דיונים. משרד הבריאות סבור, כי יש לפתוח בה מחלקה גריאטרית, אך קשאני מתנגד. העלתה הצעה לפתוח בכמה חדרים מרפאות של קופת-החולים, אך לפי-שעה גם היא ירדה מן הפרק.

קשאני מעוניין, ש„משגב לדך" יפעל מעתה כבי"ח קהילתי, עם טיפת חלב ומרפאת שיניים בשיתוף עם עיריית ירושלים. יש גם הצעה לפתוח נקודה של מד"א ולהציב בביה"ח אמבולנס, שישרת את תושבי השכונות הדרומיות.

בבניין החדש יהיו 60 מיטות אשפוז. קשאני מודע לטענות המקטרגים בדבר עודף מיטות בירושלים. לדבריו אולי הדבר נכון, אם מתייחסים רק לתושבי הבירה גופא, אבל בפועל, הוא טוען, מתנקזים לירושלים גם חולים מחברון ומקריית-ארבע, מפרוזדור ירושלים, מיריחו והרמאללה, ולכן אין עודף מיטות.

חדרי החולים מרווחים. בכל אחד שלוש מיטות ושירותים צמודים. יש שלושה חדרי ניתוח, שלושה חדרי לידה, מעבדות, פגיה קטנה וכן אולמות להרצאות על רפואה מונעת ולקורסים לקראת לידה.

בבניין הותקנה מערכת חימום ומיזוג מרכזית, נבנו מטבחים משוכללים וקפיטריה והוכשר שטח גדול לגן. כן יהיה בביה"ח בית-כנסת וצמוד לו אולם בריתות. עם המעבר יוגדל גם צוות הרופאים והאחיות.

מלאכת ריהוט החדרים והתקנת הציוד הרפואי נמצאת בימים אלה בעיצומה. לפי התכנית היתה העבודה צריכה להסתיים רק בנובמבר, אולם בשל יום ירושלים הוחלט להקדים את פתיחת ביה"ח להיום. „אנו מגישים את „משגב לדך" כשי לירושלים ביום חגה" – אומר קשאני.

תרופה חדשה לחולי ספחת

מאת דנקה הרניש

עד שני אחוזים מאוכלוסיית ישראל סובלים ממחלת הספחת (פסוריאזיס) – מחלת עור המאופיינת ברבדים אדומים מכוסים בקשקשת בצבע כספיתי סיפוסי. המחלה פוגעת באותה מידה בגברים ובנשים ובבני כל הגילים.

יש כמה דרכים לטיפול במחלה זו: חשיפה לקרינת השמש באיזור ים-המלח (בזכות ההרכב המיוחד של הקרינה באיזור זה); משחות שומניות למריחה על הגוף; סטרואידים מקומיים למריחה או בצורת כדורים. שיטת הטיפול הראשונה כרוכה בנסילת הופשה ובשהות במלונות, השיטות האחרות כרוכות לפעמים בתופעות לוואי בלתי-נעימות ו/או ביריפי זמני בלבד. חלק מחולי הספחת גם נזקקים לאשפוז בבית-חולים.

חברת „תרופארם-הרצליה" החלה לאחרונה לשווק בכל בתי-המרקחת בארץ תכשיר נגד ספחת, שלטענתה הוא „מהפכני" ומחולל נסים ונפלאות. תכשיר זה, „דיטרוקרם" שמו, פותח במעבדות „דרמל" באנגליה, והשימוש בו מבטל, לטענת החברה, את הצורך במשחות הנהוגות עד כה וגם את הצורך באשפוזים חוזרים.

„דיטרוקרם" – אומרים אנשי „תרופארם" – הוא קרם חסר ריח וקל למריחה, נספג מהר לתוך העור ומאפשר טיפול קצר בביתו של החולה. הטיפול הוא פעם אחת ביום, במשך כ־30 דקות, לפני האמבטיה היומית. תוצאות טובות מאוד נצפות תוך שבוע או שבועיים מאז תחילת הטיפול. הטיפול בתרופה החדשה מיועד בעיקר לחולי ספחת כרוניים ותת-חריפים.

עיר ללא מכרסמים בסין

מאת דנקה הרניש

עיר הנמל דליאון על החוף הצפון-מזרחי של סין, בת ארבע וחצי מיליון תושבים, הוכרזה באוגוסט אשתקד כנקיה ממכרסמים. זה היה שיאו של מבצע שהחל בשנת 1982 ובמהלכו הוסמכו 45 אלף מתושבי העיר כ„משמידי מכרסמים".

הידיעה על המבצע בסין פורסמה בגיליון האחרון של ירחון השירותים הווטרינריים בארץ על רקע החשיבות הרבה, שמייחס ארגון הבריאות העולמי לנסיון שנאגר בבדיקה זו להשמדת מכרסמים אלה, העלולים להפיץ מחלות.

משמידי המכרסמים בדליאון השתמשו בשלב ראשון במלכודות עם פתיון כל המאות בוכנים. בשלב מתקדם יותר נעשה שימוש בפתיונות מורעלים וכן בגז שהוחדר לתוך מחילות החולדות והעכברים. עתה מתכננים הסינים, בעקבות ההצלחה בעיר זו, לנהל מבצע השמדה דומה בכל הערים של מדינת הענק עד שנת 1990.

כידוע, לא רק עכברים וחולדות מפיצים מחלות בין בני-אדם. באחרונה פורסם בעתון הרפואי „טקנאל" על אבחון מחלת אוייצקי בשלושה בני-אדם. עד לגילוי הזה נהוג היה לחשוב כי מחלה זו, הנגרמת על-ידי נגיף מקבוצת השלבקת (הרפס), קיימת רק בבעלי-חיים. זוהי מחלה קשה המתבטאת בתופעות תנק וגיהוק, בנוסף לנזילת דם מהאוזן, אובדן תאבון ומשקל, שיתוק בגפיים ועוד.

אחד משלושת החולים האלה הוא גבר בגיל 52, שבילה את חופשתו באי בורנהולם שבדנמרק. הוא טיפל בחתול עם תופעות של תנק, גיהוק ונזילת דם מהאוזן ונחתך באצבע בעת שרחץ את כלי האוכל של החיה. שבוע לאחר מכן התנפחה האצבע, והתופעות הכלליות שבאו בעקבות זאת היו דומות לסימפטומים של המחלה כפי שהם מוכרים מחיות משק. האיש הבריא, חזר לבורנהולם ושם סופר לו, כי בינתיים מתו באי חתולים רבים ללא סיבה נראית לעין. כעבור זמן דווח על זוג שחלה במחלה מוזרה סמוך לאחר מגע עם חתול. בכל שלושת המקרים נבדק דמם של החולים לנוכחות הנוגדנים נגד נגיף מחלת אוייצקי הוכח, כי הם לקו במחלה כתוצאה מחשיפתם לנגיף.

תכנית מחשב לטיפול בליקויי חשיבה אצל נפגעי ראש

תוכנית מחשב לטיפול בליקויי חשיבה אצל נפגעי ראש פותחה בשנה האחרונה על-ידי ד"ר מקס שטרן מבית-חולים לווינשטיין ברעננה ועל-ידי פרופ' אביתר עוריאל מן המחלקה להוראת המדעים שבטכניון בחיפה.

התכנית היא הראשונה בסדרת תוכניות, שמטרתן לשפר את היכולת החשיבתית הלוגית של החולים שנפגעו במוחם. הלומדה מכילה מערך של כ־11 שיעורים, כשבכל אחד מהם קיימים כתריסר תרגילים בדרגות קושי שונות. העקרונות שלפיהם נבנתה התכנית מבוססים על מהות הליקויים החשיבתיים כפי שבאים לידי ביטוי בעקבות פגיעה מוחית. לכן הושם דגש מיוחד בצורך ללמד את החולים לבנות היפותיזות, לנסח חוקים, לעבוד בצורה שיטתית ומבוקרת, לנטרל את הנוקשות החשיבתית ולשפר את הגמישות שלה על-ידי שימוש בחוקים שונים מתרגיל לתרגיל, לבצע אנליזה מדויקת של כל יחידות האינפורמציה, להסיק מסקנות וכו'.

הנסיון שנרכש עד כה בביה"ח לווינשטיין מראה, שהתרגילים מצליחים לעורר את הסקרנות ואת המוטיבציה של החולים ומבטיחים התקדמות ניכרת ביכולת הלמידה. בזכות תרגילים אלה אפשר להעשיר, להעמיק ולחזק את הכלים החשיבתיים הרעועים באוכלוסיה של החולים הסובלים מנזק מוחי.

בביה"ח לווינשטיין מותקנים מספר מחשבי „מקינטוש" עם תכנית זו. לאחרונה תרמה חברת „ידע מחשבים תוכנה" מחשב „מקינטוש" נוסף, אשר ישמש את פרופ' אביתר ואת ד"ר שטרן ביישום של תכניות הלימודים שלהם.

פרופ' אברבנאל מאוניברסיטת ת"א יו"ר של מוסד אמריקאי לחקר החלל

פרופ' שלום אברבנאל מבית-הספר למתמטיקה באוניברסיטת תל-אביב נבחר לאחרונה ליו"ר מועצת המוסדות, הגוף העליון של איגוד האוניברסיטאות האמריקאיות לחקר החלל, שמושבו בוואשינגטון.

אוניברסיטת תל-אביב ואוניברסיטת טורונטו הן המוסדות האקדמיים היחידים מחוץ לארה"ב, החברות במוסד זה. האיגוד משמש גוף מייעץ לסוכנות החלל האמריקאית (NASA).

עיקר הפעילות של אוניברסיטת ת"א באיגוד הזה היא בתחומי המתמטיקה השימושית והחישובים מדעיים. היא הוזמנה להצטרף אליו ב־1983, כאוניברסיטה היחידה מחוץ לאמריקה הצפונית, והשנה נבחר, כאמור, פרופ' אברבנאל לעמוד בראש מועצת החברים של האיגוד.

פרופ' אברבנאל עשה את לימודיו במכון הטכנולוגי של מסצ'וסטס (MIT), שבו אף לימד בתחילת שנות ה־60. ב־1964 הצטרף לאוניברסיטת ת"א. ב־1966 נבחר לדיקן הפקולטה למדעים המדויקים, וב־1977 – לרקטור האוניברסיטה. בתפקיד זה כיהן עד 1980. הוא מופקד על הקתדרה למתמטיקה שימושית ולמכניקה עיונית ע"ש בארו-נוימן ומשמש כיו"ר המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח.

نقلا عن الأصل

مطابق للأصل

פסטיבל ישראל

תיאטרון

תיאטרון אקרלט: „גראנדיר". אולם רבקה קראון, 23.5

בכניסה מחלקים טקסט מתורגם – לא יודעת בשביל מה. אפשר גם בלעדיו. שני שחקנים ושחקנית יוצרים עולם זעיר, עשוי חפצים על שולחן גדול, מפעילים בובות סמרטוט. פה ושם ניצוצות של הומור האוזני. השחקנים משקיעים הרבה עבודה. קופצים עולים יורדים צועקים. את המסר לא הבנתי. אם היה.

עירית נחמני

„ברווריס" – סמינר לחזרה בתשובה. ליקט מן המקורות: ב. מיכאל, מבצע שלמה ניצן, בימוי צדי צרפתי, התיאטרון הקטן 23.5

שלמה ניצן במופע יחיד מגלם את דמותו, או דמותם הקולקטיבית, של מחזירים מקצועיים בתשובה. הוא משתלט על הקהל בהתחכמויות של גימטריה, במובאות כמו מדעיות, כדי לשכנעם שתשובה אמיתית „יש רק במקום שאין בו שאלות". הוא מוכיח להם, כי בכל כפייה יש יד השם, ובכלל „לאכוף" בא משורש „איכפת" וכפייה היא אהבה, אהבה היא כפייה, קידמה היא פיגור, חילוניות נגזרה מלשון חיל, כלומר פחד, וכן הלאה, כמעט כפי שעשה זאת גורב אורזול. ההצגה משעשעת, והקהל אהב אותה. שלמה ניצן מפליא לשאול שאלות רטוריות בלי לחכות לתשובה ומשתף את הקהל כמו בסמינרים מן הסוג הזה. כשרונו וחינו הרב, שעשועי הלשון השקריים והאמיתיים, כמסורת הדיסאינפורמאציה מימים ימימה – מהנים. מומלץ.

מירי פז

מוסיקה

מקהלת פלסטרינה ותזמורת הבארוק מנירנברג: תכנית א'. כנסיית הדורמיציון, 23.5

להעמיד את הרקוויאם של סאליירי, המורכב במקצועיות ממליצות נבובות, לעומת הרקוויאם הנשגב של מוצארט, הוא להטוט מפוקפק בעקבות הסרט „אמאדיאוס" (באמנו השמעה יצירתו של סאליירי כעשרים שנה לאחר שחוברה – בטכס האשכבה של מחברה).

מקהלת פלסטרינה המעולה הטביעה את חותמה על הביצוע הרענן והחגיגי של הרקוויאם מאת מוצארט. שירתה היתה עשירת מצלול ומוטעמת היטב. הסולנים שרו ברוח צוות, בקולות ערבים ובנקיון למופת. התיאום עם התזמורת היה מאוזן כראוי. המנצח רולף גרשל בחר במקצבים מהירים מהרגיל אבל משכנעים. בכנסיית הדורמיציון השמע אמש רקוויאם דינאמי וקולח, ללא נימת נכאים מיותרת.

מי שלא הצליח להשיג כרטיס יכול להקשיב לקונצרט בשידור חי הערב ב„קול המוסיקה".

רביעיית טוקיו, הרביעיות של בטהובן, תכנית שלישית. תיאטרון ירושלים, 22.5

הפרשנות של רביעיית טוקיו לרביעיות של בטהובן מעוררת התפעלות ומעלה את הפסטיבל לרמה בין־לאומית.

לרביעייה האורחת נוכחות מרתקת, בזכות נגינתה הזכה, בתרטיט (ויבראטו) מאופק, במפעמים מדודים היטב ובגוף־צליל בהיר, המתקרב לאידיאלי. נדמה כאילו הנגנים עצורים ברגשותיהם ונמנעים מאמרות מופרזת. לאמיתו של דבר, הם יודעים, ברגישות דקה, מתי להעפיל לגבהים ולהתפרץ בסערה.

הרביעייה מס. 10 זכתה לנגינה אוהדת, במיוחד בפרק הראשון. הפרק האיטי מהרביעייה הגדולה בלה מינור אופ. 132 היתה תפילת הודיה עצורת רגש, וידוי המרטיט לבבות עד לדמעות. בחמש הרביעיות האחרונות המופלאות, המלאות בהפתעות, מתגלה בטהובן בכל גדולתו האנושית, כמחדש גאוני שהקדים את דורו והמנבא את שומאן, ברהמס, ואגנר, בארטוק, שוסטאקוביץ' וסטראווינסקי ואפילו את המוסיקה האטונלית. רביעיית טוקיו מעבירה את המסר בהצלחה. הקהל הנלהב הגיב בתשואות רמות מהרגיל. שני הקונצרטים האחרונים בסדרה – ביום שלישי אחה"צ ובערב.

ישראל דליות

מקהלת עתונאים – בנשף הפסטיבל

הרצינות האופפת פסטיבל אמנות ראוי לשמו תפוג במקצת במוצאי חג השבועות, עת יערך בירושלים נשף הפסטיבל שכל הכנסותיו קודש לעידוד עבודות יצירה מקוריות לפסטיבל ישראל. את הערב ינחה **עודד קוטלר**, שיפתח אותו בדו־שיח עם **גבי אלדור**, מבקרת המחול של „דבר", לצלילי כינורו של המבכ"ל **יוסי עמרמי**, אולם גולת הכותרת של הנשף תהיה ביצוע עת ינצח **מעם שריף**, היועץ המוסיקלי של הפסטיבל, על מקהלה המורכבת מהמבקרים והעיתונאים המסקרים את הפסטיבל.

בנשף יופיעו עוד שחקני ה„**קוסמוקומיקס**" ולוצני ה„**קומפליסיטה**", המוסיקאים של להקת **אנאאמפונדו** וגם זמרי **הקנטורי מקלן** – הפעם בשירי החיפושיות. אנשי **תיאטרון פוטלאץ'** האיטלקים יופיעו בקטע מיוחד ואיתם גם **שמי מולכו, ידון מרגולין** ורקדניו ו**חנה רוט**. הצעונים של **תיאטרון דה־ל'אמפר** יופיעו אף הם ואת קטעי האופרה יתרום **גבי שדה**, שאליו יצטרפו, אולי, גם זמרי **כרמן**.

בשידור ישיר

כמה קונצרטים מרכזיים, בפסטיבל ישראל, ישודרו השבוע ישירות ב„קול המוסיקה". היום ומחר יועברו מכנסיית הדורמיציון שתי התכניות של מקהלת „פלסטרינה" ותזמורת הבארוק מנירנברג – 90 זמרים (מהם סולנים) ונגנים, בהשתתפות העוגב המצויין של הכנסיה: הערב (20.30) ישודרו, בזה אחר זה, הרקוויאם הנשכח (יש אומרים שבצדק) של **סאליירי** והרקוויאם הנשגב והאהוב של **מוצארט**. מחר בערב תשודר התכנית המוקדשת ליצירות **י.ס. באך** – שני מוטטים, הסויטה הרביעית לתזמורת והמאגניפיקאט המפורסם ברה מז'ור.

ביום רביעי (21.00) ישודר הראשון משני הקונצרטים של התזמורת הקאמרית ע"ש פרנץ ליסט (מבודאפשט) – ששה עשר נגנים מעולים בכלי קשת, בהנהלתו המוסיקלית של הכנר יאנוש רולה, בתכנית מרשימה ופופולארית: **דבוז'אק** (סרנדה), **בארטוק** (מחולות רומניים) ו**מנדלסון** (השמיניה). ביום חמישי (20.30) יועבר הקונצרט השני מאולם הנרי קראון עם יצירות מאת **באך** (הברנדנבורגי השלישי), **גריג** (סויטת הולברג), **רוסיני** (סונטה ראשונה), **בארטוק** (דיוורטימנטו) ולאו ויינר – המלחין היהודי ההונגרי, שהיה מורם ורבם הנערץ של מוסיקאים גדולים כמו דוראטי, שולטי ופארטוש. מיצירותיו יבוצע הדיוורטימנטו.

במוצ"ש (21.30) ישירות מבריכת הסולטאן – הקונצרט לכבוד ירושלים עם הסולן הצעיר והמהיר **יו יו מא**, עם תזמורת ירושלים רשות השידור בניצוח מנדי רודן. ישמעו – שלושה קטעים מתוך „הנערה מארל" מאת **ביזה**, „שלמה" מאת **בלוך** והקונצ'רטו בסי מינור של **דבוז'אק**.

כמה מהמופעים המוסיקליים (ביניהם קונצרטים עם רביעיית טוקיו) מוקלטים לשידור, לפי המתוכנן, בקרוב – כנראה לאחר הפסטיבל.

ישראל דליות

השבוע עולה בתיאטרון החאן, במסגרת פסטיבל ישראל, בכורת „הנציב", מאת המחזאי ההונגרי **יאנוש סקאיי** בבימוי **יוהאן שאוב**. עלילת המחזה מתרחשת בארץ ישראל, בין השנים 39־41 לאחר הספירה. פטרוניוס מגיע מרומא לישראל ובידו פקודה מטעם הקיסר להציב את פסל קליגולה בתוך בית המקדש. אנשי יהודה וירושלים מתקוממים כנגד הצו. משתתפים: שמעון פינקל, יהודה אלמגור (בתמונה עם אברהם סלקטר), דור פלס, אדריאן מזרחי, עפרון אטקין, ז'יל בן דוד ומקהלה.

תזמורתו של ז'אן פרנסואה פאיאר פותחת היום סיורה בישראל

מאחר והארקורים מופנים, בימים אלה, בעיקר אל פסטיבל ישראל ומופעיו, כדאי לגלות עירנות ולא להחמיץ כמה אירועים מוסיקליים אחרים, חשובים ומכובדים, העומדים להתקיים בתקופת הפסטיבל, אבל לא בתחומו.

היום מתחיל הסיור בישראל של התזמורת הקאמרית הצרפתית המפורסמת של **ז'אן פרנסואה פאיאר**, המורכבת מ־13 נגנים מובחרים. התזמורת מצטיינת בביצוע מוסיקת בארוק ולאחרונה העשירה את הרפרטואר עם יצירות בסגנונות שונים. רבים מתקליטיה זכו בפרסים יוקרתיים. התזמורת מייצגת רשמית את צרפת בסיוריה ובהופעותיה בארצות רבות. לביקור הראשון בארץ הצטרף האנסמבל הקולי של קריסטיאן פאיאר ובתכניתם המשותפת תבוצענה יצירות וקאליות ותזמורתיות מאת ויואלדי, היידן, מורה, פראנק ודביסי.

ישראל דליות

ארועי חבר האמנים של בצלאל בסימן סיום חגיגות השמונים

במסגרת ארועי חבר האמנים של האקדמיה לאמנות ועיצוב „בצלאל", ייערכו השבוע מספר ארועים בולטים:

אמנו פרידמן, אחד מגדולי המעצבים הגרפיים בעולם, יהיה חתן פרס „יקיר בצלאל" לשנת 1987. טכס הענקת הפרס יתקיים היום, במסגרת ארועי מושב חבר האמנים השנתי של האקדמיה, במלון „פלאזה" ירושלים.

אמנו פרידמן הוא אשר עיצב את סמל „אל על" עם הקמת החברה, בעת קום המדינה. פרידמן משמש כיום יו"ר כבוד של האיגוד ההולנדי למעצבים גרפיים.

נשיא המדינה חיים הרצוג יהיה מחר בערב אורח הכבוד בקבלת פנים לרגל תערוכת „בצלאל החדש 1935־1955", שמוצגת עם סיום חגיגות שמונים שנות קיום האקדמיה, ב„בית האמנים", רחוב שמואל הנגיד, ירושלים. בתערוכה מוצגות עבודות באמנות גרפית, צורפות ואריגה שנוצרו בבצלאל בתקופה הנ"ל ואשר חשיבותן להתפתחות האמנות והעיצוב בארץ מכרעת. את התערוכה מלווה ספר מחקר על התקופה, פרי עטו של ד"ר גדעון עפרת.

מחר ייערך גם טקס הקדשת האגף החדש ע"ש בנג'מין סוניג בהר הצופים, בנוכחות ראש עיריית ירושלים טדי קולק ואורחים רבים מהארץ ומחו"ל.

אמש נפתחה *תערוכת הדפסים של מורי „בצלאל"* ו*תערוכת פרויקטים של סטודנטים לעיצוב תעשייתי*. התערוכות מוצגות בגלריה הוראס ריכטר, סמטת מול אריה, יפו העתיקה.

רשימה שניה בסידרה

מפסטיבל הסרטים בירושלים, העומד להיפתח בעוד כחודש

מיליש פטי, שליהטט מול חלונותיהם, לא הסכיה מאנשי סינמטק ירושלים את פסטיבלם שלהם, הלא הוא פסטיבל הסרטים הרביעי, העתיד להיפתח בעוד מעט יותר מחודש. מהסינמטק ממשיכים להדליף שמות סרטים המיועדים להקרנה בפסטיבל. בידינו רשימה שניה. נסקור כמה מהסרטים: *„ידיעה על צ'ילה"* ממשיך מגמה מבורכת של יבוא דוגמאות קולנוע מארצות העולם השלישי וארצות אותן אין לנו יחסים מדיניים ותרבותיים. הסרט שביים מיגואל ליטין, צ'יליאני שחזר חזרה למולדתו המודכאת כדי להביא משם דיווח מכלי ראשון. *„לישון, לחלום"* הוא סרט יפאני עליו הרבינו לשמוע. מדובר בסרט של יוצר צעיר בשם קאיזו האיאשי, סרט מהור וקשה להגדרה, ספוג אהבת קולנוע. תיאו אנגלופולוס הוא במאי יווני שסיגל לעצמו סגנון קולנועי מרתקי שיש המאמצים אותו לליבם תוך גלגול עיניים השמימה. כזה היה סרטו *„מסע השחקנים"* שנמתח על פני כארבע שעות, תוך ניצול מלוא תכולת מתוניות הסרט ל„שוטים" ממושכים לזרא. *„מסע לקיתירה"* הוא סרטו הלפני אחרון של אנגלופולוס הלז, והוא, כרגיל, עוסק בפרשייה פוליטית. *„בקי שארפ"* סרט הטכניקולור הראשון, מגיע לכאן עשור בתהילת פסטיבל ברלין האחרון, שהתהדר ברטרוספקטיבה מלאה של סרטי הבמאי רובן ממוליאן, אמריקאי יליד קוקז שיצר אך 16 סרטים.

הרי הקאטסקיל, אזור מרגוע מחוץ לניו יורק הסואנת הגדוש יהודים קשישים כבדי ממון, מהווים רקע לשני סרטים: *„מלון לורייך"*, קומדיה בכיכובה של מהרין ספייזלמן וסרט תיעודי בשם *„עלייתה ושקיעתה של רצועת הבורשט"*. „רצועת הבורשט" הוא כינויו של האזור היהודי בהרי קאטסקיל, מקום צמיחתם של כמה מהבדרנים המופיעים הגדולים ביותר בתולדות עסקי השעשועים באמריקה.

בפסטיבל ירושלים האחרון איפשו לנו לטעום מעט ממטעמי המזרח, סרט מהונג קונג וסרט מטייוואן הוקרנו אז. השתא, שוב סרט טיוואני בשם *„עת לחיות עת למות"*, שביים הו הסיאו הסיין, מבכירי במאי הקולנוע שם. זהו סרט אוטוביוגרפי המתרחש בשנים הראשונות למהפכה המאואיסטית בסין ומספר בהשפעותיה של זו על טיוואן. השנה הוקרן כאן סרטו האוטוביוגרפי של מרתה מסרוש *„יומן"*, שהוצג לראשונה בפסטיבל חיפה. אז הובטח שזהו סרט הפותח סדרת סרטים אוטוביוגרפיים של הבמאית ההונגריה המוכשרת. פסטיבל ירושלים מביא את הפרק השני בסדרה, הנקרא *„יומן לאהובי"* בו נסקרות שנות ה־50 בהונגריה, בין משפטי ראווה סטאליניסטיים והפלישה הסובייטית להונגריה. סרט חדש של הבמאי האיטלקי הקשיש (72) מריו מוניצ'לי *„הבה נקווה לטוב"*, זו קומדיה שחורה של הבמאי, שהקרנת סרטיו פסקה, משום מה, על ישראל. הסרט התחרה בהצלחה באיטליה ב„ג'ינג'ר ופרד" של פדריקו פליני.

שני סרטים המתעדים הופעות מוסיקליות יעוררו ודאי התעניינות רבה. *„בית האמיצים"*, שהוקרן גם בפסטיבל קאן האחרון, הוא סרט המבצע את הופעת המולטימדיה המתמוגלית של לורי אנדרסון (בארץ יצא פסקול הסרט על גבי תקליט, לפני כמה וכמה חודשים). התוכנה גם כבמאית הסרט. הסרט *„פרת שוטל אל סורי"* של הבמאי הגרמני סטפן פאול, שכבר יצר בעבר סרטי מוסיקה („רגאיי סאנספלאש") מתעד את ביקורה של זמרת המחאה הארגנטינית מרסדס סוסה, במולדתה לאחר שנות היעדרות ארוכות. סוסה חוזרת לפגוש את קהלה עם נפילת הכת הצבאית שהיתה בשלטון, המפגש מרגש מאוד. הסרט *„אמצרה דולצ'בדידי"* הוא גירסה קולנועית למיוזיקל ברודוואי שכתב צ'יקו בוארקי על פי „אופרה בגרוש" של וייל וברכט. ביים רוי גרה הותיק.

שמות של סרטים נוספים ימשיכו, מן הסתם, לטפטף גם בעתיד.

אמיר רותם

בקצרה

✎ התזמורת הסימפונית הצעירה ירושלים, בניצוחו של מנהלה המוסיקלי נועם שריף תופיע היום לראשונה, בקונצרט בכורה חגיגי, לציון עשרים שנה לאיחוד ירושלים. במרכז ז'ראר בכר. בתכנית: פתיחה ל„כוחו של גורל" מאת ורדי והסימפוניה החמישית של בטהובן.

✎ הזמר בני ברמן („בפונדק קטן"), שחזר לארץ לא מכבר, לאחר 15 שנות העדרות מהארץ, מתחיל החודש בסידרת הופעות ברחבי הארץ בהן יגיש שירים ישנים ומוכרים לצד שירים חדשים שכתב.

ברמן

✎ פסטיבל טבריה ייפתח השנה ב־5 ביולי והוא יעמוד בסימן „התאוששות הכנרת". הפסטיבל, המתקיים בחסות משרד התיירות, יפתח במופע שירי מים מיוחד – „מים מים בששון" – במעמד שר התיירות. פרט לאירוע זה, יהיו כל מופעי הפסטיבל פתוחים לקהל – ללא תשלום.

✎ טום פטי ו„שוברי הלבבות" צפויים לנחות כאן בעוד שבועות לא רבים. בינתיים שידרו שיר ראשון מאלבום חדש האמור לצאת בקרוב. כתבו את השיר, "Jammin' Me" שמו, פטי, גיטריסט הלהקה מייק קמבל ושותפם לסיבוב ההופעות, אחד בוב דילן.

✎ מפגש מוסיקלי, בהשתתפות הפסנתרנית שרה פוקסון והמלחינה ג'ואן ווליבאום, לקראת ביצוע היצירה „המסע ללאוויה נבלסון". בחג השבועות, בעין כרם, במסגרת פסטיבל ישראל, ייערך מחר בשעה 9.00 בבוקר באולם הקונצרטים באקדמיה למוסיקה ע"ש רובין באוניברסיטת תל אביב. הכניסה ללא תשלום.

תערוכת עבודות של מיטב הצלמים המתעדים בארץ, מבעד לעדשתם, את אמנויות הבמה מוצגת בימים אלה בתיאטרון ירושלים, בחסות פסטיבל ישראל. בתערוכה, שאורגנה על־ידי „אמנות לעם", מוצגות עבודותיהם של צלמים העובדים דרך קבע עם התיאטראות ולהקות המחול. מקום של כבוד בתערוכה, כמחווה מיוחד, קיבל ותיק הצלמים **יעקב אגור**. עוד מוצגות בתערוכה עבודות של **עליזה אורבך, מודל דרפלר** (עבודה שלו בתמונה: „המיליון של בונבנטורה", הצגת תיאטרון חיפה), **רחל הירש, ישראל הרמתי, יוסי לנג, אלדד מאסטרו ויורם רובין**.

בתום פסטיבל ישראל יניידו המדור לאמנות של „אמנות לעם" את התערוכה ברחבי הארץ.

בעריכת זאב פרי

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.05 שעת כושר.
08.15 הלמדה: שבים אחורה.
08.40 מסך לספרות (יסודי): תמר הסביבונים.
09.00 אנגלית ו'.
09.20 השעה שלנו: קורות חיי הלן קלר (ב).
10.00 שעת כושר.
10.10 אנגלית ד'.
10.30 פרפר נחמד: ירקות.
11.00 חשבון ה': בין המספרים הרציונליים.
11.15 צרפתית.
11.30 ביאוגרפיה: המורה התיכון.
12.00 ספרות: מעשה בבעליים א'.
12.25 אנגלית ט'.
1.00 אנגלית י'.
1.30 מוסיקה: צלילים חדשים במוסיקה.
2.00 טלטקסט עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 בלי סודות: ביניים שווא.
2.35 הלו ישראל.
3.00 האוניברסיטה הפתוחה: ניהול משאבי אנוש: אמנות בעידן הטכנולוגי.
4.00 רחוב סומסום.
4.30 ילדות הפלא: פרק שני.
5.00 ערב חדש. מנחה דן מרגלית.

כללית

5.30 „מתגלגלים" – שם התכנית „הקרקס הסיני".
6.00 „לאקי בר מזלי" – שם הפרק „הטריבה בביא".
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 חידון המאוזאין – פרק 14 מתוך ההצגה „אל־איאם", לפי ספרו של טהא חסין (ערבית).
7.00 יומן השבוע (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „עד פופ" – יופיעו: הזמרת ריקי גל, עם צאת תקליטה הראשון. להקת „החיפושיות" בשירים „שדות תות לנצח" ו„פני ליין" בשני סרטונים שיוקרנו בתכנית הקרנת בכורה. ראיון קצר עם המוסיקאי האמריקאי פיליפ גלאס, שיבוא ארצה בקרוב, ושני קטעים מיצירותיו. מנחה מבוס גרנית.
8.30 תגליות קטנות – תכנית דו שבועית, הדנה בתביעות קטנות, בסכומי כסף שאינם עולים על 3000 שקלים. השופט דן כהן הוא המורד באולפן.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 תשדירי שירות.
9.35 „לקראת שידור".
9.50 „שושלת" – פרק 43: בעלה לשעבר של קריסטל עובד במלון „לה מיראז'" כעובד של פאלון. אלקסיס הותרת להפגישו עם קריסטל, כדי לפגוע ביחסי קריסטל־בלייק. קירבי, בתו של המשרת הראשי ג'וזף, מגיעה לדנוור מפריס. בלייק מבקש מחבר הקונגרס מקויין, שיתערב למענו בקשר להלוואה ממשלתית שביקש. אלקסיס מתערבת לרעתו של בלייק גם בעניין הזה. ג'ף מסתכסך עם אדם, אחרי שעלה על כוונותיו הזדוניות להשתלט על עסקיו של בלייק.
10.40 בגוף ובנפש – „השתלות כבד והשתלות לב". ישתתפו: רופאים־מושתלים בכירים, מושתלי לב וכבד וחולים הממתינים להשתלות. מנחה מנשה רז.
11.50 חדשות הלילה.

ערוץ 2

19.00 „שמיניות באוויר" – הבדיות
20.00 „מבט שני" – „תיקון חצות בצפת" – כתבתו של ישראל סגל
20.40 סוף 2

לקראת שידור

„עד פופ", 20:02. בספרות מוצגת פגישתו של פיליפ גלאס עם המוסיקה ההודית כמקורית משמעות. גלאס, אז (67) כבן 30, ששהה בפאריס כתלמידה של נדיה בולאנז'ה, מחפש דרכו בעולם המוסיקה. נפל לידיו אגב העבודה הפסקול המוסיקלי של הסרט „צ'אפאקוה" (במאי: קונראד ברוקס) שכתב מוסיקאי הודי בשם ראווי שנקר, לשיטות התווים המערבית. גלאס הנרגש, נשבה בקסם המבנה הריתמי החוזר והחל לפתח את כתיבתו באפיק זה. כמה אופרות, יצירות סימפוניות, ופסקולים אחר כך, גלאס מוצא עצמו מקורב הרבה יותר לעולם הפופ. הוא מפיק זכרי פופ, מלחין שירים ומופיע בקטעים נבחרים מיצירותיו. בפסטיבל ישראל השנה, למשל. ב„עד פופ" יציגו שני קטעים מיצירותיו ומאיימים בראיון קצר.

בנוסף צפויה הקרנת בכורה של שני סרטונים של „החיפושיות", כן, כן, במלאת 20 שנה להקלטתם, שני שירים נפלאים: „שדות תות לנצח" ו„פני ליין". עוד בתכנית המבטיחה הזו: ריקי גל, הדבר הטוב ביותר שקרה במוסיקה המקומית בתקופה האחרונה, ותוצאה והשיר. מדוע לא פעמיים בשבוע?

אמיר רותם

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהנאה ניכרת – ויליאם בויס: סימפוניה מס' 11 ברה מינור (סינפוניה/נ. מרינר). קוזלוך: קונצ'רטו בפה מז'ור לאבוב ולתזמורת (ה. הולינגר/תז. קאמ. פראג/פ. ואיינר). אלבר רוסל: שלישיה אופוס 40 לחליל, ויולה וצ'לו (ק. לארדה, חליל/ר. קוסה, ויולה/ז'אן־פייר גאמר, צ'לו). סאראסאטה: פלביצ'לה בלט (תזמ. הפילה. הישראלית/ל. ברנשטיין).
09.00 קונצרט בוקר – פרגולזי: קונצ'רטו בפה מז'ור לפסנתר ולתזמורת (ו. אשכנזי/תז. הפילה. הלונדונית/ד. מאצלה). סימפוניה בפה מינור לפסנתר ולכלי קשת (ו. בולה + רביעיית בוליארדו). שומאן: „המוסיקאי" (מ. ראולברס, פסנתר). מוצרט: דיברטימנטו במי במול מז'ור לכנור, ויולה וצ'לו ק. 563 (שלישיה מתוך רביעיית אמדאוס). פרסל: „האדם הוא ילוד אשה", מוטט ולהקת דלר. ברהמס: וריאציות על נושא של היידן (הפילה. של ניו־יורק/ל. ברנשטיין).
11.57 פינת השיר – משירי ולדה.
12.00 אמנים באולפן – אינה יוסט, צ'לו – באך: סוויטה מס' 1 בסול מז'ור לצ'לו סולו. הנדל: סונטה לצ'לו סולו. סונטינה ברה מינור, אופוס 131/2.
13.05 בהנאה ניכרת – מוצרט: סונטה בדו מז'ור ק. 330 (א. דה לארוצ'ה). היידן: קונצ'רטו לכנור ברה מז'ור (קולגיום אאוראום). בטהובן: סימפוניה מס' 2 ברה מז'ור (יוכום/תז. סימפ. לונדון). צ'ייקובסקי: סרנדה לכלי קשת, אופוס 48 (תז. סימפ. בוסטון/ש. מינש).
15.00 מוסיקה כאן ועכשיו – חיים אלכסנדר: אימפרוביזציה על שיר תימני (א. פוקס, פסנתר). גורי הוכברג: „לה ריקורדנצה". משה קילה: שקיעה כפרית. מאיר שפר: ארקנה (א. ברנסון/אנסמבל).
16.00 מוסיקה ליום ראשון – ליל: צלילים כלי־קשת (מקהלה). אליעבס בראונר/תז. לאנטורה.
18.00 החליל המוסיקלי.
19.00 מוסיקה קלאסית קלה.
20.05 אינטרלוד.
20.30 פסטיבל ישראל – ישירות: שידור חי מכנסיית הדורמיציון בירושלים מקהלת פלסטרינה + תז. הבארוק מנירנברג. מנצח: רולף גרשל – תכנית א' – סליירי: רקוויאם בדו מינור, לסולנים מקהלה ותזמורת. מוצרט: רקוויאם ברה מינור, ק. 626 לסולנים מקהלה ותזמורת.
23.00 מחוזי יצירות – הבולל מהבולת להרכבים שונים מהם: שירים.

רשת א'

15.30 השכלה ידעת לכל.
16.05 רדיו עשרה – מסוק נוער – כתבי נוער, מרואיינים על המתרחש בחיי הנוער.

רשת ב'

18.06 מסיבת עתונאים.
20.05 אומר בשכונות – פיוטים ופזמונים, שירים ספרדיים.
22.05 צבעונים ושקיעים – מבחר שירים ביחידה המשפט שירי ירושלים.

רשת ג'

18.06 מבחר השבועות הלועזיים.
21.05 אלום ערב.
23.05 הלילה תרן שירים.

גלי צה"ל

15.05 מה אין.
16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 שעה קלה על כלבלב.
19.05 רדיו מערב.
19.05 רדיו רדיו גלצ"ל (2).
20.05 שירים מרובה (ש.ת.).
20.05 סכבבבסים (גלצ"ל 2)
21.30 אוניברסיטה משודרת – הגאולוגיה של א"י – העבר הגאולוגי.
23.05 קול הג'וז (גלצ"ל 2).
23.55 שיחות וגמות – עם חנינה רודני נשיאת ארגון „אגוס".
00.05 ציפורי לילה משותפות.
17.10 שירים עבריים.
17.20 האנציקלופדיה המשמוח.
19.05 מושבת ישראל.
22.05 תפוח רעץ – והפעם: „ילדים שותקים, צפורים המצוגרים".

שידורים קבועים

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר.
07.07 פרטים על התכניות.
11.57 מגישים שיר.
20.27 מגישים שיר.

רשת א'

06.00 שידורים לעולים.
07.30 רדיו קל.
08.05 חגגה.
09.05 טלודיה.
10.05 פניני בוקר.
11.05 רגע של עברית.
11.10 שירים עבריים.
12.05 מעורב ים־תיכוני.
14.06 בראש צעיר.
17.10 שירים עבריים.
18.06 מנות ערב.
18.50 פרקי היום בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.

רשת ב'

06.06 „שמע ישראל".
06.12 התעמלות בוקר.
06.22 לחקלאי.
06.30 סקירות מאמרי המערכת.

06.53 אור ירוק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 עושים עניין.
09.05 ביקור בית.
10.05 כל צבעי הרשת.
11.30 סער לשלום.
11.40 הודעות.
12.10 „אני בני".
12.50 מה נשמע.
13.00 בתוך היום.
14.06 לראות או לא לראות.
14.30 בת צחוק.
15.05 רגעי קסם.
15.51 לחן מרעגן.
16.05 תוצרת הארץ.
16.55 קריאת ספר.
17.05 יומן כלכלה.
17.30 על מספרים ואנשים.
18.45 היום בספרות.
19.00 היום הזה.
22.58 רגע של עברית.
00.05 יומן חצות.

רשת ג'

06.11 בחורה לאושר.
07.07 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 מה כבר תשק.
10.05 שבעים מי יודע.
11.05 בדור פורת.

12.05 רק מוסיקה.
13.05 תן לאוזן.
14.06 מוסיקה חתר.
15.05 חדיש חדיש ומוזרים.
16.05 הצגה יומית.

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות.
05.55 באותן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 פיקודים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.05 בוקר טוב ישראל.
09.05 אילה בוקר.
10.05 הפסקת עשר.
11.05 גבון לעכשיו.
13.05 מקום טוב באמצע.
14.05 דו רה מי.
15.05 מה יש.
16.54 באותן מילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.45 משולש.
18.54 הודעות לחיילים.
19.05 שירים מבאן.
21.00 מבט לחדשות.
22.05 על הרבש ועלא כיפק.
23.05 עשרים וארבע היום שהיה.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.
שימו לב לשידורי F.M.

■ **תל־אביב**

אסתר: רימון חי 9.45, 7.15, 5
אורליה: ילדים הורגים לאלוהים 9.30, 7, 4.30
בית ליסין: העורבים (סלח לי אתה נושך את צוארי) 11.15, 9.15, 7.15
בקיימרה: יומן הוף ברייטון 9.30, 7.15, 5
בודווין: נערת ליזר 9.30, 7.30
גת: הנות קטנה ומטריפה 9.40, 7.30
דיזנגוף 1: שיחות מלוכלכות 9.50, 7.30, 5, 1.30, 11.00
דיזנגוף 2: זכרונות אהבה מפירנצה 9.40, 7.30, 5, 1.30, 11
דיזנגוף 3: המודדת 9.40, 7.30, 5, 1.30, 11
היכל: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
דרייב־אין: 8 מיליון דרכים למות / חצות – סקס
הוד: יצרים 9.30, 7.15, 5

הקולנוע (בית ציוני אמריקה): נשיקה ארוכה 9.30, 7.30, 5
חן 1: אנשי הפח 9.45, 7.30, 5
חן 2: פשעים שבלב 9.45, 7.30, 5
חן 3: אל תקרא לי לבן 9.45, 7.35, 5
חן 4: הרומן שלי באוקספורד 9.30, 7.30, 5, 2, 11
חן 5: צבע הכסף 9.45, 7.15, 4.45, 2, 11
לב 1: בידודי החוק 9.40, 7.30, 5, 2
לב 2: מקבי השטן 9.40, 7.40, 5, 2
לב 3: מלו 9.40, 7.30, 5, 2
לב 4: חליפת ערב 9.50, 7.50, 5, 2
לימור: הפרוטוקול הרביעי 9.30, 7, 4.30
מוגרבי: מנזר לרגל שיפוצים
מראיאן: תמיד 9.30, 7.15
מקסים: איש הגבה 9.30, 7.30
פאר (לשעבר אלנבי): משהו פראי 9.30, 7.30, 5
פרימה 1: האינטסלמור 9.30, 7.15, 5
פרימה 2: חנה ואחיותיה 9.30, 7.15, 5
סטודיו: סגור לרגל שיפוצים / סינמטק: 7.15 זיוה – שיר אודות שני בני אדם

9.30 העלמות מדליקו
פאר: סיפורים שסיפרתי לאמא 9.30, 7.30
פריז: כמי בלד 9.30, 7, 11.30, 1941
צפון: שם הורד 9.45, 7, 4.30
שחף: פלאטון 9.30, 7, 4.15
תמוז – רמת־אביב: נערת הטלפון הכלש 9.40, 7.30
תכלת: דקה לחצות 9.30, 7, 4.30
תל־אביב: מעבר לשיא 9.30, 7.15, 5
בית בייל קולנוע תיאטרון: מעריץ אלמוני 10 – 8

■ **ירושלים**

אדיסון: מעבר לשיא 9.30, 7.30, 4.30
אורגיל: הנות קטנה ומטריפה 9.15, 7.15, 4.30
אורח 1: הפרוטוקול הרביעי 9.15, 7, 4.30
אור 2: קרוקודיל דנדי 9.15, 7.15, 4.30 / 23.15 הבוגרים
אור 4: ג'ק פלאש המקפץ 9.15, 7.15, 4.30 / 23.15 מסיבת רווקים
אור 5: יצרים 9.15, 7.15, 4.30 / 23.15 טלאג

אור גיל: אנשי הפח 9.15, 7, 4.30
בית אגרון: 5.45 איגרואגה לדגם 6.00
מנטי פיסטן – משהו אחר לגמרי 7.45
המים הסעים 10.00 סדרי ביותר העולם הקבק בעיני האומה: סטר
הבירה: האינטסלמור 9.30, 7.30, 5.15
בפיר: שם הורד 9.30, 7, 4.30
מיטשל: ילדים הורגים לאלוהים 9.30, 7.15
ספרה: פלאטון 9.15, 7
עדן: יומן הוף ברייטון 9.30, 7.30, 4.30
רון: דקה לחצות 9.15, 7, 4.30
תיאטרון ירושלים: פסטיבל ישראל

■ **חיפה**

אורה: שם הורד 9, 6.30, 4.30
אורלי: קרין 9.15, 7
אמפיתיאטרון: פלאטון 9, 6.30, 4
ארמון: רימון חי 9.00, 6.45, 4.30
חן: כמי בלד 9.00, 6.45, 4.30
עצמון 1: ילדים הורגים לאלוהים 9.10, 6.45, 4.15
עצמון 2: שיחות מלוכלכות / עצמון 3: שמתי בדו למודה
פאר: קרוקודיל דנדי 9, 7, 4.30

■ **קריות חיפה**

כפיר: ג'ק פלאש המקפץ 9.15, 7, 4.30
סביון: פשעים שבלב 9.15, 7
אורות: פלאטון 9.30, 7, 4.30
בית העם: חליפת ערב 9.15, 7
הוואל: הבוקר שאחרי 9.15, 7
ניצן: שמתי בדו למודה 9.15, 7, 4.30

■ **אשדוד**

אסתר: נער הזהב 9.30, 7.15
אשדוד: הרומן שלי באוקספורד 9.30, 7.15

■ **אשקלון**

אסתר: פלאטון 9.30, 7, 5
בשאר: כלא הנשים 9.30, 7.15
רחל: ללא רחמים 9.30, 7.15, 4.30

קריית־גת: כבבוע עדין 9.15, 7, 4.30
רון: מעבר לשיא 9.10, 7, 5
רב גת 1: הנות קטנה ומטריפה 9.15, 7, 4.30
רב גת 2: בקבב השטן 9.15, 7, 4.30

■ **באר־שבע**

חן: מעבר לשיא 9.30, 7.30, 5

■ **הרצליה ורמת השרון**

היכל: מעבר לשיא 9.30, 7.15, 5
מלון דניאל: אהבה בוברה 9.30, 7.15
כוכב: האוצר מארץ האש 7 / הזהב 9.30

■ **עפולה**

מוטרשתית: יומן הוף ברייטון 9.30, 7

■ **חולון, בת ים**

ארמון: נערת הטלפון הכלש 9.30, 7.30
מגדלי רימון חי 9.30, 7.15
מתנסים קרית שרת: סגור
סביר: ילדים הורגים לאלוהים 9.30, 7, 4.30
ריבה: מעבר לשיא 9.30, 7.15, 4.30 /
עצמאות: מעבר לשיא 9.30, 7.15, 5

■ **טבריה**

אביב: האינטסלמור 9.30, 7.15, 4.30

■ **כפר־סבא, רעננה**

עמל: נער הזהב 9.30
חן: כלא הנשים 9.30, 7.15
אורות: נער הזהב 7.15, 5

■ **לוד, רמלה**

אורלי: סגור
בית יחיי: נפגש בחוף 9.30, 7.15, 4.30
ארנון: תשוקה נעימה 9.30, 7.15

■ **נהריה ועכו**

הוד: שוטר ללא חוק 9.30, 7
רון: נפגש בחוף 9.30, 7.15, 4.30
אמפיתיאטרון: זכרונות אהבה מפירנצה 6.00

■ **נתניה**

סטרויה: אל תקרא לי לבן 9.15, 7, 5
אסתר: מעבר לשיא 9.30, 7, 5
שרון: צבע הכסף 9.15, 7, 5

■ **קרית אונו**

מתנ"ס: סגור

■ **פתח תקוה**

שלום: קוף הרעם 9.30, 7.15
היכל 1: מעבר לשיא 9.30, 7.15, 4.30
היכל 2: ילדים הורגים לאלוהים 9.30, 7, 4.30
היכל 3: שיחות מלוכלכות 9.30, 7.15, 4.30

■ **ראשון לציון ורחובות**

ג.ג. רדן 1: מעבר לשיא 9.30, 7.15, 4.30
ג.ג. רדן 2: ילדים הורגים לאלוהים 9.30, 7, 4.30
מעמן: סגור
ראשון: ג'ק פלאש המקפץ 9.30, 7.15, 4.30
בית העם: 3 אבינגים 8.30
הדרה: פלאטון 9.30, 7, 5
חן: מעבר לשיא 9.30, 7.15, 5

■ **רמת־גן וגבעתיים**

ארמון: רימון חי 9.40, 7.15
ארמון: קרוקודיל דנדי 9.40, 7.15, 5
לילי: הפרוטוקול הרביעי 9.30, 7.15
הדר: ילדים הורגים לאלוהים 9.30, 7, 4.30
רב חן 1: משהו פראי 9.45, 7.25, 5.00
רב חן 2: הבוקר שאחרי 9.45, 7.25, 5
רב חן 3: להתחתן שנית 9.45, 7.25, 5
רב חן 4: חנות קטנה ומטריפה 9.45, 7.30, 5
שביב: פלאטון 9.30, 7.15